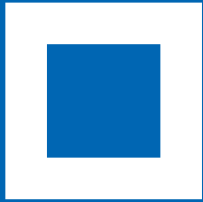

Orde van Architecten - Vlaamse Raad
Jaarverslag 2013

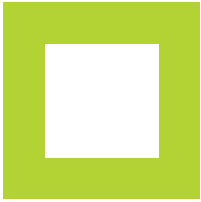
ORDE VAN ARCHITECTEN
VLAAMSE RAAD

Inhoud

Woord vooraf	3
De Orde van Architecten: taken en organisatie	5
Activiteitenverslag	19
De administratieve werking van de Vlaamse Raad	45
De kerncijfers voor 2013	61
Het digitale visum	67
Bijlagen	71
Colofon	103

Woord vooraf

2013 begon nog met de bibber van de crisis van de voorbije jaren, maar dat onze schoolse spreuken op enige geschiedkundige waarheid berusten, bewijzen ze alweer. "Na regen komt zonneschijn" werd in de tweede helft van 2013 duidelijker voelbaar en de hemel begon op te klaren binnen onze sector. Niet dat 2013 een topjaar werd zoals in de euforische nadagen van het magische jaar 2000, maar desalniettemin trekken de donkere wolken wel stilaan weg. De economie is nog broos, er zijn immers ook grote gaten gevallen in het consumentenvertrouwen, maar dat de tijd wel alle wonden heelt, staat buiten kijf.

Intrestvoeten staan nog steeds "drempel" laag, spaarboekjes genieten als enige van veel vertrouwen, staan overvol, maar brengen helaas ook bitter weinig op. Integendeel, door de inflatie betekent geld houden, geld verliezen. Dan is de investering in vastgoed toch de meest stabiele belegging. En we staan voor een gigantische uitdaging om energiezuinig te bouwen, BEN woningen worden een must in de nabije toekomst. De architect dient hier zijn centrale rol te spelen als voortrekker voor de sector en kan als vertrouwenspersoon van de bouwheer bij uitstek onafhankelijk advies verlenen.

Helaas zitten we in onze sector als architect veel te veel op ons eiland en is de beïnvloeding van buitenaf veel groter dan we wel zouden willen. Het is daarom de hoogste tijd dat de architect uit zijn schelp komt en weer de leidersrol opneemt waarvoor hij destijds zo fier werd aangesproken. "Mijnheer de architect" genoot immers net zoals "mijnheer de dokter" van veel aanzien. De Vlaamse Raad heeft daarom meer dan ooit in 2013 een tandje bijgestoken om de architecten aan slagkracht te doen winnen.

Meer doen, op minder tijd, met grotere impact zorgde voor o.a. de verdere ontwikkeling van het platform van de digitale bouwaanvraag in samenwerking met de Vlaamse Overheid welke in 2014 zal worden gelanceerd, een rondje creatieve architectuur voor het grote publiek d.m.v. tien opvallende architectuurkubussen ter ere van 50 jaar Orde van Architecten in alle tien de provincies, het houden van een nieuwe Staten-Generaal met onderzoek naar toekomstige beleidsopties, het heropstarten van hervormingsgesprekken en lobbywerk op politiek vlak ten einde de dienstverlening en werking van de Orde van Architecten te kunnen verbeteren, het ontwikkelen van een systeem voor permanente vorming, het vernieuwen van de stage met meer aandacht voor de kwaliteit ervan, enz.

Op mediavlak werd, na goedkeuring van de Staten-Generaal, bovendien gestart met de vernieuwing van de website, het opmaken van een nieuwe lay-out voor de nieuwsbrief en de uitdaging om de betekenis en de rol van een onafhankelijk architect bij het grote publiek duidelijker kenbaar te maken d.m.v. een groots opgezette mediacampagne, weliswaar uit te werken in 2014. Het profiel van een persverantwoordelijke zal worden uitgeschreven en de rol van de architect moet terug meer opgenomen worden door en voor de architect. Al deze initiatieven, geboren in het daglicht einde 2013 zullen pas ontluiken anno 2014.

Er staan ons dus nog veel werk en veel uitdagingen te wachten voor de komende jaren. Iets dat jaren verwaarloosd werd, is dan ook niet op één dag heropgebouwd. We zijn vertrokken met losse wagonnetjes en het is de uitdaging hiervan een trein te maken welke in dezelfde richting rijdt en op termijn liefst een HST. Hieraan werken elke dag vele collega's mandatarissen en personeelsleden van de Vlaamse Raad. Het is dan ook naar hun dat ik mijn woord van dank wil uitspreken. Via dit jaarverslag werpen jullie een blik achter de schermen en het vele werk dat jullie presteren. Mijn oprechte dank!

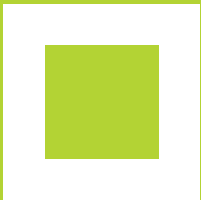
Ik wens u een boeiende lectuur toe.

Marnik Dehaen

Verantwoordelijke Kamer Communicatie & Secretaris Orde van Architecten - Vlaamse Raad

De Orde van Architecten is een publiekrechtelijke instantie die in 1963 werd opgericht op initiatief van de wetgever. Om in België hun beroep te mogen uitoefenen, moeten architecten ingeschreven zijn op de tabel van de Orde of op de lijst van stagiairs. De Orde is er in de eerste plaats voor het openbaar belang.

De Orde van Architecten: taken en organisatie

■ De taken van de Orde

De hoofdopdracht van de Orde werd in de wet van 26 juni 1963 tot instelling van een Orde van Architecten als volgt vastgelegd:

“De Orde van Architecten heeft tot taak de voorschriften van de plichtenleer voor het beroep van architect te bepalen en ze te doen naleven. Zij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van hun beroep. Zij doet aangifte bij de rechterlijke overheid van elke inbreuk op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect.”

De Orde van Architecten is wettelijk bevoegd voor het opstellen en het doen naleven van de deontologie* en voor alle zaken die verband houden met de toegang tot het beroep van architect in België. De Orde ziet er met andere woorden op toe dat alle architecten, ook buitenlandse die een bouwproject in België uitvoeren, zich houden aan de regels die zij opstelt. Desgewenst kan zij dat afdwingen door middel van sancties.

De Orde staat tevens moreel garant voor de hoge ethische en beroepsmatige kwalificatie van haar leden. Zij ziet toe op de kwaliteit van de opleiding en de prestaties van de architecten en waakt erover dat zij de culturele en architecturale waarden respecteren.

Gezien de sociaaleconomische evolutie sinds 1963 is de Orde nauw betrokken bij de bezinning over de toekomst van het beroep. In dat kader stelt de Orde zich tot doel erover te waken dat de onafhankelijkheid van de architect wordt gerespecteerd. Want ook in tijden van crisis is de Orde er om het openbaar belang te behartigen.

* Deontologie: de verzameling van gedragsregels waaraan men zich moet houden bij de uitoefening van het beroep.

□ De Orde en niet-architecten

De Orde van Architecten komt niet alleen in contact met architecten en stagiairs, maar ook met andere doelgroepen die belangrijk zijn bij het vervullen van haar publieke opdracht.

Een niet-exhaustieve opsomming van deze doelgroepen omvat:

- mandatarissen van de Orde van Architecten,
- eigen personeelsleden,
- architectuurstudenten,
- onderwijsinstellingen,
- culturele instellingen (Stad & Architectuur, Vlaams Architectuurinstituut VAI, Bozar, ...)
- overheid (Vlaams, federaal, ...),
- aannemers (Confederatie Bouw, Bouwunie, ...),
- bouwheren,
- beroepsorganisaties van architecten aan Vlaamse zijde (Architecten-Bouwers AB, Bond van Vlaamse Architecten BVA, de Vlaamse Architectenorganisatie NAV, ...),
- consumentenorganisatie Test-Aankoop,
- andere ordes,
- andere organisaties zoals de brancheorganisatie van advies- en engineeringbureaus ORI, het Vlaamse Netwerk van Ondernemingen VOKA, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen SERV, ...

In bepaalde, bij wet vastgelegde omstandigheden, kan de bouwheer een beroep doen op de Orde.

- Hij kan bij de Orde terecht voor het verstrekken van een document dat bevestigt of een architect al dan niet is ingeschreven op de tabel of op de lijst van stagiairs (wet van 26 juni 1963, art. 17). Deze informatie vindt een bouwheer ook op de website van de Orde.
- Bij een betwisting over het bedrag van de erelonen kan de Orde op gezamenlijk verzoek van de architect en diens cliënt het bedrag vaststellen (wet van 26 juni 1963, art. 18). Op verzoek van de rechtbanken en hoven geeft de Orde advies omtrent de bepaling en het bedrag van de erelonen (wet van 26 juni 1963, art. 18).
- Artikel 7, §2 van het Koninklijk Besluit van 25 april 2007 betreffende de verplichte verzekering stelt dat de bouwheer de provinciale raad van de Orde kan vragen of een bepaalde architect de verzekeringsplicht naleeft.

Wie van oordeel is dat een architect de regels van de plichtenleer van zijn beroep met de voeten treedt, kan zich informeren of een klacht indienen bij de Orde van Architecten. Indien er ernstige aanwijzingen zijn, wordt de klacht via een wettelijk vastgelegde procedure onderzocht in de provinciale raad van de Orde waar de architect is ingeschreven op de tabel. De klager is geen partij in de zaak en kan dan ook niet tussenkomen in de tuchtprocedure. Via de tuchtprocedure kan een benadeelde partij ook geen schadevergoeding krijgen. Wie een schadeloosstelling wil voor het nadeel dat hem door de architect werd berokkend, moet zich tot de rechtbank wenden. De Orde kan en mag zich immers niet in de plaats stellen van de hoven en rechtbanken om de aansprakelijkheid van een architect of van eventuele andere in het bouwgebeuren betrokken partijen vast te stellen. Bouwheren winnen in een dergelijk geval het best het advies van een advocaat in.

□ De organisatie van de Orde

De Orde van Architecten is samengesteld uit een Nationale Raad, een Vlaamse en een Frans-/Duitstalige Raad, provinciale raden en raden van beroep. Om de mandaten in te vullen, worden driejaarlijks verkiezingen georganiseerd. De stemming is verplicht voor alle architecten die zijn ingeschreven op de tabel.

De verkiezingen gebeuren per provincie en hebben als resultaat dat de helft van de leden van de provinciale raad wordt vernieuwd. Uit deze groep wordt een afvaardiging gekozen voor de Nationale, de Vlaamse en de Frans-/Duitstalige Raad. Na de samenstelling van de Nationale Raad wordt binnen deze raad een nieuwe voorzitter gekozen. Om de drie jaar is dat een architect van de andere taalgemeenschap.

De laatste verkiezingen vonden plaats op 27 oktober 2011. In 2014 worden er opnieuw verkiezingen georganiseerd.

□ De noodzakelijke hervorming van de Orde

Om te komen tot een betere dienstverlening voor de architecten dringt een hervorming van de Orde van Architecten zich op.

Sinds de oprichting van de Orde van Architecten, worden immers dossiers waarin een architect betrokken is, autonoom per provincie behandeld. Uit analyses bleek dat elke provincie haar eigen manier van evalueren en interpreteren hanteerde. Daardoor bestonden er dikwijls grote verschillen in beoordeling en procedures. Taken, procedures en de beoordeling van dossiers mogen echter niet ad hoc lokaal worden aangepakt, maar moeten op een uniforme leest worden geschoeid om de rechtszekerheid en de gelijke - lees: eerlijke - behandeling van de betrokken architecten te bevorderen.

Bovendien stond de Nationale Raad veel te ver af van de lokale werking en had hij geen voeling met de lokale problematiek. Klachten over een gebrek aan dynamiek, een te logge structuur en een moeizame of zelfs onbestaande informatiedoorstroming waren legio.

Ook de communautaire verschillen stonden een goede werking in de weg. De cultuurverschillen tussen de gemeenschappen zijn groot: bouwstijl, manier van werken, bouwvoorschriften. Precies daarom zijn al heel wat bevoegdheden overgedragen aan de gewesten en gemeenschappen: onderwijs, cultuur, ruimtelijke ordening, ...

Doordat de mandatarissen almaar wisselden, was het verder allesbehalve evident voort te bouwen op het werk, de kennis en de ervaring van de voorgaande mandatarissen en zo de continuïteit van de werking te verzekeren. Nochtans moet snel, professioneel en efficiënt kunnen worden ingespeeld op de maatschappelijke evoluties waarmee de architect vandaag wordt geconfronteerd.

Aan Vlaamse zijde voelden de provinciale raden daarom een steeds grotere nood om ervaringen uit te wisselen, kennis en krachten te bundelen, tot een snellere besluitvorming te komen en in heel Vlaanderen snel en op een eenvormige manier te kunnen handelen. De Vlaamse provinciale raden gingen de afgelopen jaren steeds meer samenwerken, aanvankelijk op een informele maar geleidelijk aan op een meer geformaliseerde manier. Op die manier ontstond de Vlaamse Raad fv. Deze samenwerking leidde tot een steeds grotere autonomie, zowel aan Frans-/Duitstalige als aan Vlaamse zijde.

Men koos aan Vlaamse zijde bewust voor een up-to-date marketingbeleid, HR-beleid en IT-beleid en ook voor de oprichting van een juridische dienst. Dit vooral omdat de materie waar de Orde dagelijks mee te maken krijgt, steeds meer juridisch van aard wordt. Een bewuste keuze was ook de uitbouw van een stevige, centrale, competente administratie die de continuïteit moet waarborgen.

Op 15 oktober 2005 keurde de Nationale Raad met quasi eenparigheid van stemmen een aantal afspraken goed als tussenstap naar een verdere, meer doorgedreven hervorming. Uiteraard zal die het overleg tussen de Frans-/Duitstalige Raad en de Vlaamse Raad niet in de weg staan, integendeel. Maar zij is wel nodig, want de twee taalgemeenschappen hebben duidelijk behoefte aan een autonome werking. Zo werden binnen de Vlaamse Raad raadscommissies en departementen opgericht.

Een hervorming van de Orde moet maken dat de Frans-/Duitstalige Raad en de Vlaamse Raad elk hun eigen werking krijgen. Maar daarvoor is het wachten op een aanpassing van de wet van 26 juni 1963, waarin rekening wordt gehouden met de evoluties op het terrein. Rond die aanpassing rezen al heel wat problemen. Zo raakte tijdens de vorige legislatuur van de Orde een wetsvoorstel tot hervorming niet tijdig klaar. Door de perikelen in de federale regering-Leterme 1 in 2008 wist men bovendien niet goed wat er verder te gebeuren stond. In 2009 werd het werk daarom hervat door de nieuwe ploeg mandatarissen.

In 2012 is het dossier in een stroomversnelling geraakt. Het lag niet langer bij de minister van Middenstand, KMO's, Zelfstandigen en Landbouw Laruelle, maar werd overgeheveld naar de kabinetten van staatssecretaris voor Staatshervorming en Regie der Gebouwen Verherstraeten (CD&V), staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming Wathelet (cdH) en Eerste Minister Di Rupo (PS). Ons dossier lag immers mee op de onderhandelingstafel bij de vorming van de regering-Di Rupo I en werd opgenomen in het regeerakkoord.

Er werd ons beloofd dat de splitsing ten laatste afgerond zou worden tegen juli 2013. Dit bleken echter de zoveelste loze beloftes te zijn. In een poging om nieuw leven te blazen in deze broodnodige hervormingen, werd daarom door de Orde van Architecten eind 2013 zelf een eigen wetsvoorstel ingediend. Echter, door de aanstaande verkiezingen van 2014 en de verdeeldheid die hierover op politiek vlak bestaat, werden tot op heden geen verdere stappen gezet in de hervorming van de ordes in het algemeen. We wachten dus hoopvol af na de vorming van een nieuwe federale regering in 2014.

□ De Nationale Raad

De Nationale Raad is samengesteld uit twintig leden: tien leden die zijn afgevaardigd door de provinciale raden, tien leden die zijn benoemd door de koning en één rechtskundig assessor. Zij worden aangeduid voor een periode van zes jaar. Om de drie jaar kiest de Nationale Raad onder zijn leden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een adjunct-secretaris. Samen vormen zij het bureau van de Nationale Raad. De Nationale Raad kiest eveneens de ondervoorzitters van de Franstalige en van de Nederlandstalige afdeling. De laatste jaren ligt het zwaartepunt van de werking steeds meer in de taalvleugels.

De wettelijke taken van de Nationale Raad omvatten volgende zaken.

- Hij vertegenwoordigt de Orde.
- Hij legt de voorschriften van de plichtenleer voor het architectenberoep vast.
- Hij stelt het stagereglement op.
- Hij kijkt toe op de toepassing van de deontologische regels en van het stagereglement.
- Hij doet de overheden voorstellen aangaande wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen in verband met het beroep en brengt advies uit over alle kwesties inzake de uitoefening ervan.
- Hij stelt de huishoudelijke reglementen van de raden van de Orde en van hun bureaus op.
- Hij houdt toezicht op de activiteiten van de raden van de Orde en verzamelt hun uitspraken.
- Hij staat in voor de administratieve afhandeling van de aanvragen van (buitenlandse) dienstverleners.
- Hij treft alle maatregelen die nodig zijn voor de realisatie van het doel van de Orde.
- Hij bekrachtigt de beslissingen van de taalvleugels.

□ De Vlaamse Raad

De Nationale Raad omvat twee taalvleugels, een Franstalige en een Nederlandstalige, die afzonderlijk of gezamenlijk kunnen beraadslagen. De Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad werd in 2006 herdoopt tot 'Vlaamse Raad'.

Deze Vlaamse Raad bestaat uit 10 leden, nl. 5 leden benoemd door de koning en 5 afgevaardigden van de Nederlandstalige provinciale raden. De 5 voorzitters van de Nederlandstalige provinciale raden wonen de vergaderingen bij, maar hebben geen stemrecht.

Binnen de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten hebben de provinciale raden zich verenigd in het beleidsvoorbereidend orgaan van de nieuwe structuur van de Orde. In de Vlaamse Raad zetelen daarom ook de vijf Nederlandstalige provinciale raden van de Orde van Architecten.

Het doel van de Vlaamse Raad is te komen tot een efficiëntere werking, een overkoepelend en eenvormig beleid en een verdere professionalisering van de dienstverlening. De Vlaamse Raad heeft zijn eigen personeelsbeleid, budget, visie, strategie, marketingbeleid enz.

Voorlopig moeten de beslissingen van de Vlaamse Raad nog formeel worden bekrachtigd in de Nationale Raad. Na tussenkomst van de wetgever zal de Vlaamse Raad zelf ten volle de wettelijke bevoegdheden uitoefenen.

De vroegere raadscommissies en departementen werden in 2012 vervangen door werkgroepen van de Vlaamse Raad. Er zijn werkgroepen met een tijdelijk karakter, de beleidscommissies - die alleen bijeenkomen gedurende de periode dat een bepaalde problematiek zich stelt - en werkgroepen met een permanent karakter, de kamers - die omwille van hun taken een permanent karakter behoeven.

De beleidscommissies formuleren adviezen aan de Vlaamse Raad inzake interprovinciale persoonsgebonden dossiers en doen aan beleidsvoorbereidend werk. Op die manier ondersteunen de beleidscommissies de Vlaamse Raad in zijn taak als adviesorgaan op wetgevend en reglementair gebied. De adviezen worden al dan niet bekrachtigd door de Vlaamse Raad.

De kamers zijn beleidsuitvoerende commissies, die aan vertegenwoordiging doen voor de Vlaamse Raad, binnen een beleidskader dat vastgelegd werd door de Vlaamse Raad. Zij zijn bevoegd voor de communicatie naar externe partijen toe.

□ Missie van de Vlaamse Raad

Binnen de Vlaamse Raad is er een samenwerking van de vijf Nederlandstalige provinciale raden van de Orde van Architecten.

De Vlaamse provinciale raden van de Orde van Architecten waken over de kwalitatieve uitoefening van het beroep van architect met het oog op het openbaar belang, en dit in een steeds evoluerende maatschappelijke context.

De Vlaamse Raad ontwikkelt deontologische regels en bevordert de correcte naleving van het reglement van beroepsplichten.

Hij promoot en ontwikkelt een kwaliteitsvolle stage en permanente vorming, voorwaarden om het beroep van architect te mogen uitoefenen.

Hij signaleert knelpunten en doet beleidsvoorbereidend werk voor de overheden om het beroep mee te laten evolueren met de maatschappelijke context.

Hij sensibiliseert en informeert het grote publiek omtrent de meerwaarde van de architect in het bouwproces.

Hij ijvert voor de behartiging van de belangen van zowel bouwheer als architect en adviseert, bemiddelt en protesteert waar nodig.

Voorlopig moeten de standpunten van de Vlaamse Raad inzake de voorschriften van de plichtenleer, de organisatie van de stage en internationaal beleid nog formeel worden bekrachtigd in de Nationale Raad.

□ Structuur van de Vlaamse Raad

Lokaal niveau

■ De lokale werkingskernen (= provinciale raden)

Het Vlaamse en het Franstalige landsgedeelte tellen elk vijf provinciale raden (= lokale werkingskernen), meestal met zetel in de provinciehoofdstad. Ieder kantoor beschikt over een aantal personeelsleden in verhouding tot het aantal architecten in die provincie.

Elke provinciale raad bestaat uit zeven effectieve leden en zeven plaatsvervangende leden alsook een of meerdere rechtskundige assessoren, verkozen voor een periode van zes jaar. Elke drie jaar kiest de provinciale raad onder zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris. Samen met de rechtskundige assessor vormen zij het bureau. De provinciale raad kiest eveneens een afgevaardigde voor de Nationale Raad.

De provinciale raden hebben volgende bevoegdheden.

- Zij houden de leden- en stagiair lijsten van de Orde bij.
- Zij ontvangen en verstrekken de nodige documenten voor buitenlandse architecten en voor architecten die in het buitenland willen werken.
- Zij leggen op gezamenlijk verzoek van partijen het bedrag van de erelonen vast.
- In sommige gevallen geven zij advies omtrent de bepaling en het bedrag van de erelonen.
- Zij verzekeren de naleving van de plichtenleer van het beroep.
- Zij waken over de eer, discretie en waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening van hun beroep.
- Zij doen bij de gerechtelijke macht aangifte van alle inbreuken op de wetten en reglementen ter bescherming van de titel en het beroep van architect.
- Indien nodig leggen zij sancties op aan leden die hun plichten niet naleven.

Wat betekent dit concreet voor de bouwheer?

Een architect kan geen stedenbouwkundige vergunning aanvragen zonder het vereiste visum van de provinciale raad (behalve in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Met dit visum geeft de Orde aan de bevoegde instanties aan dat de architect ingeschreven is bij de Orde en de deontologie naleeft. Dat geeft de bouwheer de zekerheid dat hij met een erkende architect te maken heeft.

■ De lokale werkingscellen

De huidige provinciale raden handelen als **lokale werkingskernen**. Zij blijven het rechtstreekse aanspreekpunt voor architecten en bouwheren.

In elke lokale werkingskern werken vijf **lokale werkingscellen** rond een bepaald thema: onderzoek, toegang tot het beroep, stage, taxatie, opvolging. Elk van deze cellen behandelt voor haar thema de individuele architectgebonden dossiers.

- **Lokale werkingscel ONDERZOEK / Bureau provinciale raad**
Zij onderzoekt, bijvoorbeeld ten gevolge van een klacht van een architect of een bouwheer, of een bepaalde architect zijn beroep uitoefent volgens de deontologische code. Als er voldoende ernstige aanwijzingen zijn dat dit niet het geval is, kan het dossier worden doorverwezen naar de tuchtraad.
- **Lokale werkingscel TOEGANG TOT HET BEROEP**
Zij bereidt inschrijvingen en weglatingen op de tabel voor, coördineert mutaties tussen de lokale werkingskernen, onderzoekt de statuten van vennootschappen, enz.

- **Lokale werkingscel STAGE**

Zij staat in voor de erkenning van het stagemeeesterschap, de aanvragen van stagiairs, de klachten van stagiairs of stagemeeesters, het stageplan, enz. Zij is eveneens verantwoordelijk voor de aanstelling van de stagecommissarissen die de stageplaatsen bezoeken en hun bevindingen rapporteren. De werkingscel Stage gaat ook na of tijdens de stage alle aspecten van het beroep voldoende aan bod komen.

- **Lokale werkingscel TAXATIE**

Zij geeft raad en bemiddelt bij ereloongeschillen tussen architecten, of tussen de architect en de bouwheer. Als een minnelijke schikking niet haalbaar blijkt, kunnen de partijen - mits wederzijds akkoord - een taxatieprocedure starten. De partijen kunnen zich ook wenden tot een burgerlijke rechtbank. Deze laatste kan advies vragen aan de lokale werkingskern die voor de voorbereiding de lokale werkingscel taxatie aan het werk zet.

- **Lokale werkingscel OPVOLGING**

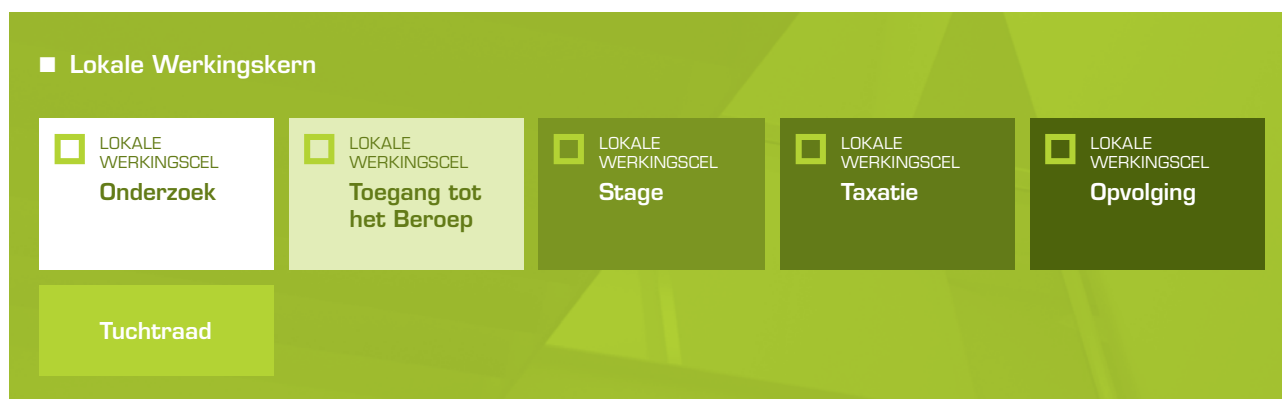
Zij behandelt dossiers waarbij een architectenopdracht door de bouwheer of de architect vroegtijdig wordt beëindigd. Als de architect wordt opgevolgd door een andere architect, controleert deze werkingscel of de opvolging volgens de regels gebeurt, dit ter bescherming van de aansprakelijkheid van de architecten in kwestie en van de belangen van de bouwheer. Als er nog geen architect is aangesteld om de opdracht verder te zetten, wordt erover gewaakt dat dit daadwerkelijk gebeurt. Zo niet, wordt er een klacht ingediend bij de procureur des Konings en de lokale overheden.

■ De tuchtraad

Elke lokale werkingskern heeft naast lokale werkingscellen ook een tuchtraad. Die bepaalt op basis van het dossier van de lokale werkingscel Onderzoek of een architect al dan niet inbreuken op de deontologie heeft begaan en veroordeelt desgevallend de architect tot een tuchtstraf.

De samenstelling van de tuchtraad kan verschillen per dossier. De leden van het bureau (onderzoeksorgaan) kunnen immers geen deel uitmaken van de tuchtraad die uitspraak doet in de onderzochte zaak. De assessor, die enkel een raadgevende stem heeft, kan zowel aanwezig zijn tijdens het onderzoek door het bureau als tijdens de behandeling van de zaak voor de Raad.

Om het vereiste quorum in de tuchtraad te bereiken zal dus een beroep worden gedaan op de effectieve raadsleden die niet gezeteld hebben in het bureau waarin het onderzoek van het tuchtdossier gevoerd werd; aangevuld met plaatsvervangende raadsleden, tot het vereiste quorum bereikt is.

Vlaams niveau

■ Beleidscommissies

Op Vlaams niveau bestaat de Orde van Architecten - Vlaamse Raad uit een aantal werkgroepen: de beleidscommissies en de kamers.

De beleidscommissies formuleren adviezen aan de Vlaamse Raad inzake interprovinciale persoonsgebonden dossiers en doen aan beleidsvoorbereidend werk. Op die manier ondersteunen de beleidscommissies de Vlaamse Raad in zijn taak als adviesorgaan op wetgevend en reglementair gebied. De adviezen worden al dan niet bekrachtigd door de Vlaamse Raad.

De beleidscommissies worden omwille van organisatorische redenen en omwille van de continuïteit in hun werking permanent geïnstalleerd maar zijn te beschouwen als werkgroepen met een tijdelijk karakter. De beleidscommissies worden slechts en pas dan geactiveerd wanneer hen een agenda wordt aangereikt.

In 2013 waren er 5 beleidscommissies actief:

- **Beleidscommissie ONDERZOEK EN DEONTOLOGIE**
- **Beleidscommissie TOEGANG BEROEP**
- **Beleidscommissie OPVOLGING**
- **Beleidscommissie TAXATIE**
- **Beleidscommissie STAGE EN VORMING**

De beleidscommissies worden paritair samengesteld, d.w.z. met een afvaardiging vanuit elke provinciale raad. Naast een commissieafgevaardigde uit elke provincie, wordt er per beleidscommissie ook een commissieverantwoordelijke, een juridisch assessor, jurist (personeelslid Vlaamse Raad) en een beheerder (personeelslid Vlaamse Raad) aangesteld.

Elke lokale werkingscel behandelt voor haar thema de individuele, architectgebonden dossiers. Dossiers die extra aandacht vergen, die in de diverse provincies op een andere manier worden behandeld, of waarvoor nog geen eenduidige oplossing bestaat, worden doorverwezen naar de desbetreffende beleidscommissie. De beleidscommissies formuleren dan een advies aan de Vlaamse Raad betreffende het beleid inzake persoonsgebonden dossiers (interprovinciale dossiers en vraagstukken) die aangereikt worden door de provinciale raden.

Elke beleidscommissie doet, over zijn respectievelijke bevoegdheid, beleidsvoorbereidend werk. De taak van de Vlaamse Raad als adviesorgaan op wetgevend en reglementair gebied wordt voorbereid door de beleidscommissies.

Naast deze 5 beleidscommissies kunnen indien nodig nog andere werkgroepen met een tijdelijk karakter opgericht worden door de Vlaamse Raad.

□ Kamers

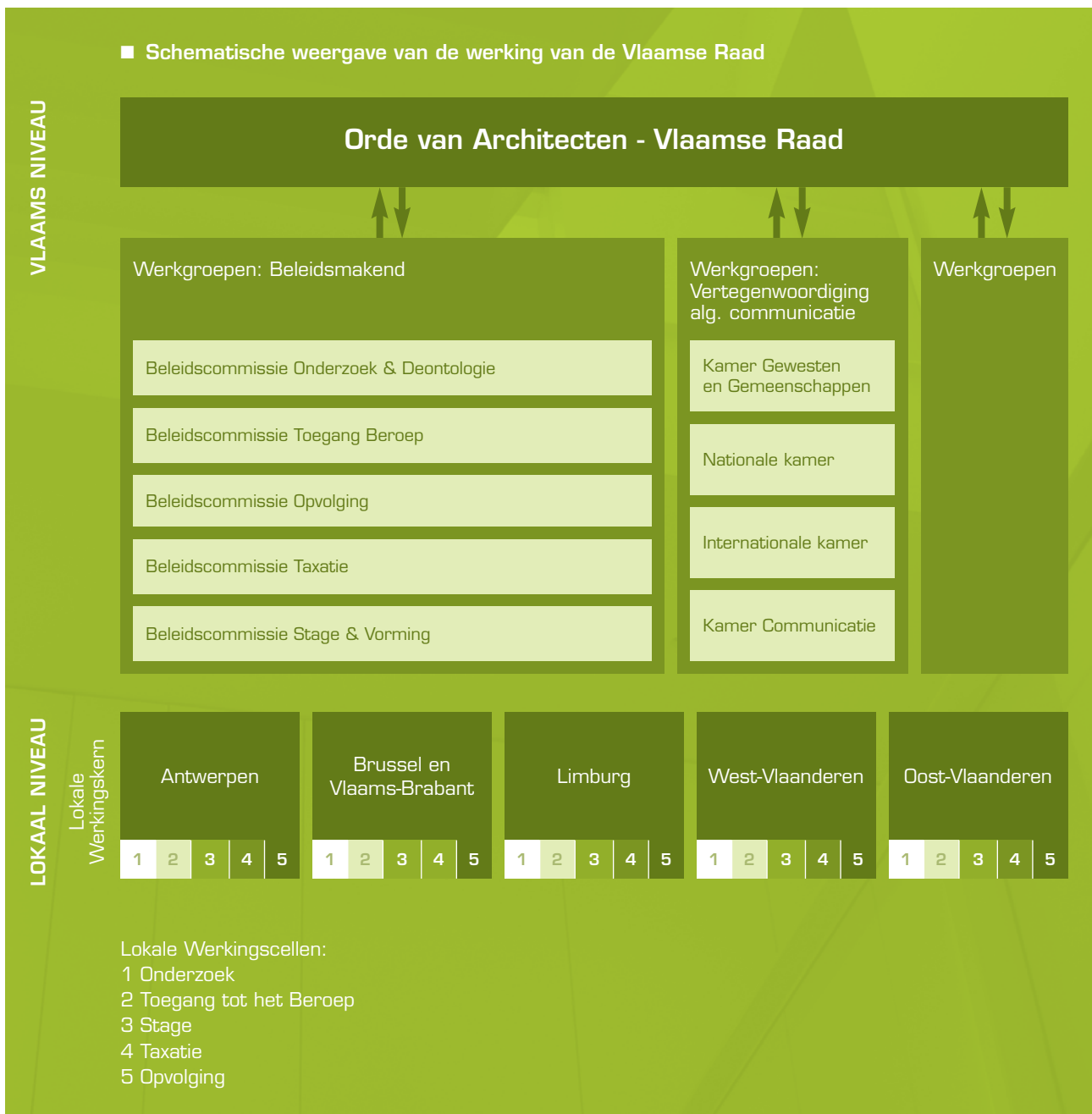
De kamers zijn de werkgroepen binnen de Orde van Architecten - Vlaamse Raad met een permanent karakter en behandelen thema's waarin architecten en/of de Orde belanghebbend is, of belang heeft in vertegenwoordiging. Zij zijn bevoegd voor de communicatie naar externe partijen toe.

Zij bepalen zelf geen standpunten of visies maar handelen in overeenstemming met de visies die bepaald werden door de Vlaamse Raad.

Er zijn 4 kamers:

- Kamer GEWESTEN EN GEMEENSCHAPPEN (Vlaamse Gemeenschap en Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
- NATIONALE kamer
- INTERNATIONALE kamer
- Kamer COMMUNICATIE

De kamers zijn samengesteld uit een kamerverantwoordelijke, een kamerlid en een of meerdere personeelsleden (beheerders). Afhankelijk van de materie, kunnen zij bijgestaan worden door een jurist (personeelslid Vlaamse Raad).

□ De raad van beroep

Tegen een sententie (= vonnis) van de tuchtraad kan de architect en/of de Nationale Raad hoger beroep aantekenen. Het dossier krijgt dan een tweede lezing voor de raad van beroep.

De raad van beroep beschikt over volgende bevoegdheden.

- Hij oordeelt over zaken waarvoor beroep is ingediend tegen beslissingen van de provinciale raden met betrekking tot inschrijvingsaanvragen en tuchtzaken.
- Hij oordeelt over aanvragen tot eetherstel betreffende de beslissingen tot schorsing of schrapping, die na een termijn van tenminste vijf jaar worden ingediend.

De raad van beroep is een orgaan van de Orde van Architecten. Er zijn er twee, één Nederlandstalige met zetel in Gent en één Franstalige met zetel in Luik. Hij behandelt enkel kwesties met betrekking tot de leden in verhouding tot de Orde en kan dus niet oordelen in geschillen tussen bouwheer en architect.

Elke raad van beroep is samengesteld uit drie raadsheren van het hof van beroep, benoemd door de koning, en uit drie architecten die bij loting zijn aangeduid onder de verkozen leden van de provinciale raden. Zij oefenen deze functie gedurende drie jaar uit.

De raad van beroep mag zeker niet worden verward met het hof van beroep. Deze laatste is de instantie van de rechterlijke macht die uitspraak doet over beroepen, ingesteld tegen vonnissen die zijn uitgesproken door de rechtbanken van eerste aanleg. Er zijn vijf hoven van beroep; een in Brussel, Antwerpen, Gent, Luik en Bergen.

□ Het Hof van Cassatie

Tegen een sententie van de raad van beroep kan de architect en/of de Nationale Raad cassatieberoep aantekenen. Het Hof van Cassatie behoort, in tegenstelling tot de tuchtraad en de raad van beroep, niet tot de structuur van de Orde. Het is het hoogste rechtscollege in ons land.

Activiteitenverslag

□ De Vlaamse Raad – Staten-Generaal

Op 25 oktober 2013 organiseerde de Vlaamse Raad opnieuw een Staten-Generaal, die alle mandatarissen samenbracht om even terug te blikken op hetgeen verwezenlijkt werd sinds 2009 en om het beleid naar de toekomst toe voor te bereiden.

De vorige editie van de Staten-Generaal (alias Algemene Vergadering) vond plaats in 2009, en had o.a. tot gevolg dat:

- De financiële steun van de Orde aan Icasd (A+) werd stopgezet zodat deze gelden konden besteed worden aan acties met een grotere return voor de architect.
- De basisprincipes voor het invoeren van (op termijn verplichte) permanente vorming voor de architect werden uitgewerkt. De opstart van een webplatform vond plaats in 2013, ter lancering van een proefversie in 2014.
- De basis voor de hervorming van de stage werd gelegd, en dit in consensus met onze Frans- en Duitstalige tegenhanger. Een voorstel werd overgemaakt aan minister Sabine Laruelle.
- Een sneuveltekst voor de tucht en toekomstvisie werd uitgewerkt, opdat de tucht naar de toekomst toe interprovinciaal zou worden georganiseerd.
- Een aankoopstop werd ingevoerd wat betreft het onroerend goed m.b.t. de huisvesting van de Nationale Raad, zolang er geen uitkomst bestaat wat de hervorming van de Orde betreft. De Vlaamse Raad werd in tussentijd ondergebracht in een volwaardige (gehuurde) zetel in 2011.
- In 2009 werd het besluit genomen om een performante administratie met studiedienst uit te bouwen. In dit kader werd de juridische dienst geïntegreerd in de twee taalvleugels met een overleg op nationaal niveau, de uitbouw van een volwaardige studiedienst vond echter nog niet plaats.
- Er wordt nog steeds gestreefd naar een autonome Vlaamse Orde van Architecten. Verschillende hervormingsgesprekken met de Frans- en Duitstalige tegenhanger, de bevoegde overheden en de beroepsverenigingen vonden plaats, een consensus werd echter nog niet bereikt.

Naar aanleiding van de Staten-Generaal van 2013 werden volgende doelstellingen geformuleerd:

- de herziening van de wet van 1939,
- toevoeging van de taak van de architect aan de wetgeving, met volgende formulering: “De taak van de architect binnen een bouwproject reikt zo ver tot het voorwerp van het bouwproject kan worden gebruikt voor de bestemming waarvoor het is voorzien.”,
- invoer van een eindevaluatie van de stage,
- de lancering van permanente vorming op vrijwillige basis,
- artikel 26 van het reglement van beroepsplichten in lijn brengen met de vigerende Europeesrechtelijke regels,
- uitbesteding van een studie m.b.t. de consignatie bij opvolging,
- de opstart van een persdienst om sneller en beter te communiceren.

Daarnaast oordeelde de Staten-Generaal van 2013 dat:

- de wettelijke verplichting om te werken met een architect moet blijven bestaan,
- de architect niet de mogelijkheid moet krijgen om ook als aannemer op te treden,
- de architect wel de mogelijkheid moet krijgen om bouwpromotor te zijn.

□ De beleidscommissies

In de Orde van Architecten - Vlaamse Raad waren in 2013 vijf beleidscommissies actief:

- **Beleidscommissie ONDERZOEK EN DEONTOLOGIE**
- **Beleidscommissie TOEGANG BEROEP**
- **Beleidscommissie STAGE EN VORMING**
- **Beleidscommissie TAXATIE**
- **Beleidscommissie OPVOLGING**

Beleidscommissies: Onderzoek en Deontologie

Deze beleidscommissie adviseert in de interprovinciale persoonsgebonden dossiers in verband met deontologie. De dossiers worden besproken en getoetst aan de wetgeving en deontologie. De beleidscommissie Onderzoek en Deontologie formuleert ook voorstellen om de bestaande regelgeving te verbeteren en de procedures bij onderzoek en deontologie in de verschillende provincies eenvormig te maken.

■ **Werking 2013**

In 2013 heeft de beleidscommissie Onderzoek en Deontologie zich voornamelijk over volgende onderwerpen gebogen:

- **Hervorming van de Orde van Architecten**
In het kader van de verwachte hervorming van de structuur en de werking van de Orde van Architecten, werd er reeds gekeken naar de implicaties hiervan op de organisatie van het onderzoek welke veel meer gecentraliseerd en ook uniformer zal worden georganiseerd.
- **Huishoudelijk Reglement**
Er werd een Huishoudelijk Reglement opgesteld voor het garanderen van een goede en efficiënte werking van de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten. Dit nieuwe reglement werd zorgvuldig afgetoetst aan de huidige werking en de gewenste toekomstige werking binnen een nieuw wettelijk kader. De provinciale raden hebben eveneens een uitgebreide inspraak gekregen bij de opstelling ervan. Het Huishoudelijk Reglement zal trouwens ook als basis dienen voor de opstelling van een reglement dat de werking van de huidige provinciale raden en de toekomstige lokale werkingscellen in goede banen moet leiden.
- **Draaiboek Tucht**
Met betrekking tot de opmaak van een draaiboek voor de aanpassing van de tuchtprocedures, werden een aantal teksten opgesteld en voorstellen geformuleerd. Zo wil de beleidscommissie onder meer aansturen op het invoeren van voorwaardelijke straffen en op het professionaliseren en uniformiseren van de tuchtspraak door een gecoördineerde organisatie van de tuchtkamers die telkens zouden worden voorgezeten door magistraten. De nieuwe teksten worden nog voor opmerkingen en suggesties voorgelegd aan de Raad van Beroep en een aantal deskundigen.
- **Draaiboek Onderzoek**
De beleidscommissie stelde vast dat het onderzoek, in de verschillende provinciale raden niet steeds op dezelfde manier wordt georganiseerd. Teneinde tot een eenvormigheid te kunnen komen en procedurefouten maximaal te vermijden, wordt er een document opgemaakt dat een leidraad moet zijn voor alle provinciale werkingen.

Zo werd er onder meer gekeken naar:

- de bevoegdheid van het bureau,
- de formele aspecten, zoals hoe stukken moeten worden verzameld en verhoren moeten worden georganiseerd,
- de dossiersamenstelling met bepaling van wat er zeker wel en wat er niet moet in opgenomen worden,
- de verwijzing, met vooral de inhoudelijke opmaak en structuur,
- de aanbevelingen die de beleidscommissie rond onderzoek kan formuleren.

- **De taak van de architect**

Met het oog op het formuleren van een duidelijk standpunt omtrent 'de taak van de architect' en de bespreking hiervan op de Staten-Generaal van de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten op 25 oktober 2013, werd nagegaan hoe wij met dit zeer gevoelig onderwerp kunnen omgaan.

De beleidscommissie stelde vast dat de Nationale Raad van de Orde van Architecten in haar zitting van juni 2008 'de taak van de architect' als volgt heeft geformuleerd en ook nagenoeg unaniem heeft gestemd:

'De taak van de architect binnen een bouwproject reikt zo ver tot het voorwerp van het bouwproject kan worden gebruikt voor de bestemming waarvoor het is voorzien.'

Een stemming op de Staten-Generaal van de Vlaamse Raad heeft uitgewezen dat 80% van de mandatarissen zich met deze formulering akkoord heeft verklaard.

Er zullen dan ook de nodige stappen genomen worden om aan de beleidsmakers te vragen om deze verduidelijking van artikel 4 van de wet van 1939 ook in de wetteksten op te nemen.

Naast deze hoofdpunten, heeft de beleidscommissie zich onder meer ook nog gebogen over:

- de titelvoering versus de beroepsuitoefening van 'architect',
- de organisatie en tijdsbesteding binnen de provinciale werkingen,
- de werking van de juridische dienst,
- het uniformiseren van de handelingen bij weglatingen.

■ Doelstellingen 2014

Voor 2014 wil de beleidscommissie zich buigen over onder meer de volgende onderwerpen:

- de verplichte verzekering van alle actoren in de bouw,
- de koppeling van de vastgelegde taak van de architect aan een overeenstemmend ereloon,
- de praktische implementatie van de gewenste hervorming van de Orde van Architecten,
- het finaliseren van het draaiboek Onderzoek,
- het finaliseren van het draaiboek Tucht,
- aanpassing van de wetten van 1939 en van 1963.

Beleidscommissie Toegang Beroep

De beleidscommissie Toegang Beroep werd in het leven geroepen om de persoonsgebonden en interprovinciale dossiers in verband met de toegang tot het beroep eenvormig af te stemmen wanneer de lokale werkingscellen niet zelfstandig tot een besluit komen of hun bevoegdheid het provinciale niveau overstijgt. De beleidscommissie toetst deze dossiers af aan de toepasselijke wetgeving en deontologie om als dusdanig uniforme oplossingen aan te reiken.

■ Werking 2013

De beleidscommissie heeft in 2013 adviezen uitgebracht over:

- inschrijvingen op de tabel en het toepasselijk deontologisch statuut,
- de toepassing van de procedure van mutaties,
- weglatingen van de tabel,
- architect-rechtspersonen, bijv. of redenen van onverenigbaarheid de deelname van overige vennoten verhinderen,
- de mogelijkheid tot oprichting van rechtspersonen die geen architect-rechtspersoon zijn,
- de mogelijkheid tot uitoefening van activiteiten buiten het beroep van architect,
- alle briefwisseling omtrent onderwerpen die haar werking aanbelangen,
- het uniform maken van de twee aanbevelingen van toepassing op vennootschappen of samenwerkingsvormen, zijnde de 'Aanbeveling van 28 november 1997 betreffende de uitoefening van het beroep van architect in het kader van een vennootschap of associatie' en 'Aanbeveling van 27 april 2007 betreffende de uitoefening van het beroep van architect door een rechtspersoon'.

■ Doelstellingen 2014

• **Werkwijze:**

De beleidscommissie zal blijven streven naar een optimalisatie van de huidige werkwijze. Er wordt verder gewerkt aan de workflow (stappenplan) voor de provinciale raden. Provinciale raden zullen worden gebriefd dat vennootschapsdossiers voor een eerste lezing bij de juridische dienst van de Vlaamse Raad terechtkomen. Dossiers worden dan centraal behandeld en eenvormig beoordeeld. Deze workflow en de gehanteerde briefwisseling worden in kaart gebracht. De beleidscommissie zal waar nodig suggesties doen om de behandeling van de vennootschapsdossiers beter te stroomlijnen en te vereenvoudigen.

• **Wetgeving en aanbevelingen:**

De beleidscommissie Toegang Beroep heeft de huidige aanbevelingen geëvalueerd en een nota opgesteld om de oude en de nieuwe aanbeveling op elkaar af te stemmen. Het voorstel wil de ongelijkheden wegwerken tussen Laruelle-vennootschappen en andere vennootschappen. De herwerkte aanbeveling dient in de loop van 2014 ter advies voorgelegd te worden aan de provinciale raad waarna het resultaat overhandigd wordt aan de Vlaamse Raad met het verzoek dit als reglement bij koninklijk of ministerieel besluit te laten goedkeuren.

• **Voorstellen tot wetswijzigingen**

• **Analyse van de deontologische statuten:**

Er worden afspraken gemaakt omtrent de correcte toepassing van de deontologische statuten architect-ambtenaar, architect-zelfstandige, architect-bezoldigde. De beleidscommissie heeft zich tot doel gesteld de deontologische statuten te analyseren en de begrenzing ervan te verduidelijken. Het statuut van architect-ambtenaar dient verder geanalyseerd te worden. De overige categorieën (architect-bezoldigde en architect-zelfstandige) volgen.

• **Evenement vennootschappen:**

De beleidscommissie Toegang Beroep zal de voorbereidingen van een evenement rond vennootschappen opstarten. De bedoeling is om het wettelijk en deontologisch kader van de Laruelle vennootschap toe te lichten aan de architecten. Er wordt eveneens nagegaan in welke mate andere actoren (notarissen, boekhouders,...) hierbij betrokken kunnen worden. De beleidscommissie tracht daarnaast een infobrochure betreffende deze vennootschappen te publiceren.

Beleidscommissie Stage en Vorming

De stage vormt een noodzakelijke voorwaarde voor de uitoefening van het beroep van architect-zelfstandige.

De beleidscommissie Stage en Vorming buigt zich over de stage en de permanente vorming, stelt beleidsnota's op rond de rechten en de plichten van stagiairs en stagemeesters en het sociaal statuut van stagiairs, maar behandelt ook de praktische problemen waarmee de verschillende provinciale raden geconfronteerd worden.

■ Werking in 2013

Stage:

- Om de politieke wereld te overtuigen van de noodzaak van een hervorming van de stage werd reeds in 2011 een beknopte hervormingsnota opgesteld die gecommuniceerd werd met de Frans- en Duitstalige vleugel en afgewerkt werd tot een eensluidende visie die perfect past binnen de voorziene hervorming van de Orde. Op 24 april 2013 werd de door de Nationale Raad goedgekeurde hervormingstekst overgemaakt aan de bevoegde minister van Middenstand, Sabine Laruelle.
- In afwachting van de noodzakelijke wetswijziging werd gestreefd naar meer eenvormigheid in de behandeling van stagedossiers over de provinciegrenzen heen. De verouderde aanbevelingen werden gezuiverd van achterhaalde regels, en in afwachting van een bekrachtiging door de Nationale Raad van de website offline gehaald.
- De provinciale stagecommissies werden verzocht aan te vangen met de toepassing van de "leidraad voor stagiairs" als basis voor de beoordeling van stagedossiers aan het eind van de stage.
- Steun werd verleend aan initiatieven die jonge architecten ten goede komen, zoals de Kick-off Days for Architects van NAV en de startersavonden van de BVA.
- Praktische problemen werden behandeld die door de verschillende provinciale raden werden gemeld.
- De briefwisseling van de verschillende provinciale raden m.b.t. stage werd geüniformeerd.

Vorming:

- Een voorstel van reglement 'permanente vorming' voor architecten en aanbieders van vormingsmodules werd gefinaliseerd, vertaald en aan de Cfg-OA overgemaakt voor de nodige feedback.
- Nadat de digitalisering van de visa voltooid werd, kon gefocust worden op de uitwerking van de webapplicatie "permanente vorming". Samen met de informatici werd vormgegeven aan deze applicatie met als doelstelling de applicatie te activeren in 2014.
- Via o.a. FeBAR 1 - het eerste plenum rond Faculteit En Beroep ARchitectuur (22/11/2013) werd een oproep gedaan aan allen die op het vlak van architectuur actief zijn, om medewerking te verlenen aan de hervormingsvoorstellen op het vlak van stage en vorming.
- De tekorten die men ervaart in de opleiding werden via de Staten-Generaal van het Architectuuronderwijs (14/6/2012) en FeBAR 1 gecommuniceerd aan de onderwijsinstellingen.
- De evolutie binnen Europa m.b.t. permanente vorming, in het bijzonder grensoverschrijdende permanente vorming en de erkenning van diploma's en kwalificaties werd opgevolgd.

■ Doelstellingen voor 2014

Stage:

- Binnen de verschillende provinciale raden dient ervaring te worden opgedaan in het evalueren van de stage aan het einde van de stageperiode, op basis van de overgemaakte leidraad. De ervaringen die hierbij opgedaan worden zullen gebundeld worden en dienen bij te dragen tot de uitwerking van een meer eenvormig evaluatiesysteem voor de taalgemeenschap als geheel.
- Een enquête zal worden georganiseerd welke, samen met de evaluaties, de mate van voorbereiding op de uitoefening van het beroep van de pas afgestudeerde architect beter in kaart dient te brengen. Tevens zal getracht worden zicht te krijgen op de mogelijke gevolgen van de academisering van het onderwijs en verschillen tussen de verschillende onderwijsinstellingen.
- Er dient meer duidelijkheid te komen over de aspiraties van de afstuderende master in de architectuur, zoals de mate waarin men wenst het beroep autonoom uit te oefenen, in groepsverband, als medewerker op een architectenbureau, of gespecialiseerd in een specifiek onderdeel van het beroep.
- De communicatie met de Frans- en Duitstalige gemeenschap dient te worden onderhouden met het oog op een zo groot mogelijke eenvormigheid over de taalgrens heen.
- Contacten met onderwijsinstellingen, beroepsverenigingen en andere actoren die op het vlak van architectuur actief zijn, zullen onderhouden worden. Daartoe zal mede gebruik gemaakt worden van het nieuw opgericht overlegplatform FeBAR - Faculteit En Beroep ARchitectuur.
- Medewerking wordt verleend aan de organisatie van een globaal stageevenement op een drietal locaties in Vlaanderen, met het doel de stagiair op een brede en neutrale wijze te informeren. Daarbij zullen alle beroepsverenigingen, aansprakelijkheidsverzekeringen, sociale verzekeraars enz. worden uitgenodigd, in het belang van een betere informering van de stagiair welke mogelijk is via de huidige erg versnipperde initiatieven.
- De aanvang van de stage moet beter begeleid worden. De stagiair moet meteen geïnformeerd worden over zijn rechten en plichten, de inhoud van de stage, de competenties, etc. Daartoe zal medewerking worden verleend aan een roadshow voor de architectuurstudenten op het einde van hun studie. Deze roadshow zal georganiseerd worden in de verschillende onderwijsinstellingen.
- Veel gestelde vragen van diverse werkingscellen zullen worden gebundeld in een eenvoudig raadpleegbaar FAQ document.
- De opgestelde leidraad voor de stagiair zal verder worden uitgewerkt, mede op basis van de verwachte feedback vanwege de verschillende provinciale stagecommissies; zodat dit de basis kan vormen voor een logboek en evaluatie-instrument van het stagetraject.
- De ontwikkelingen in Europa zullen blijvend nauwgezet worden opgevolgd zodat hierop op gepaste wijze kan worden ingespeeld.

Permanente vorming:

- Een oproep wordt gedaan aan alle potentiële opleidingsverstrekkers om een accreditatie van opleidingsvoorstellen aan te vragen. De webapplicatie werd bij de start van 2014 geactiveerd voor de vormingsaanbieders (<http://vorming.architect.be>).
- Op 20 februari 2014 wordt de applicatie toegelicht aan de architecten op Batibouw. In eerste instantie worden architecten verzocht op vrijblijvende basis in te tekenen op het aanbod. Dit zal worden beloond met de toekenning van vormingsuren die, op het ogenblik dat permanente vorming een verplichting zal zijn, kunnen worden geregistreerd.
- Gelijklopend met de uitwerking van een vormingsaanbod voor de architect in het algemeen, worden modules uitgewerkt voor de stagiair in het bijzonder waarvan de opgedane kennis bij de eindevaluatie zal worden beoordeeld.
- De evolutie binnen Europa m.b.t. grensoverschrijdende permanente vorming zal verder worden opgevolgd.
- Het reglement permanente vorming zal worden gefinaliseerd samen met de Cfg-OA.

Beleidscommissie Taxatie

De beleidscommissie Taxatie komt tussen bij interprovinciale discussies over erelooengeschillen. De dossiers worden besproken en getoetst aan de onderstaande (summiere) wetgeving en deontologie.

Art. 18 van de Wet van 26 juni 1963 tot instelling van een Orde van Architecten:

De Raad van de Orde stelt op gezamenlijk verzoek van partijen het bedrag van de erelonen vast. Hij geeft zijn advies over de wijze van samenstelling en over het bedrag van de erelonen:

- a) op verzoek van de Hoven en Rechtbanken;*
- b) ambtshalve, bij ernstige tekortkoming aan de beroepsplicht;*
- c) ingeval van betwisting tussen partijen die aan de rechtsmacht van de Orde zijn onderworpen.*

Art. 28 van het Reglement van Beroepsplichten van 16 december 1983:

De architect kan de bevoegdheid van de provinciale Raad waarvan hij afhangt niet afwijzen, wanneer om de tussenkomst van deze Raad wordt verzocht door de opdrachtgever in toepassing van art. 18 van de Wet van 26 juni 1963.

De beleidscommissie Taxatie streeft ernaar om een eenvormige werking en geest van werken vast te leggen voor alle provincies.

De beleidscommissie stelt ook vast dat de huidige wetgeving zou moeten worden aangepast. In de mate van het mogelijke wordt er gewerkt naar de geest van vernieuwde artikels, zonder evenwel afbreuk te doen aan de vigerende wetgeving.

■ Werking in 2013

- In 2013 is de beleidscommissie Taxatie drie keer samengekomen.
- Er waren nagenoeg geen interprovinciale dossiers inzake erelooengeschillen.

■ Doelstellingen 2014

- Opstellen van organogrammen voor het verloop van de verschillende soorten taxaties (bemiddeling, derde bindende beslissing, Rechtbank, ..).
- Opstellen van typebrieven.
- Bepaling van de (administratie-)kost voor de taxaties.
- Bepaling van (jaarlijks aangepaste) uurloontarieven, voor zover contractueel niet afgesproken.
- Afspraken nastreven met betrekking tot ereloonderving bij voortijdige beëindiging overeenkomst.

Beleidscommissie Opvolging

Soms beslist een architect of bouwheer om de samenwerking vroegtijdig te beëindigen. Dit kan op om het even welk moment gebeuren. Een bouwheer is echter wettelijk verplicht om in alle fases van zijn bouwproject beroep te doen op een architect. Bij het beëindigen van de samenwerking moet de architect dan ook opgevolgd worden. Bij deze procedure wordt de ene architect ontheven van zijn taak en volgt een andere architect het bouwproject verder op.

De beleidscommissie Opvolging werd in het leven geroepen om de procedures inzake opvolging in de verschillende provincies eenvormig te maken. Zij beslist in interprovinciale opvolgingsdossiers waarvan de problematiek de provinciale werkingscellen overstijgt. De dossiers worden besproken en getoetst aan de wetgeving en deontologie. Deze beleidscommissie formuleert ook voorstellen om de bestaande regelgeving te verbeteren en ze streeft naar een gelijkvormige behandeling van opvolgingsdossiers door de provinciale werkingscellen.

■ Werking in 2013

- De beleidscommissie Opvolging nam beslissingen over interprovinciale opvolgingsdossiers.
- De beleidscommissie bleef streven naar gelijkvormige behandeling van opvolgingsdossiers door de provinciale werkingscellen.
- De beleidscommissie Opvolging bleef de betere handhaving van de wet van 1939 door de overheid nastreven.
- In opdracht van de Vlaamse Raad formuleerde de beleidscommissie aanbevelingen en oplossingen met betrekking tot probleemstellingen in verband met opvolging.
- De werking van de beleidscommissie Opvolging resulteerde in 2013 in de voorlegging van het Stappenplan aan de Vlaamse Raad en in de vraagstelling ter gelegenheid van de Staten-Generaal.

Resultaten van de beleidscommissie Opvolging

1. STAPPENPLAN OPVOLGING

De samenwerking tussen de bouwheer en de architect wordt beëindigd en de bouwheer klopt aan bij een andere confrater voor de behartiging van zijn belangen in het bouwproject. Quid faciendum?

Art. 26 van het beroepsplichtenreglement bepaalt in dergelijk geval wat er moet gebeuren.

Indien een architect om welke reden ook (bijv. contractbreuk, verkoop, overlijden, enz.) gevraagd wordt een confrater op te volgen, moet hij/zij de opgevolgde architect onmiddellijk, of in geval van overlijden diens erfgenamen daarover inlichten. Er mogen in geval van een schriftelijk bewijs van bezwaren van de opgevolgde architect geen werken worden uitgevoerd tot de opvolging door de bevoegde raad van de Orde is goedgekeurd. Alle betrokken partijen worden hiervan op de hoogte gebracht. Er weze aan herinnerd dat de opdracht immers pas voortgezet kan worden wanneer er, in geval van verplichte medewerking van een architect, in opvolging is voorzien.

De beleidscommissie Opvolging heeft in 2013 het Stappenplan Opvolging gefinaliseerd en ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Raad, zodat het aangereikt mag worden als de deontologische leidraad bij Opvolging.

Het Stappenplan Opvolging bevat twee procedures met een eigen wegwijzer en eigen modelbrieven naar gelang het toepasselijk geval:

1. Procedure voor de opgevolgde architect
2. Procedure voor de opvolgende architect

In zeer specifieke omstandigheden kan de architect, geconfronteerd met opvolging, voor verdere inlichtingen, suggesties of opmerkingen steeds terecht bij zijn provinciale raad, die de behandeling ervan eventueel kan overdragen aan de beleidscommissie Opvolging.

2. TOELATING TOT INITIATIEF VOLGENS BESLISSING STATEN-GENERAAL

Naar aanleiding van de voorstelling, behandeling en stemming tijdens de Staten-Generaal dd. 25 oktober 2013 mag de beleidscommissie Opvolging haar suggesties uitwerken tot wijzigingen aan art. 26 van het beroepsplichtenreglement in navolging van de thans geldende Europeesrechtelijke regels en mag de beleidscommissie Opvolging initiatief nemen tot het laten uitvoeren van een studie door een extern gespecialiseerd advocaat met betrekking tot consignatie bij opvolging.

■ Doelstellingen 2014

- Opstarten van de opdrachten die voortvloeien uit de stemming door de Staten-Generaal 2013.
- Verder opvolgen van mogelijkheden en acties tot betere handhaving van de wet 1939.
- Opmaken van een tool met betrekking tot de meest gestelde vragen omtrent opvolging.
- Evaluatie van de invoering van het Stappenplan Opvolging.

Stappenplan Opvolging

■ Procedure: Taken uit te voeren door de opgevolgde architect (architect 2)

Aanschrijven van architect 1 met de vraag naar gemotiveerde bezwaren inzake opvolging (onverwijld te beantwoorden)
Opvragen verslag stand der werken van de architect 1 [Modelbrief 5]

Geen bezwaren architect 1

Bezwaren architect 1

Architect 2 contracteert met de opdrachtgever

Architect 2 contracteert met de opdrachtgever onder voorbehoud van de machtiging van de provinciale raad van de Orde van Architecten

Schriftelijke mededeling architect 2 aan de provinciale raad van de Orde van Architecten [Modelbrief 6]

Schriftelijk verzoek tot machtiging opvolging aan de provinciale raad van de Orde van Architecten [Modelbrief 7]

Machtiging wordt verleend door de provinciale raad van de Orde van Architecten

Machtiging wordt NIET verleend door de provinciale raad van de Orde van Architecten

Opdracht architect 2 vangt aan en de bouwheer kan de werken verzetten

Nazicht continuïteit door de desbetreffende provinciale raad van de Orde van Architecten

□ De Kamers

In de Orde van Architecten - Vlaamse Raad waren in 2013 vier kamers actief:

- **Kamer GEWESTEN EN GEMEENSCHAPPEN (Vlaams en Brussels Hoofdstedelijk Gewest)**
- **NATIONALE kamer**
- **INTERNATIONALE kamer**
- **Kamer COMMUNICATIE**

Kamer Gewesten en Gemeenschappen

Deze kamer bundelt verschillende gewest- en gemeenschapsmateries, en organiseert in dat kader het overleg met de beroepsverenigingen in Vlaanderen.

De kamer Gewesten en Gemeenschappen wordt steeds samengesteld uit de voorzitter (kamerverantwoordelijke) en ondervoorzitter (kamerlid) van de Vlaamse Raad, de secretaris-generaal en het hoofd van de juridische dienst.

Onder de kamer Gewesten en Gemeenschappen waren in 2013 twee werkgroepen actief, de Brusselse Kamer en het Vlaams Permanent Overleg (VPO).

■ **Brusselse kamer**

De Brusselse kamer bespreekt alle voorstellen in te dienen bij de regionale overheden aangaande wetgevende of reglementaire maatregelen voor het beroep van architect en verleent zijn advies over elke vraag in verband met de uitoefening ervan.

De taak van de Brusselse kamer bestaat er dus in het overleg- en dialoogplatform te zijn voor de regionale acties tussen de architecten, de beroepsverenigingen en de Orde van Architecten.

Om zo goed mogelijk zijn taak en missies te verwezenlijken, is de Brusselse kamer samengesteld uit (Franstalige en Nederlandstalige) mandatarissen van de Orde van Architecten en vertegenwoordigers van beroepsverenigingen die dit wensen.

In 2013 heeft de Brusselse kamer zich onder andere toegelegd op:

- het overleg plegen met het kabinet van minister Huytebroeck, bevoegd voor Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing in het kader van Brussel passief 2015,
- het overleg plegen met het kabinet van staatssecretaris Doukeridis, belast met Huisvesting, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp en met het kabinet van staatssecretaris Madrane belast met Stedenbouw, aangaande de brandweeraadviezen en conformiteitsattesten uitgereikt door de DBDMH (Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp) in het kader van een bouw aanvraag. Met het kabinet van staatssecretaris Madrane werd eveneens een bredere dialoog opgestart ter vereenvoudiging van de procedure voor de indiening van een bouw aanvraag,
- het opvolgen van de uitvoering van het protocol dat werd afgesloten met het CIBG (Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest) en Alten voor het oprichten van een database waarin de Brusselse architecten worden opgenomen met als doel het kunnen verifiëren door de Brusselse overheden of architecten ingeschreven zijn op de tabel van de Orde en ze aldus gerechtigd zijn het beroep van architect uit te oefenen.

■ Vlaams Permanent Overleg (VPO)

Op regelmatige basis wordt met Architecten-Bouwers AB, de Bond van Vlaamse Architecten BVA en de Vlaamse Architectenorganisatie NAV het Vlaams Permanent Overleg (VPO) georganiseerd. Dat wil een constructief gesprek op gang houden tussen de Orde en de beroepsverenigingen.

Het VPO wil komen tot een gemeenschappelijke aanpak van hete hangijzers en politieke besluitvorming. Samenwerking maakt immers dat de vertegenwoordigers van de architecten sterker staan tegenover de politici, een aanspreekpunt vormen en de rechten en belangen van de architecten beter kunnen verdedigen.

In 2013 kwamen onder meer volgende onderwerpen aan bod in het VPO:

- het tuchtvoorstel van het FVIB om de tuchtprocedures van de vrije beroepen te harmoniseren,
- de verantwoordelijkheden van de architect,
- de voortzetting van de DBFM procedure,
- de internationale vertegenwoordiging van de Belgische architect binnen de ACE,
- de problematiek rond verkavelingsvoorschriften die nadelen berokkenen aan de bouwheer,
- de hervorming van de Orde van Architecten.

Nationale kamer

De Nationale kamer bundelt verschillende materies die betrekking hebben op nationale bevoegdheden.

Deze kamer bestaat steeds uit de voorzitter (kamerverantwoordelijke) en de secretaris (kamerlid) van de Vlaamse Raad, deze zijn trouwens respectievelijk de voorzitter of ondervoorzitter en de secretaris of adjunct-secretaris van de Nationale Raad. Ook hier verzorgen de secretaris-generaal en het hoofd van de juridische dienst de continuïteit.

Voorbeeld van een subactiviteit van de Nationale kamer is de “Inter orden” vergadering, waarbij de verschillende beroepsordes samenkomen om gemeenschappelijke kwesties te bespreken.

Internationale kamer

Het overleg over internationale aangelegenheden gebeurt tweemaandelijks op nationaal niveau, in de commissie voor internationale betrekkingen waarin drie mandatarissen van de Cfg-OA en drie mandatarissen van de Vlaamse Raad zetelen.

De afvaardiging vanwege de Vlaamse Raad bestaat uit een kamerverantwoordelijke, kamerlid en een derde toegevoegd lid van de Vlaamse Raad.

Er zijn een aantal internationale organisaties waar de Orde lid van is, de grootste overkoepelende organisaties zijn de ACE (Architects' Council Europe) en de UIA (Union Internationale des Architectes).

De **ACE (Architects' Council Europe)** vertegenwoordigt het architectenberoep op Europees niveau. De organisatie heeft intensieve contacten met de Europese Unie en doet actief aan lobbywerk. Een van de essentiële taken van de ACE houdt in dat de organisatie de ontwikkelingen op EU-niveau op de voet volgt. De ACE wil zo kunnen anticiperen op de elementen in het politieke beleid en de wetgeving van de Europese Unie, die een impact hebben op de architectuurpraktijk, de kwaliteit en de duurzaamheid van onze bebouwde omgeving.

De werking van de ACE is georganiseerd rond drie thema's die elk ingedeeld zijn in verschillende werkgroepen:

- Thema 1: toegang tot het beroep (Access to the Profession)
- Thema 2: beroepspraktijk (Practice of the Profession)
- Thema 3: architectuur en levenskwaliteit (Architecture and Quality of Life)

Op de Algemene vergadering van de Europese Architectenraad (ACE) op 6 december 2013 werden vijf nieuwe ACE-bestuursleden en een nieuwe voorzitter voor een periode van twee jaar verkozen.

ACE Executie Board

De nieuwe voorzitter is Luciano Lazzari (CNAPPC – Italië). Na twee jaar studie aan de Universiteit van Kaapstad (Zuid-Afrika), voltooide hij zijn opleiding in Londen en heeft nu een architectenpraktijk (Studio Architetti Zelco Lazzari) in Triëste.

De Orde van Architecten nomineerde Sara van Rompaey als Belgische kandidaat voor de verkiezingen van het nieuwe bestuur van de Europese Architectenraad.

Sara van Rompaey is sedert tien jaar raadslid van de Orde van de provincie Oost-Vlaanderen en momenteel ook plaatsvervangend lid van de Nationale Raad. Als coördinator van de nationale commissie Internationale Betrekkingen organiseert zij reeds enkele jaren mee de internationale werking van de Orde van Architecten en is zodoende heel vertrouwd met de ACE-thema's. Aangesteld als expert door de Europese Commissie, heeft ze een internationaal netwerk kunnen uitbouwen dat het lobbywerk van de ACE ten goede zal komen.

Sara Van Rompaey werd samen met 4 andere nieuwe bestuursleden verkozen: Dubravko Bacic (CCA - Kroatië), Lionel Dunet (CNOA - Frankrijk), Wolfgang Haack (BAK - Duitsland), Pierre - Henri Schmutz (CSA - Zwitserland).

De **UIA (Union Internationale des Architectes)** is actief op wereldvlak en legt zich vooral toe op wedstrijden, opleiding en culturele aspecten. Opgericht in Zwitserland in 1948 heeft de UIA momenteel 124 landen als lid, waarvan de beroepsorganisaties in totaal meer dan 1,3 miljoen architecten vertegenwoordigen.

De Orde van Architecten maakt ook deel uit van volgende 2 Europese netwerken:

De **EFAP (European Forum for Architectural Policies)** verenigt de bevoegde overheden, culturele instellingen en beroepsorganisaties op het vlak van architectuurpolitiek.

ENACA (European Network of Architects' Competent Authorities) heeft tot doel de bevoegde autoriteiten in elk land te begeleiden met de implementatie van de beroepskwalificatierichtlijn. ENACA vergadert drie maal per jaar, zowat de helft van de bevoegde autoriteiten voor architectuur in Europa zijn momenteel aangesloten bij ENACA.

■ EUROPESE RICHTLIJNEN DIE BELANGRIJK ZIJN VOOR HET ARCHITECTENBEROEP

RICHTLIJN BETREFFENDE BEROEPSKWALIFICATIES (PROFESSIONAL QUALIFICATIONS DIRECTIVE 2005/36/EC)

Uitvoering en evaluatie

De voorschriften met betrekking tot de beroepskwalificaties in de verschillende sectoren zijn sinds 2005 samengebracht in een enkele richtlijn. De Europese Commissie is verantwoordelijk voor het controleren van architectendiploma's. Wekelijks krijgt ze informatie over nieuwe diploma's en het leerplan waarop deze gebaseerd zijn. Elk diploma moet nagekeken worden zodat het voldoet aan de beroepskwalificatierichtlijn voordat het wordt opgenomen.

Een belangrijk punt is de duur van de architectuuropleiding. In de meeste landen bedraagt die vijf jaar; de richtlijn bepaalt een minimum van vier jaar. Na het voltooien van hun studies moeten architecten een stageperiode in een architectuurpraktijk volbrengen. Die verschilt van land tot land. In sommige landen, zoals Italië, is een stage zelfs niet vereist. De meeste lidstaten zijn het erover eens dat architectuuropleidingen vijf jaar in beslag zouden moeten nemen. Ook in het UNESCO / UIA akkoord werd vijf jaar studie vooropgesteld, aangevuld met ten minste twee jaar beroepservaring.

Wat de migratiemogelijkheden van de houder van een architectuurdiploma betreft, zou de ACE graag zien dat artikel 1 van de beroepskwalificatierichtlijn correct wordt uitgevoerd. Dit artikel zegt dat "kwalificaties kunnen worden verworven in een of meer lidstaten". De pas afgestudeerde architect zou dus zonder problemen stage kunnen lopen in een ander EU land.

In januari 2013, werd een rapport aanvaard door de IMCO Commissie (Commissie Interne Markt en Consumentenbescherming) van het Europees Parlement, dat als basis zal dienen voor het bereiken van een akkoord betreffende de herziening van deze richtlijn in het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Europese Raad. Dit rapport lost zeker niet alle verwachtingen in van het beroep, maar de ACE maakt toch een positieve balans op uit dit rapport.

Volgens dit rapport, zal de architecturale opleiding vanaf nu moeten bestaan uit:

- ofwel een totaal van minstens vijf voltijdse studiejaren (5 studiejaren + 0 stagejaren),
- ofwel ten minste vier voltijdse studiejaren vergezeld van een certificaat ten bewijze van de realisatie van twee stagejaren (4 studiejaren + 2 stagejaren).

Hoewel de ACE, samen met alle andere internationale architectuurinstanties (UIA, AEEA, ENHSA, ...) verdergaat met het verdedigen van een academische opleiding van een minimale duur van vijf jaar, aangevuld met twee jaar stage (5 studiejaren + 2 stagejaren) om automatisch erkend te worden in de andere lidstaten, vertegenwoordigen de voorstellen aangenomen door de IMCO Commissie een verbetering ten aanzien van de Richtlijn van 2005 (4 studiejaren + 0 stagejaren).

Verder kunnen nog volgende positieve evoluties aangehaald worden:

- de gedeeltelijke toegang van het beroep van architect wordt uitgesloten,
- de creatie van een Europese Professionele Kaart onder de vorm van een elektronisch certificaat.

Deze nieuwe tool zal de procedures van erkenning van beroepskwalificaties (en beroepservaring in de zin van artikel 46) die gebeuren door de bevoegde instanties in eender welke lidstaat van de Unie versnellen en vergemakkelijken.

De voorgestelde aanpassing van de richtlijn betreffende beroepskwalificaties, vermeldt voor het eerst PPE (Professional Practice Experience) als mogelijk onderdeel van de zesjarige opleiding (5 jaar academische opleiding + één jaar beroepspraktijkervaring). Deze vermelding heeft aanleiding gegeven tot de oprichting van de werkgroep "PPE + 2" binnen de ACE, die belast is met het preciseren van de doelstellingen en de inhoud van de professionele praktijkstage.

We kunnen besluiten dat de hervorming van de PQD richtlijn en stagejaren tot hier toe als resultaat het volgende heeft opgeleverd:

- 4 studiejaren plus 2 stagejaren, of
- 5 studiejaren plus 0 stagejaren.

Er zal gewacht moeten worden tot de volgende besprekingen betreffende de hervorming van de PQD richtlijn om verder te lobbyen voor het principe dat de ACE verdedigt, meer bepaald 5 studiejaren + 2 stagejaren. De ACE zal zijn argumentatie opnieuw moeten opstellen in het kader van de herziening van de richtlijn tegen 2020.

RICHTLIJN BETREFFENDE DIENSTEN OP DE INTERNE MARKT (DIRECTIVE ON SERVICES IN THE INTERNAL MARKET 2006/123/EC)

Uitvoering en evaluatie

De dienstenrichtlijn en de beroepskwalificatierichtlijn hebben allebei betrekking op de opleiding en het dienstenverkeer van de architecten. De richtlijn betreffende beroepskwalificaties gaat over diploma's en andere beroepskwalificaties, terwijl de dienstenrichtlijn (aangenomen in 2006 om het vrije verkeer van diensten mogelijk te maken, inclusief die van architecten) onder andere voorziet in commerciële communicatie, administratieve samenwerking, verzekering, vergoedingsstructuren en gedragscodes.

De dienstenrichtlijn richt zich op:

- architecten die gevestigd zijn en 'diensten' aanbieden in een lidstaat,
- architecten die tijdelijke diensten aanbieden, bijvoorbeeld als zij betrokken zijn bij een project in een andere lidstaat.

Ze moeten zich houden aan de nationale regelgeving wat de openbare orde, de veiligheid, de gezondheid en het milieu betreft.

Elke lidstaat interpreteert de regels volgens de plaatselijke normen, wat soms onduidelijke situaties creëert. De implementatie van de dienstenrichtlijn heeft problemen veroorzaakt, deels vanwege het gebrek aan vertrouwen in de overdracht van diensten tussen de lidstaten. Het "interne marktsysteem" heeft dan weer zijn nut bewezen bij het vergemakkelijken van grensoverschrijdende dienstverlening waarbij vergunningen nodig zijn. Een ander punt van aandacht is de kwaliteit van de dienstverlening. De richtlijn stimuleert professionelen om daarvoor gedragscodes te ontwikkelen.

Deze richtlijn is ook nuttig voor werknemers die willen werken in verschillende EU-landen, in lijn met de doelstellingen van Europa 2020 om het EU-potentieel voor groei en werkgelegenheid te maximaliseren. Een reeks van bijeenkomsten is gepland om te kijken naar manieren om een innovatieve interne markt op te zetten. De lidstaten zijn momenteel verwickeld in een wederzijdse evaluatie en in de beoordeling van de bepalingen van de richtlijn en de uitvoering ervan.

Hoewel veel van de voorgestelde deregulering gewenst is, moet men vermijden dat de architectuur in Europa op lange termijn zou degraderen. De druk om de concurrentie te promoten in de EU mag niet leiden tot de uitsluiting van belangrijke kwaliteits- en sociale overwegingen. Een reëel gevaar van deze richtlijn is dat architectenbureaus in handen kunnen komen van projectontwikkelaars of bouwbedrijven die geen gekwalificeerde architecten zijn. De beroepskwalificatierichtlijn biedt, vanuit het perspectief van de architecten, de beste waarborg voor de consument, de maatschappij en het milieu. Dit moet hand in hand gaan met de dienstenrichtlijn om een Europees kader te creëren voor het reguleren van de toegang tot het beroep en de gedragsregels van de dienstverlening.

RICHTLIJN VOOR OVERHEIDSOPDRACHTEN (PUBLIC PROCUREMENT DIRECTIVE 2004/18/EC) (DIENSTENRICHTLIJN)

Evaluatie en vooruitzichten voor herziening

Volgens deze richtlijn moeten de lidstaten een aannemer selecteren hetzij op basis van de laagste prijs, hetzij op basis van de 'economisch meest voordelige' offerte. In 2009 koos twee derde van de lidstaten voor de laatste optie.

De autoriteiten worden ook aangemoedigd om ontwerpwedstrijden te organiseren, maar dit is geen wijdverbreide gewoonte. Van alle architectuurwedstrijden in Europa vindt 66% plaats in Frankrijk, in totaal tussen 1.000 en 1.300 per jaar. In Duitsland zijn er 150 tot 450, in Groot-Brittannië 4 tot 24 wedstrijden per jaar.

In heel Europa wordt 80% van de opdrachten voor werken toegekend via openbare procedures. De richtlijn laat het aan de lidstaten over om te beslissen of aparte aanbestedingen georganiseerd moeten worden voor de bouwwerkzaamheden, het ontwerp (architectuur) en de techniek (vooral bouw), of dat dit gebeurt via een enkele aanbesteding.

De Europese Commissie is begonnen met een evaluatie van deze richtlijn. Het nationaal niveau zal terug meer verantwoordelijkheid toebedeeld krijgen, maar dat zal niet inhouden dat de openbare aanbesteding zal plaatsvinden in een vacuüm zonder EU-beleid. In oktober 2010 werd een groenboek over het specifieke gebruik van overheidsopdrachten gelanceerd om een raadplegingprocedure te openen. Een tweede groenboek over de modernisering van de wetgeving met wetsvoorstellen is in 2011 verschenen.

Aangezien de dienstenrichtlijn de prijs als het belangrijkste criterium hanteert, dringt de vraag zich op of architecten die duurzaamheid vooropstellen, per se de goedkoopste zullen zijn.

Zo'n 60% van de overheidsopdrachten met betrekking tot architectuur worden gegund via een openbare procedure en 36% via niet-openbare procedures. Op dit moment wordt slechts 2% van de architecturale diensten gekozen via ontwerpwedstrijden. Veel van de kleinere architectenbureaus hebben omwille van het selectieproces moeite om toegang te krijgen tot overheidsopdrachten. Sommige overheden gebruiken de selectiecriteria van de overheidsopdrachtenrichtlijn - die bedoeld was om de procedure toegankelijker te maken - als een instrument om het aantal inschrijvingen te drukken. Veel autoriteiten eisen bijvoorbeeld een minimale financiële omzet voor de laatste vijf jaar, of een minimum aantal werknemers, waardoor 95% van de kleine, mogelijk meer innovatieve architectenbureaus, de facto worden uitgesloten.

Tegen de zomer van 2013 was de herziening van de dienstenrichtlijn rond. De Orde van Architecten ondersteunde de ACE-positie in dit laatste stadium door te lobbyen bij het Europees Parlement en de Europese Commissie betreffende de aanpassing van artikel 56, dat de selectiecriteria bepaalt.

De ACE heeft hierbij het belang benadrukt maatregelen te vermijden die 90% van de architecten uitsluiten van openbare aanbestedingen (meer bepaald kleine bureaus die niet aan de hoge financiële drempels, gelinkt aan de deelname aan een openbare aanbesteding, voldoen). In haar antwoord op het wetsvoorstel en op het rapport aan de rapporteur, focust de tekst van de ACE zich op:

- het vergemakkelijken van de deelname van architectuurbureaus (KMO's) aan openbare aanbestedingen,
- het promoten van kwaliteitsvolle selectieprocedures en aanbestedingsprocedures,
- het garanderen dat met de specifieke aard van de intellectuele diensten rekening wordt gehouden.

De ACE ijvert er eveneens voor dat niet het ereloon als criterium bij uitstek zou gelden voor de toekenning van een aanbesteding, maar wel de kwaliteitsbeoordeling van de dienstverlening.

In een brief opgesteld door de Nationale Raad aan het Comité van de permanente vertegenwoordigers bij de Raad van de Europese Unie werd eveneens vermeld dat het wenselijk zou zijn dat bij openbare aanbestedingen in het kader van architecturale diensten de erelonen bepaald zouden worden door de aanbestedende overheid op basis van de uitoefening en doelstellingen van het welbepaalde marktsegment en dus geen deel zouden uitmaken van de toewijzingscriteria.

■ ANDERE INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN

EU actieplan bouw 2020 (high level strategic forum on construction 2020 strategy)

Duurzame groei kan worden bewerkstelligd door het versterken van de competitiviteit van de Europese economie.

De bouwsector vertegenwoordigt 10% van de totale werkgelegenheid in de EU. Daarnaast heeft de sector een rechtstreekse impact op de levenskwaliteit van de burger, energie, klimaatverandering en het milieu.

In januari 2013 lanceerde de Europese Commissie een strategie voor de duurzame concurrentie in de bouw. Vijf tijdelijke werkgroepen werden opgericht:

1. Stimulatie van investeringen in renovatie en innovatie
2. Vaardigheden en kwalificaties
3. Duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen
4. Interne markt, goederen en diensten
5. Internationale competitiviteit (in niet EU-landen)

Voor elk van deze werkgroepen werd door de ACE Board een gedelegeerde aangesteld die de belangen van de architect dient te verdedigen. Deze gedelegeerden werken nauw samen met de ACE werkgroepen. De eindresultaten van dit Forum worden verwacht tegen eind 2014.

Kamer Communicatie

De kamer Communicatie heeft een vrij uitgebreide taak. De drie pijlers waarop de werking rust zijn: sensibilisatie, informatie en communicatie. Alle vormen en initiatieven van communicatie, zowel extern als intern, worden in deze kamer grondig besproken. Tot zijn bevoegdheden behoren tevens marketing en public relations.

■ Doelgroepen

Communicatie met alle doelgroepen is erg belangrijk. Bovendien moet de boodschap worden aangepast aan de specifieke noden van elke doelgroep. De kamer Communicatie gaat na op welke manier de Orde het best kan communiceren met haar doelgroepen die zowel intern en extern zijn.

- INTERN:
 - mandatarissen,
 - assessoren,
 - personeelsleden.
 - raden van beroep,
 - politieke instanties,
 - internationale organisaties,
 - beroepsverenigingen,
 - ...
- EXTERN:
 - bouwheren,
 - architecten,
 - advocaten,
 - ...

Een goede communicatie met huidige en met toekomstige **bouwheren** is essentieel. De Orde moet immers het openbaar belang dienen. Een eerste basispijler van haar core business is dat ze bouwheren het nodige inzicht in de rol, de taak en niet te vergeten de meerwaarde van een architect moet bijbrengen. Dit kan het beroep van architect alleen maar ten goede komen.

Op elke beurs en bij elk contact met bouwheren komen we tot dezelfde vaststelling: jammer genoeg bestaan er nog veel vragen, misverstanden en vooroordelen over het beroep van architect en alle aspecten die erbij horen. Misverstanden over de rol van de architect, over de kostprijs, maar ook vragen zoals: hoe vind ik een architect, wat kan/moet een architect voor mij doen, wat mag ik wel en niet verwachten van een architect?

Ook vooroordelen zoals “een architect is er enkel voor de rijkere mensen of voor grote nieuwbouwwoningen” bestrijdt de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten met correcte informatie.

Als bouwheren vragen: “hoeveel kost een architect”, lichten wij de taakinhoud en de kwaliteit van de architect toe. Zo focust een bouwheer zich terecht op de service in plaats van op de prijs. Een goede dienstverlening wil iedereen correct vergoeden, maar enige toelichting bij een tarief is onontbeerlijk. Daarbij dient ook het belang van een onafhankelijk architect te worden benadrukt.

De kamer Communicatie werkt dus intensief aan het bestrijden van de misverstanden en aan het wegwerken van de lacunes in de kennis omtrent bouwen en verbouwen.

Communicatie met de leden “**architecten**”, is erg belangrijk om de negatieve perceptie die sommige architecten van de Orde hebben, weg te werken. De Orde heeft lang te weinig gecommuniceerd met haar leden waardoor er bij een aantal architecten het misverstand bestaat dat de Orde niet voldoende zou doen voor de architect en het beroep in het algemeen.

De Orde is nochtans actief op vele terreinen. Via uiteenlopende evenementen en projecten wordt getracht de communicatie met en de betrokkenheid van de leden te verbeteren.

■ Werking in 2013

Evenementen

De Orde organiseert zelf evenementen, verleent er steun aan of is er zelf aanwezig.

• MIJN HUIS MIJN ARCHITECT

Het openhuizenweekend “Mijn Huis Mijn Architect” is een initiatief van de Orde van Architecten en is bedoeld om het brede publiek in te lichten over de samenwerking met een vakbekwaam en onafhankelijk architect. “Mijn Huis Mijn Architect” is daarbij de ideale gelegenheid om kandidaat-opdrachtgevers te wijzen op het belang van de samenwerking met een onafhankelijke architect.

Immers:

- *De architect biedt een creatieve meerwaarde.*

Dankzij zijn opleiding tot ontwerper is hij in staat alle essentiële aspecten van het project (omgeving, inplanting, voorschriften, bouwstijl, organisatie, circulatie, energie, technieken, veiligheid) tot een sluitend geheel te bundelen. Daardoor zal hij ook gemakkelijker een gewillig oor vinden bij de bevoegde ambtenaren als afwijkingen of wijzigingen van de verkavelingsvoorschriften zinvol zijn.

- *De architect is gedurende het volledige bouwproces de objectieve en onafhankelijke adviseur van de opdrachtgever.*

Bij de evaluatie van materialen en technieken kijkt hij altijd naar het geheel: locatie, omvang en stijl van de woning, leefgewoonten, budget, enz. Bij de oplevering van de woning zal hij de bouwheer kunnen bijstaan met zijn ervaring en vakkennis.

- *De architect biedt de bouwheer ook meer zekerheid.*

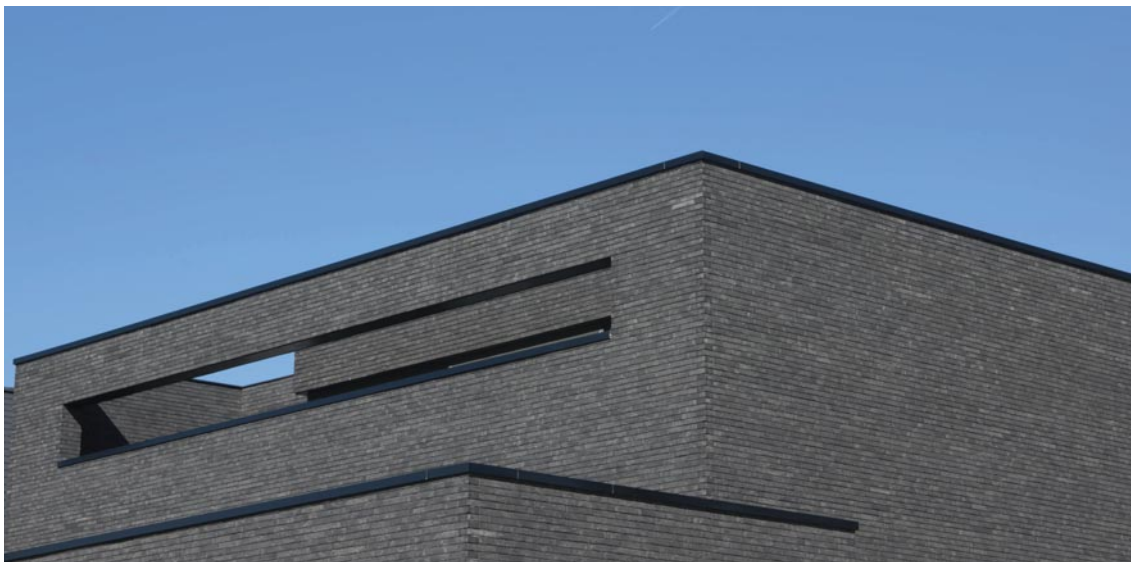
Hij is als enige bouwpartner wettelijk verplicht om zich gedurende 10 jaar te verzekeren voor het bouwproject. Hij vertelt de bouwheer welke wettelijke verplichtingen die moet respecteren.

Met 28.000 belangstellenden was de 14e editie van het openhuizenweekend “Mijn Huis Mijn Architect” alweer een schot in de roos. Verdeeld over 160 projecten in heel Vlaanderen en Brussel toonden architecten een staaltje van hun kunnen, met ter plaatse tekst en uitleg voor wie op zoek was naar een architect of bouwinspiratie. Het evenement richtte deze editie de schijnwerpers op budgetvriendelijk wonen.

“Mijn Huis Mijn Architect” kon in 2013 niet alleen rekenen op 28.000 bezoekers, maar ook op zeer veel pers aandacht. De free publicity op radio, tv, kranten en tijdschriften is onbetaalbaar en draagt bij tot een positief imago van de architect in Vlaanderen. Net zoals in voorgaande jaren werd ook in 2013 het inspiratieboek “Mijn Huis Mijn Architect” gepubliceerd. In dit boek zijn alle deelnemende projecten terug te vinden.

Voor meer informatie: www.mijnhuismijnarchitect.com

- **JONGE ARCHITECTEN AAN ZET (VOORHEEN: MIJN HUIS MIJN JONGE ARCHITECT)**

In de marge van “Mijn Huis Mijn Architect” werd jaarlijks de wedstrijd “Mijn Huis Mijn Jonge Architect” georganiseerd. Deze ontwerpwedstrijd voor een concreet project van sociale woningbouw is een initiatief van de Orde van Architecten - Vlaamse Raad, de Vlaamse Architectenorganisatie NAV en de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, VMSW. Het winnende ontwerp wordt daadwerkelijk gerealiseerd. Een mooie opportuniteit voor jonge architecten die bij gebrek aan afgewerkte projecten vaak niet kunnen deelnemen aan het openhuizenweekend “Mijn Huis Mijn Architect”.

In 2013 kreeg deze wedstrijd een nieuwe naam ‘Jonge architecten Aan Zet’. En niet alleen de naam was nieuw. De organisatie gooide het concept ook over een andere boeg.

De wedstrijd richt zich tot stagiair-architecten en jonge architecten niet ouder zijn dan dertig en verloopt vanaf 2013 voor het eerst in twee fases. De eerste fase vond plaats in 2013 en bestaat uit een anonieme kandidaatstelling met een conceptnota. De vijf beste ideeën blijven in 2014 in de running. In de tweede fase mogen de architecten op de shortlist een schetsontwerp opmaken.

De grote uitdaging van de editie 2013-2014 is het ontwerp van sociale woongelegenheden in de Rijkswachtstraat in Nieuwpoort.

Voor meer informatie: www.jongearchitectenaanzet.be

- **DAG VAN DE ARCHITECTUUR**

Vai, het Vlaams Architectuurinstituut, organiseerde op zondag 13 oktober 2013 de zesde Dag van de Architectuur. Dit tweejaarlijkse grootschalig evenement brengt een breed publiek in aanraking met eigentijdse ontwerpen en ontwerpers en wil inzicht en enthousiasme creëren voor de architectuur.

De Dag van de Architectuur brengt architectuur dichterbij het grote publiek en werd in 2013 dan ook opnieuw ten volle gesteund door de Orde van Architecten – Vlaamse Raad.

Voor meer informatie: www.dagvandearchitectuur.be

Stadstentoonstelling n.a.v. 50 jaar Orde

Slotfeest 50 jaar Orde in het Paleis voor Schone Kunsten

- **50 JAAR ORDE**

Op 26 juni 2013 vierde de Orde van Architecten haar vijftigjarige bestaan. Ter gelegenheid van haar vijftigste verjaardag werd een stadstentoonstelling georganiseerd die afgesloten werd met een groot slotfeest in het Paleis voor Schone Kunsten.

Vanaf 26 juni doken overal in het land tien verrassende kubussen op, versierd met een mozaïek aan architectuurfoto's, grafische elementen, statements en andere boodschappen van architecten.

De vijf Vlaamse exemplaren kon u bezoeken in de vijf Vlaamse provinciehoofdsteden. De vijf Waalse exemplaren werden tentoongesteld op verschillende locaties in Wallonië. Op 6 september verhuisden alle kubussen naar de Kunstberg in Brussel waar ze tot 20 oktober samen te bezichtigen waren.

Met deze aparte vorm van pop-up architectuur gaf de Orde van Architecten de architecten de kans om het publiek te tonen waar zij voor staan. Want de brede taak van de architect, die door de snelle maatschappelijke, technische en wettelijke ontwikkelingen voortdurend uitbreidt en aan complexiteit wint, wordt nog te dikwijls miskend. Vandaar dat de Orde dit als hoofdthema had genomen voor haar vijftigste verjaardag. Zo wilde zij de maatschappelijke en financiële waardering voor het werk van de architect aanwakkeren.

Op 18 oktober sloot de Orde van Architecten de stadstentoonstelling af met een groot slotevenement voor alle architecten in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel. Dat ging gepaard met een stadsaperitief op de Kunstberg en een academische zitting en groot avondfeest in het Paleis voor Schone Kunsten. Sprekers op de academische zitting waren federaal minister Sabine Laruelle, Thierry Mercken, adjunct-kabinetschef van staatssecretaris Rachid Madrane (Brussels Hoofdstedelijk Gewest), en voorzitter Jean-Marc

Luybaert en plaatsvervangend voorzitter Jean Thiry van de Nationale Raad van de Orde. De Orde moet proactief inzetten op de toekomst, zonder angst voor taboes, was de boodschap.

- **STATEN-GENERAAL**

Op 25 oktober 2013 organiseerde de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten een Staten-Generaal.

De Orde vierde in 2013 haar vijftigste verjaardag. Sedert de oprichting in 1963 was er veel veranderd in de architectuurwereld. Dit zowel waar het gaat om het algemeen maatschappelijk gebeuren, als op het vlak van het specifiek uitoefening van het architectenberoep zelf.

Binnen hun huidige mandaat op Vlaams niveau waren de mandatarissen van de Vlaamse Raad dan ook toe aan een halftime evaluatiemoment. Een terugblik op wat reeds gerealiseerd werd, maar ook een blik vooruit op wat nog moet worden ingevuld of afgewerkt.

- **ANDERE EVENEMENTEN**

Naast de bovenvermelde initiatieven steunde de Orde van Architecten - Vlaamse Raad in 2013 ook nog andere architectuuractiviteiten zoals:

Op 3, 5 en 11 september 2013 organiseerde NAV, de Vlaamse Architectenorganisatie, met de steun van de Orde van Architecten - Vlaamse Raad, de **Kick Off Days for Architects**. Pas afgestudeerde architecten konden er gratis terecht op drie locaties in Vlaanderen om zich te informeren over hun professionele start.

Ook BVA, de Bond van Vlaamse Architecten, organiseerde, met de steun van de Orde van Architecten – Vlaamse Raad, op haar beurt in oktober 2013 de **BVA Startersavonden**, drie infomomenten voor jonge startende architecten.

Tevens sponsorde de Orde van Architecten - Vlaamse Raad in 2013 de **AUDITORIUM lezingenreeks 13/14** en de **Expo 'Architectuur in Context'**, initiatieven van de vzw Stad en Architectuur.

Ook de **Godecharle wedstrijd 2013**, georganiseerd door de Commissie voor Studiebeursstichtingen van Brabant, werd in 2013 gesteund door de Orde van Architecten – Vlaamse Raad.

Voor meer informatie: www.kickoffdaysforarchitects.be
www.bondvlaamsearchitecten.be
www.stadenarchitectuur.be
www.godecharle.be

Beurzen

Jaarlijks heeft de Orde van Architecten een stand op de bouwbeurzen **Batibouw** (Brussel) en **BIS** (Gent) waar kandidaat (ver)bouwers terecht kunnen voor informatie over de samenwerking met een architect.

Op woensdag 27 februari 2013 werden op Batibouw naar jaarlijkse traditie de prestigieuze **Belgian Building Awards** uitgereikt. Dit evenement – een organisatie van Batibouw in samenwerking met de Orde van Architecten, Confederatie Bouw, Ik Ga Bouwen & Renoveren en Trends Top Bouw – lauwerde de realisaties van architecten, bouwheren, studie bureaus en aannemingsbedrijven.

In 2013 was de Orde van Architecten – Vlaamse Raad ook aanwezig op **Architect@work**, het totaalevenement voor (interieur)architecten en voorschrijvers met focus op productinnovaties.

Voor meer informatie: www.batibouw.be
www.bisbeurs.be
www.architectatwork.be

Publicaties

- **DE ARCHITECT TEKENEND VOOR UW TOEKOMST**

De Vlaamse Raad stelde tijdens contacten op beurzen en andere gelegenheden vast dat bouwheren met een aantal steeds terugkerende vragen zitten:

- wanneer heb ik een architect nodig,
- wat kan een architect voor mij doen,
- hoe vind ik een architect,
- wat mag ik wel/niet verwachten van mijn architect,
- wat kost een architect,
- is een architect er niet alleen voor rijke mensen die grote huizen (kunnen) bouwen,
- wat is het belang van een onafhankelijk architect?

Toekomstige bouwheren kennen het beroep, de taak en de rol van een architect onvoldoende. Tevens stellen ze zich veel vragen bij termen zoals EPB en veiligheidscoördinatie.

Daarom besloot de Orde van Architecten - Vlaamse Raad een brochure op te stellen dat op een laagdrempelige, eenvoudige manier een antwoord biedt op deze vragen: de brochure "De architect tekenend voor uw toekomst" werd geboren.

Dat initiatief bleek een schot in de roos. Duizenden exemplaren werden al uitgedeeld op beurzen en een digitale versie is beschikbaar op de website (op de homepagina van www.architect.be, onder snellinks).

Uit de vele positieve reacties blijkt dat bouwheren de gids bijzonder nuttig vinden. Bovendien vragen steeds meer architecten gratis exemplaren aan omdat ook zij dit een nuttig instrument vinden om uit te delen aan hun opdrachtgevers. Kortom, het initiatief levert met een laag budget een groots resultaat op.

In 2013 werd de brochure weer uitgebreid verspreid op Batibouw en op de BIS beurs, alsook op verscheidene infosessies over het werken met een architect. De brochure werd bovendien herdrukt om ook in het komende jaar weer bij de (toekomstige) bouwheren te kunnen belanden.

Ook interesse in een aantal geprinte exemplaren van deze brochure? Stuur dan een mail naar vlaamse.raad@ordevanarchitecten.be.

- **JAARVERSLAG 2012**

In 2013 werkte de kamer Communicatie aan het jaarverslag 2012.

Voor meer informatie: www.architect.be/orde/jaarverslagen.php

Elektronische communicatiekanalen

- **ARCHIMAIL**

De Orde ontvangt dagelijks aanvragen van organisaties die hun evenementen, trainingen of andere nuttige informatie willen bekendmaken aan onze leden. Sinds enkele jaren wordt deze informatie gebundeld en gezamenlijk doorgestuurd naar alle Vlaamse architecten via de elektronische nieuwsbrief Archimail. Dit wordt aangevuld met informatie over de activiteiten van de Orde. Daarnaast worden de leden via deze weg geïnformeerd over actueel nieuws in verband met het architectenberoep en aansluitende thema's.

Voor meer informatie: www.architect.be/architect/archimail.php

• ARCHIJOB

De Orde van Architecten - Vlaamse Raad lanceerde in 2012 www.archijobs.be - een nieuwe jobsite die een centraal jobplatform biedt op het gebied van architectuur.

Via deze site konden architecten en architect-stagiairs ook in 2013 vacatures met betrekking tot hun beroep raadplegen en plaatsen.

Voor meer informatie: www.archijobs.be

• WEBSITE

Tenslotte verspreide de Orde van Architecten - Vlaamse Raad informatie via haar druk bezochte website.

Voor meer informatie: www.architect.be

■ Doelstellingen 2014

In 2014 zal verder geïnvesteerd worden in de communicatie met bouwheren. Deze groep verandert immers continu; de bouwheer van vandaag is niet de bouwheer van morgen. Daarom zal in 2014 de slagkracht van alle architecten gebundeld worden om een grote mediacampagne op touw te zetten waarin de taakstelling en meerwaarde van de architect in het bouwgebeuren positief naar buiten worden gebracht.

De opmaak van de huidige website www.architect.be zal onder de loep genomen worden en een vernieuwde, meer gebruiksvriendelijke versie met bijzondere aandacht voor de drukbezochte zoekmotor zal gelanceerd worden in 2014.

In 2014 worden ook een aantal nieuwe initiatieven uitgewerkt, waaronder de organisatie van een stage-evenement en een vennootschapsevenement op verschillende locaties in Vlaanderen waarbij de architect correct geïnformeerd zal worden over de desbetreffende materies.

Daarnaast zal de Orde van Architecten - Vlaamse Raad terug aanwezig zijn op Batibouw, de BIS beurs, Mijn Huis Mijn Architect organiseren, externe architectuurgerichte initiatieven steunen, enz.

De administratieve werking van de Vlaamse Raad

□ Administratie

De secretaris-generaal heeft als taak de administratie te professionaliseren en te organiseren met als doel een optimale ondersteuning van het beleid en een continuïteit te verzekeren.

Het takenpakket van de secretaris-generaal omvat:

- algemene leiding over de administratie en haar verschillende afdelingen (ICT, juridische dienst, secretariaat, dienst marketing en communicatie, personeelsdienst, financiële dienst en receptie),
- personeelsverantwoordelijke,
- beleidsbeslissingen van de raden van de Orde vertalen naar een praktische uitvoering,
- budget opmaak,
- aanwezigheid op vergaderingen: bureau Nationale Raad, bureau Vlaamse Raad, Nationale Raad en Vlaamse Raad,
- coördinatie van de externe contacten,
- communicatieve link met interne doelgroepen (tussen de verschillende mandatarissen onderling, tussen het personeel en de mandatarissen, ...), en externe doelgroepen (beroepsverenigingen, culturele organisaties, politieke instanties, overheden, ...),
- ondersteunen van verscheidene werkgroepen waaronder Vlaams Professioneel Overleg (permanent overleg met de beroepsverenigingen),
- verzekeren continuïteit en opbouwen informatiedraaischijf,
- professionalisering dienstverlening.

■ Basistaken dienst secretariaat

- Een optimale administratieve ondersteuning bieden aan de mandatarissen, de verschillende werkgroepen, beleidscommissies en kamers.
- Het centraal beheer van informatie over alle mogelijke verschillende onderwerpen, verslagen van beleidscommissies en kamers.
- De verwerking van informatie; het behandelen en verwerken van binnenkomende post en vragen van allerlei aard van externe organisaties.
- Het voorbereiden, bijwonen en notuleren van de vergaderingen van de bureaus en algemene vergaderingen van de Vlaamse Raad.
- Het bijhouden en opvolgen van de takenlijst die voortvloeit uit beslissingen, genomen door de Vlaamse Raad; de betrokken mandatarissen en personeelsleden per e-mail hiervan op de hoogte stellen en het toezien op de uitvoering ervan.
- Het uitvoeren van genomen beslissingen (bv. het opstellen van brieven naar verschillende instanties, de opvolging van projecten, ...).
- Het ondersteunen van verschillende werkgroepen (bijwonen vergaderingen en notuleren, uitvoeren genomen beslissingen).
- De constante optimalisering van de vergaderstructuren en -regels voor het bewerkstelligen van een zo optimaal mogelijke informatiedoorstroming binnen alle niveaus: de Vlaamse Raad (van het bureau naar de algemene vergadering van de Vlaamse Raad) van de Vlaamse Raad naar de provinciale raden en van de Vlaamse Raad naar de Nationale Raad.
- Het up-to-date houden van een digitale bibliotheek op extranet waar alle mandatarissen de verslagen van de verschillende beleidscommissies en kamers kunnen raadplegen.
- De opmaak en het bijhouden van een globale kalender van de vergaderingen van alle beleidscommissies en kamers binnen de Vlaamse Raad die online geraadpleegd kan worden door alle mandatarissen op extranet.

□ Juridische dienst

Werking in 2013

Enkele jaren geleden koos de Vlaamse Raad resoluut voor de uitbouw van een centrale juridische dienst. De materie waar de architect mee wordt geconfronteerd, wordt immers steeds meer juridisch van aard. Het opzetten en uitbouwen van een studie/juridische dienst is een heuse uitdaging. In 2013 werd dan ook al veel gerealiseerd.

Courante taken van de juridische dienst zijn:

- updates van Archilex (databank met sententies),
- nazicht vennootschapsstatuten,
- juridisch opzoekwerk,
- beleidsvoorbereidend werk,
- juridisch advies aan de Vlaamse Raad, het bureau van de Vlaamse Raad, de kamers en beleidscommissies,
- bijstand mandatarissen bij externe vergaderingen (kabinetten Ministers, Inter orden vergadering, enz.)
- juridische bijstand aan de provinciale raden,
- monitoren van wetswijzigingen die een verband kunnen houden met de sector (nationaal & Europees),
- beantwoorden van vragen van architecten, bouwheren, etc. met betrekking tot de deontologie op vraag van de provinciale raden,
- juridische opvolging van uitstaande betalingen van de bijdragen (opvolgen inningsprocedure),
- indien nodig, het organiseren van interprovinciaal overleg met rechtskundige bijzitters,
- centraal infopunt waar de provinciale raden terecht kunnen met hun vragen,
- bijstand en studiewerk in allerlei dossiers.

Doelstellingen voor 2014

- Uitbouwen van een standaard inningsprocedure voor bijdragen.
- Digitalisering van de juridische dienst.
- Uitbreiding van de juridische bibliotheek.
- Actualisering van Archilex.
- Rechtspraak geanonimiseerd publiceren op de website.
- Creëren en up-to-date houden van een afzonderlijke webpagina van de juridische dienst op de website van de Vlaamse Raad met juridische informatie, nieuws, interessante rechtspraak en FAQ's.
- Juridische begeleiding bij de hervormingen (hervorming stage, hervorming tucht, etc.).
- Opleidingsmomenten verschaffen aan nieuwe mandatarissen met uiteenzetting van de wetgeving, reglementen en belangrijkste arresten en sententies.

□ Financiële dienst

Werking in 2013

De provinciale raden staan elk afzonderlijk in voor hun eigen aankopen en uitgaven volgens het ingediende en goedgekeurde budget van hun raad door de Vlaamse Raad/Nationale Raad.

Betalingen die niet door de provinciale raad, maar wel door de Vlaamse Raad, uitgevoerd worden, zijn de volgende:

- lonen personeel, presentiegelden mandatarissen en onkostennota's mandatarissen met betrekking tot buitenlandse opdrachten,
- investeringen,
- manifestaties stagiairs,
- provinciale of lokale acties,
- alle onvoorziene uitgaven zoals bijv. grote herstellingswerken.

De boekhoudkundige verwerking van de provinciale raden gebeurt centraal door de dienst financiën van de Vlaamse Raad.

Verder zorgt de dienst financiën van de Vlaamse Raad voor een driemaandelijkse budgetcontrole en het voorstel van de jaarlijkse budgetten.

Elke bij de Orde ingeschreven architect betaalt een jaarlijkse bijdrage. In het verleden werd de bijdragenota per post verstuurd naar alle architecten. Sinds 2011 worden de bijdragenota's zoveel mogelijk per e-mail verstuurd. Enkel indien de architect dit expliciet aangeeft, kan hij/zij nog een exemplaar per post ontvangen. De verzending van de bijdragenota per e-mail gebeurt via een digitaal ondertekend PDF document. Deze digitale handtekening garandeert dat het een officiële communicatie van de Orde van Architecten betreft. De bijdragenota was de eerste in een reeks documenten die door de Orde gedigitaliseerd werd.

De boekhoudsoftware werd in 2013 opgedeeld in 3 autonoom werkende boekhoudingen met op het einde van het boekjaar een geconsolideerde jaarrekening van de Orde van Architecten.

Het boekhoudkundig beheer van de openstaande bijdragen gebeurt in samenwerking met IT voor wat betreft de automatisatie van de betalingsgegevens en de opvolging van de bijdragen wordt nadien centraal gecoördineerd door de afdeling Bijdragen van de juridische dienst-Vlaamse Raad.

□ Personeelsdienst

Werking in 2013

De personeelsdienst zorgt voor:

- loonadministratie Vlaamse Raad en Vlaamse provinciale raden,
- verwerking en uitbetaling van de lonen,
- coördinatie van de opleidingen,
- begeleiding tijdsregistratie,
- aanwervingen,
- contacten uitzendkantoren,
- coördinatie medische onderzoeken/controles,
- dossiers speciaal verlof opvolgen (ouderschapsverlof, tijdskrediet, ...),
- opvolgen dossiers hospitalisatie- en groepsverzekering,
- controle facturatie personeelsgerelateerde dossiers,
- naleving en opvolging wettelijk kader,
- beheer van individuele personeelsdossiers,
- professionalisering HRM.

Doelstellingen voor 2014

- Optimalisering van het tijdsregistratiesysteem.
- Risicoanalyse personeelszaken uitwerken voor de Vlaamse Raad en, in samenwerking met de Cfg-OA, voor de Nationale Raad.
- Actualiseren van een opleidingsplan.
- Aanpassing van HR gerelateerde documenten volgens de recente wijzigingen in de arbeidswetgeving.

□ ICT

Werking in 2013

Na de lancering van het digitale visum in september 2012 werden in 2013 alle architectenfiches overgezet van het oude systeem (oude databank) naar het nieuwe systeem (nieuwe databank). Deze overzetting ging gepaard met een grondige opkuis van alle gegevens. Het digitale visumsysteem zelf werd verder aangepast om het nog gebruikersvriendelijker te maken.

Door de overstap naar een nieuwe databank in het kader van de lancering van het digitale visumsysteem, diende ook de software, die de bijdragenota's genereert en opvolgt, grondig te worden vernieuwd. Tijdens deze vernieuwingsoperatie werd beoogd om het verwerken van de bijdragenota's te optimaliseren. Bovendien werd in dit kader ook de boekhoudsoftware opgesplitst om tot een verdere autonome werking te komen binnen de Vlaamse Raad, de Franstalige Raad en de Nationale Raad. Op het einde van het jaar wordt de boekhouding geconsolideerd tot één centrale boekhouding.

Op gebied van computerinfrastructuur werd het netwerk van de Vlaamse Raad afgesplitst van dat van de Nationale Raad. De infrastructuur van de Vlaamse Raad werkt sindsdien volledig autonoom en onafhankelijk van de Nationale Raad.

De software voor het beheer van de architectenfiches, die compleet vernieuwd werd met de introductie van het digitale visum, werd tenslotte verder uitgebouwd ter ondersteuning van de werking in de verschillende provinciale raden.

Doelstellingen voor 2014

- Het digitale visumsysteem zal worden uitgebreid met een functionaliteit van volmachten. Dit systeem moet in de eerste plaats toelaten aan architect-rechtspersonen om een architect-medewerker in te schakelen bij het indienen en beheren van visumaanvragen. Er wordt overwogen om dit systeem later ook toe te passen voor architect-natuurlijke personen.
- In 2014 zullen alle aspecten met betrekking tot de stage digitaal afgehandeld kunnen worden. Via een online systeem zal de stagiair alle gegevens met betrekking tot zijn stage kunnen raadplegen alsook zijn stagefiches en semesterverslagen kunnen ingeven en beheren. Het online systeem zal aan de stagemeeester een overzicht geven van alle lopende en gearchiveerde stages en via dit systeem kunnen zij goedkeuringen over de fiches geven en kunnen de semesterverslagen eveneens online worden ingevuld. Stagecommissarissen krijgen via het systeem up-to-date informatie met betrekking tot de op te volgen stagiairs en dienen ook online de feedback van de stagebezoeken in te geven. Het zal ook mogelijk zijn om via het online systeem stagebezoeken in te plannen.
- Vanaf januari 2014 zullen architecten gratis een @architect.be e-mailadres kunnen aanvragen. Ze kunnen daarbij kiezen tussen een mailbox, waarbij de e-mails bewaard kunnen worden op een server van de Orde, en mailforwarding, waarbij alle e-mails, die toekomen op het e-mailadres, worden doorgestuurd naar een adres van keuze.

□ Marketing en Communicatie

Het personeel van de dienst Marketing en Communicatie werkt nauwgezet samen met de kamer Communicatie en voert de beslissingen genomen in deze kamer mee uit.

De kamer Communicatie heeft een uitgebreide taak. De drie pijlers waarop de werking rust, zijn sensibilisatie, informatie en communicatie. Alle vormen en initiatieven van communicatie, zowel extern als intern, worden in deze kamer grondig besproken.

Werking in 2013

- Organisatie van de stand van de Orde op (bouw)beurzen; Batibouw (Brussel), BIS (Gent) en Architect@work (Kortrijk).
- Bijdragen in de organisatie van een aantal evenementen voor architecten en bouwheren, zoals Mijn Huis Mijn Architect en Jonge Architecten Aan Zet (voordien Mijn Huis Mijn Jonge Architect).
- Opmaak en (her)uitgave van een aantal publicaties, zoals de brochure voor de bouwheren 'De architect tekenend voor uw toekomst' en het Jaarverslag 2012 van de Orde van Architecten - Vlaamse Raad.
- Het professioneel en objectief behandelen van de subsidieaanvragen en de nodige ondersteuning verlenen aan deze projecten, zoals: ondersteuning bieden aan initiatieven van vzw Stad en Architectuur, Kick off Days for Architects (NAV), BVA Startersavonden (BVA), de Dag van de Architectuur (VAi) enz.
- Opmaak van de maandelijkse elektronische nieuwsbrief van de Vlaamse Raad 'Archimail' die naar alle Vlaamse architecten verstuurd wordt.
- De dagelijkse webupdates van www.architect.be verwerken.
- Organisatie van de Staten-Generaal voor de mandatarissen van de Orde van Architecten - Vlaamse Raad.
- Organisatie van de tentoonstelling en feest n.a.v. 50 Jaar Orde.
- Organisatie en verslaggeving verzorgen van de vergaderingen van de kamer Communicatie.

Doelstellingen voor 2014

- Communicatie met leden - architecten; via o.a. de maandelijkse nieuwsbrief Archimail waarvoor in 2014 een nieuwe opmaak zal uitgewerkt worden.
- Verder investeren in communicatie met bouwheren; in 2014 zal de Orde van Architecten - Vlaamse Raad dan ook (terug) aanwezig zijn op Batibouw, de Bis beurs en Mijn Huis Mijn Architect organiseren.
- Ondersteuning bieden aan nieuwe initiatieven waarbij de taak en waarde van de architect in het bouwgebeuren positief naar buiten gebracht wordt aan het grote publiek.
- De organisatie en communicatie verzorgen van een vennootschapsevenement en stage-evenement op drie locaties in Vlaanderen.
- Voorbereiden van een stage 'roadshow' doorheen de Vlaamse architectuurscholen.
- De opmaak van een aantal publicaties, waaronder het Jaarverslag 2013 van de Vlaamse Raad en een vennootschapsbrochure.
- Ondersteuning bieden bij de ontwikkeling van de webapplicatie voor permanente vorming.
- Opmaak van een vernieuwde, meer gebruiksvriendelijke versie van de huidige website www.architect.be, met bijzondere aandacht aan de drukbezochte zoekmotor.

□ Receptie en onthaal

Werking in 2013

De receptie van de Vlaamse Raad is het eerste aanspreekpunt.

De taken van de receptie zijn de volgende:

- agendabeheer,
- onthaal van mandatarissen bij vergaderingen,
- klaarzetten van de vergaderzaal,
- bestellingen plaatsen van kantoor materiaal, catering, etc.,
- telefonische vragen van architecten en bouwheren beantwoorden,
- invoeren prestaties mandatarissen op basis van aanwezigheidslijsten in Prestys,
- verwerken en beheer van de post.

Doelstellingen voor 2014

Een belangrijke doelstelling voor 2014 is de organisatie van een duurzame, professionelere en kostenefficiënte interne werking.

□ Provinciale raden

Werking in 2013

De taken van de provinciale raden hangen samen met de dossiers van de architecten die ingeschreven zijn op de lijst van stagiairs en op de tabel van de provinciale raad. De provinciale secretariaten zijn het eerste aanspreekpunt voor de architecten, bouwheren, notarissen, enz.

De dagelijkse taken van de medewerkers van de provinciale raden bestaan vooral in het voorbereiden van dossiers voor behandeling tijdens de vergaderingen, het opmaken van verslagen van de vergaderingen, het opstellen van de briefwisseling met betrekking tot de genomen beslissingen, de ondersteuning van de activiteiten van de mandatarissen, het beantwoorden van vragen van bouwheren en architecten, de opvolging van de dossiers en de volledige administratie die met dit alles samenhangt, alsook het verlenen van visa, alhoewel dit in 2013, met de komst van het digitale visum, afgebouwd werd.

Hieronder vindt u een overzicht van de cijfers met betrekking tot de activiteiten van de provinciale raden.

■ Visa

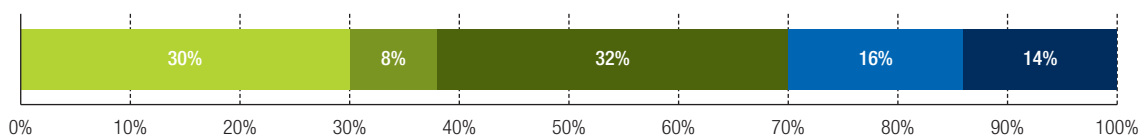
De Orde van Architecten - Vlaamse Raad lanceerde begin september 2012 het digitale visum voor architecten. Deze applicatie vervangt de visumstempel en vereenvoudigt het aanvragen van een architectenvisum aanzienlijk.

2013 was een overgangsjaar waarbij men overschakelde van de visumstempel naar het digitale visum. Vanaf 2014 worden visa enkel nog digitaal verleend.

In 2013 werden in totaal 46.731 visa verleend waarvan 19% bestond uit visa met stempel en 81% digitale visa.

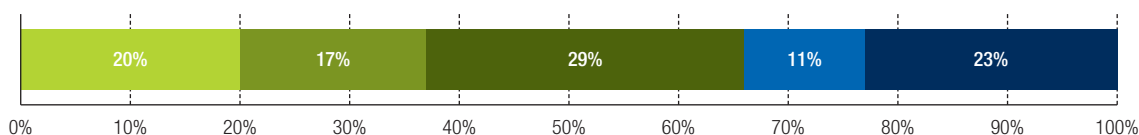
■ Aantal visa 'met stempel' in 2013: 8.924

(spreiding per provincie)

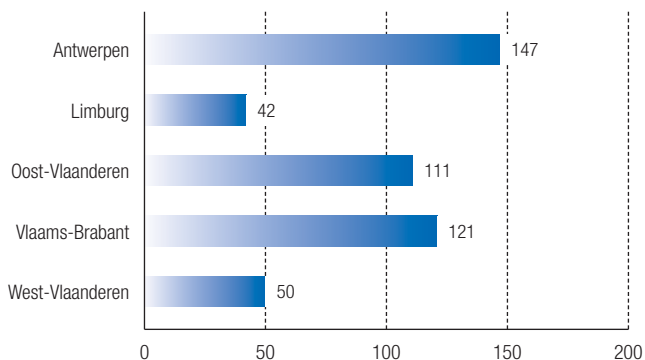
■ Aantal 'digitale' visa in 2013: 37.807

(spreiding per provincie)

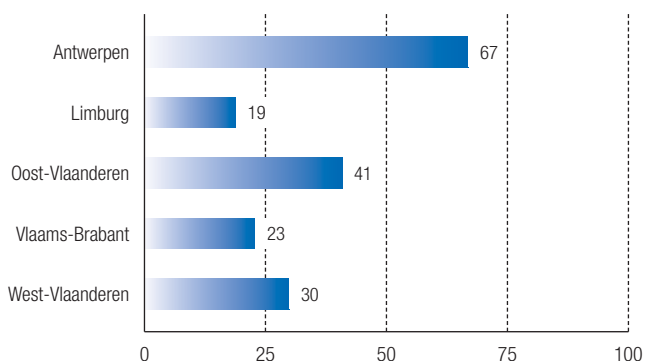

- Antwerpen
- Limburg
- Oost-Vlaanderen
- Vlaams-Brabant
- West-Vlaanderen

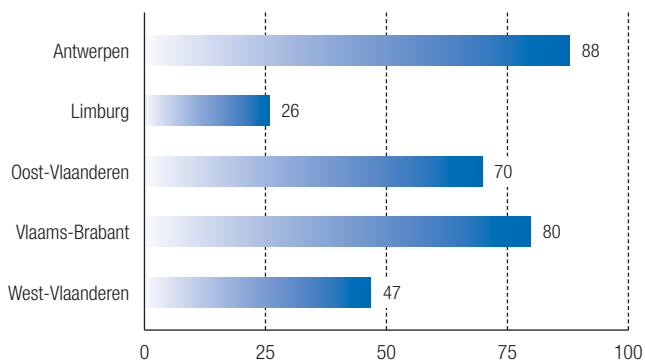
■ Aantal opnames tabel 2013
natuurlijke personen

■ Aantal opnames tabel 2013
rechtspersonen

■ Aantal weglatingen tabel 2013
natuurlijke personen

■ Tabel

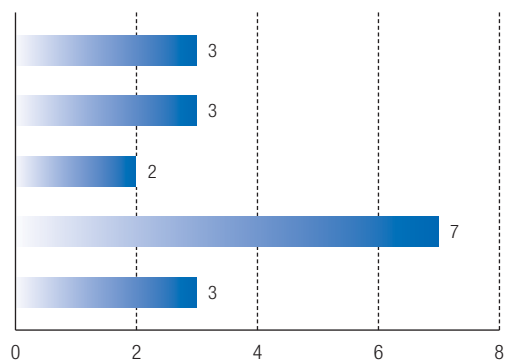
Ten gevolge van de Wet-Laruelle die in voege trad op 1 januari 2007, werd in de loop van de voorbije jaren een groeiend aantal architectenvennootschappen opgericht. De Wet-Laruelle mikte onder meer op een verbeterde bescherming van de bouwheer door architecten een verplichte verzekering beroepsaansprakelijkheid op te leggen. Bovendien konden deze laatsten zich via hun zogenaamde Laruelle-vennootschap als rechtspersoon inschrijven bij de Orde en zo hun aansprakelijkheid afschermen.

Hiernaast vindt u de cijfers per provincie voor wat betreft de opnames en weglatingen van architect natuurlijke personen en architect rechtspersonen op de tabel van de Orde van Architecten.

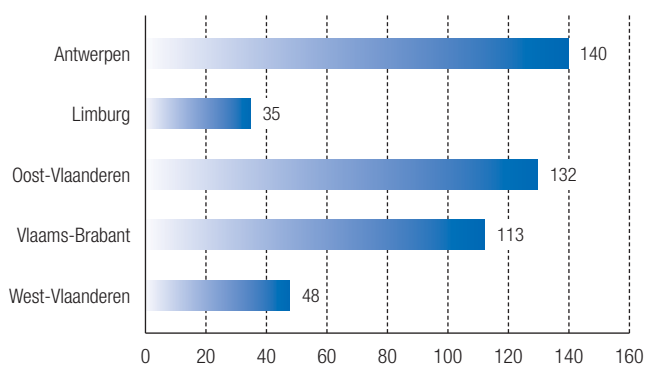
Onder de opnames worden verstaan: de eerste inschrijvingen op de tabel (voor natuurlijke personen gaat dit om de eerste inschrijvingen na stage of na vrijstelling stage), de mutaties vanuit een andere provincie en de herinschrijvingen.

Onder de weglatingen worden verstaan: de weglatingen van de tabel, de mutaties naar een andere provincie, de schrappingen en bij natuurlijke personen worden eveneens de overlijdens meegerekend.

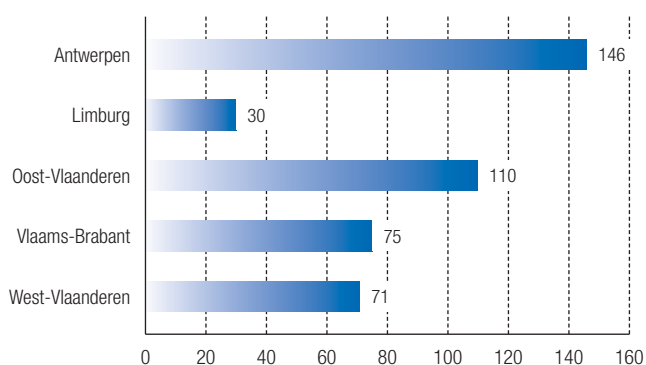
■ Aantal weglatingen tabel 2013
rechtspersonen

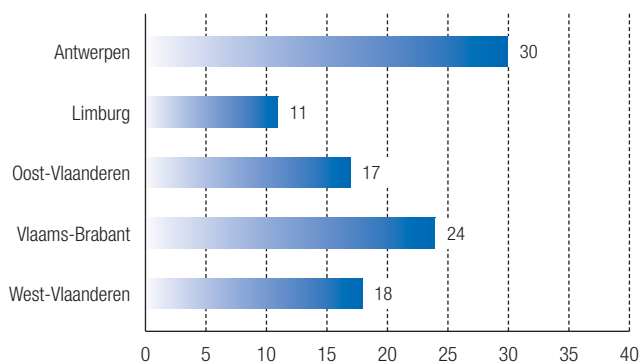
Aantal opnames lijst stagiairs 2013

Aantal weglatingen lijst stagiairs 2013

Aantal opnames lijst stagemeeesters 2013

Stage

Een afgestudeerde architect die het beroep wil uitoefenen moet eerst twee jaar stage volgen.

De stagiair moet hiervoor zijn opname op de lijst van stagiairs aanvragen bij de provinciale raad waar zijn stagemeeester gevestigd is. Tijdens de stage kan de stagiair ook al opdrachten in eigen naam uitvoeren.

In 2013 hebben opnieuw heel wat afgestudeerden de stap gezet om hun stage aan te vatten.

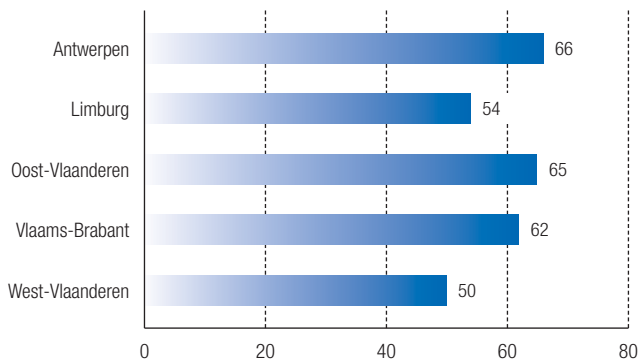
Hiernaast vindt u de cijfers terug m.b.t. de stagiairs in 2013; waaronder het aantal opnames op de lijst van de stagiairs en op de lijst van stagemeeesters en het aantal weglatingen van de lijst van stagiairs.

Onder opnames op de lijst van stagiairs worden gerekend: de eerste inschrijvingen op de lijst van stagiairs, de mutaties van een stagiair vanuit een andere provincie en de hervattingen van de stages in 2013.

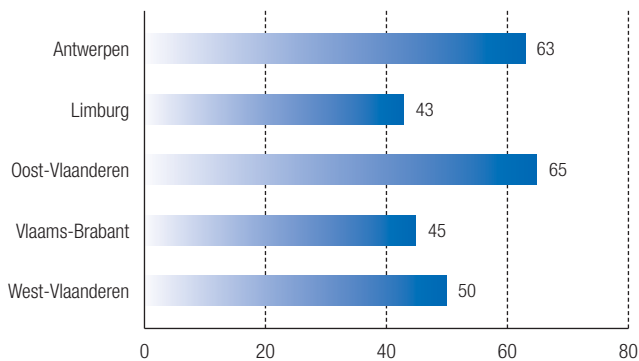
Onder weglatingen van de lijst van stagiairs in 2013 worden gerekend: de weglatingen van de lijst van de stagiairs, het aantal stagiairs die hun stage voltooiden en nadien ingeschreven werden op de tabel, het aantal stagiairs die hun stage voltooiden maar nadien het beroep niet verder uitoefenden, de mutaties naar een andere provincie, de onderbrekingen van de stages en de schrappingen van de lijst van stagiairs.

Een architect kan als stagemeeester optreden zodra hij ten minste 10 jaar op de tabel van de Orde van Architecten is ingeschreven.

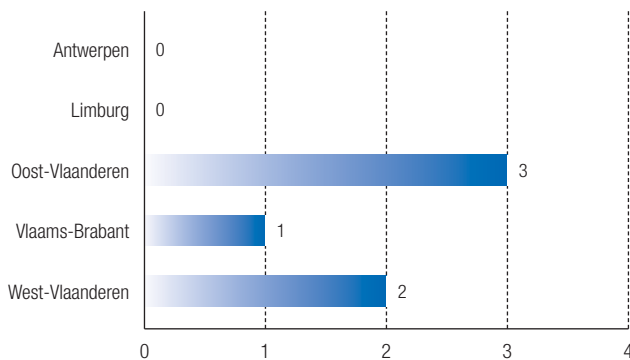
Aantal klachten ontvangen in 2013

Aantal klachten onderzocht en ontvankelijk verklaard door het bureau in 2013

Aantal dossiers n.a.v. klachten doorverwezen naar de tuchtraad in 2013

Tucht

Na onderzoek van klachten van bouwheren of andere betrokkenen is het mogelijk dat een architect in betichting gesteld wordt en voor de provinciale tuchtraad moet verschijnen. Er kan ook ambtshalve een onderzoek gestart worden.

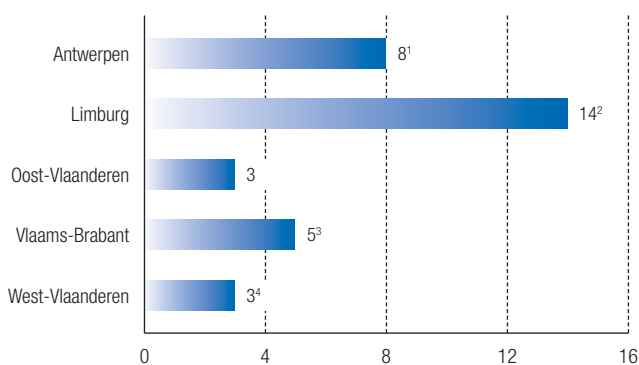
De uitspraken die de provinciale raden kunnen doen zijn:

- vrijspraak,
- waarschuwing,
- afkeuring,
- berisping,
- schorsing,
- schrapping van de tabel.

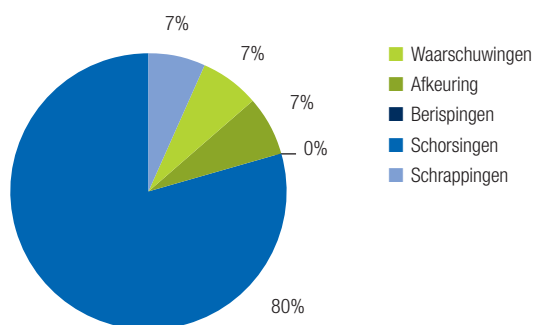
Bij een niet-effectieve straf, dat wil zeggen een waarschuwing, afkeuring of een berisping, krijgt de architect na vijf jaar automatisch eerherstel. In het geval van een effectieve straf kan de architect na vijf jaar een verzoek tot eerherstel richten aan de voorzitter van de raad van beroep.

In 2013 werd overwegend de tuchtstraf schorsing uitgesproken. Daarnaast waren er 3 vrijspraken, 1 in Vlaams-Brabant, 1 in Limburg en 1 in Antwerpen.

■ Aantal sententies in 2013

■ Uitgesproken tuchtsancties in 2013

¹ 8 sententies: 7 m.b.t. verwijzingen naar tuchtraad in 2012, 1 m.b.t. verwijzing naar tuchtraad in 2013 na ambtshalve onderzoek.

² 14 sententies: hebben betrekking op klachten uit 2012 alsook op verwijzingen naar de tuchtraad na ambtshalve onderzoek.

³ 5 sententies: 4 m.b.t. klachten uit 2012 en 1 m.b.t. klacht uit 2013.

⁴ 3 sententies: 1 m.b.t. klacht uit 2012 en 2 m.b.t. klachten uit 2013.

■ Raad van beroep

Tegen een sententie (= vonnis) van de tuchtraad kan de architect en/of de Nationale Raad hoger beroep aantekenen. Het dossier krijgt dan een tweede lezing voor de raad van beroep.

De raad van beroep beschikt over volgende bevoegdheden.

- Hij oordeelt over zaken waarvoor beroep is ingediend tegen beslissingen van de provinciale raden met betrekking tot inschrijvingsaanvragen en tuchtzaken.
- Hij oordeelt over aanvragen tot eerherstel betreffende de beslissingen tot schorsing of schrapping, die na een termijn van tenminste vijf jaar worden ingediend.

De raad van beroep is een orgaan van de Orde van Architecten en behandelt enkel kwesties met betrekking tot de leden in verhouding tot de Orde en kan dus niet oordelen in geschillen tussen bouwheer en architect.

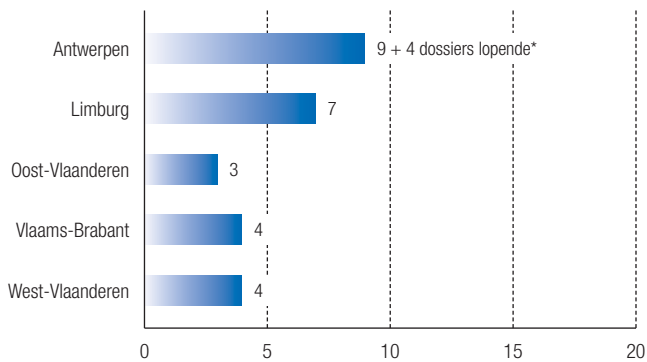
De raad van beroep met het Nederlands als voertaal bevindt zich in Gent en deze neemt kennis van de beslissingen van de raden van Orde van de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

In 2013 werd hoger beroep aangetekend bij de raad van beroep tegen 3 van de bovenvermelde tuchtsancties die door de provinciale raden (Antwerpen: 1, Limburg: 1 en West-Vlaanderen: 1) uitgesproken werden. Geen enkele van de beroepen van de architecten uit Raad Limburg en West-Vlaanderen werden volledig gegrond verklaard in 2013. Het dossier uit raad Antwerpen was nog lopende in 2013.

In 2013 dienden twee architecten beroep in tegen inschrijvingsbeslissingen van provinciale raad Antwerpen. De beslissingen van raad Antwerpen werden in beroep bevestigd.

Er werd in 2013 geen beroep aangetekend bij de raad van beroep tegen beslissingen van provinciale raden betreffende weglatingen.

Aantal ereloonbemiddelingen in 2013

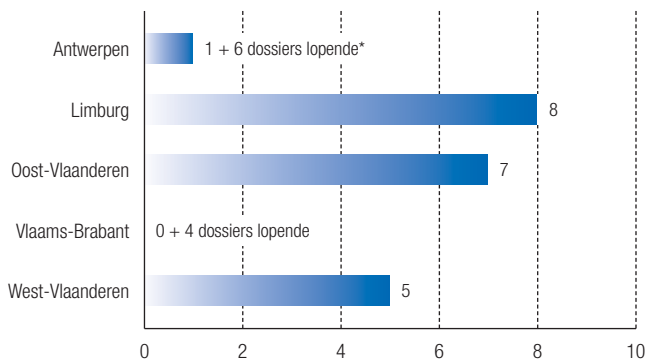

* 3 uitspraken m.b.t. dossiers 2012, 6 uitspraken m.b.t. dossiers 2013 - nog lopende: 2 dossiers uit 2012 en 1 uit 2013.

Ereloon

Bij een betwisting over het bedrag van de erelonen kan de Orde op gezamenlijk verzoek van de architect en diens cliënt het bedrag vaststellen (wet van 26 juni 1963, art. 18).

Aantal ereloonvaststellingen en -adviezen op verzoek van de hoven en rechtbanken in 2013

* Nog lopende: 1 dossier uit 2012 en 5 dossiers uit 2013.

Op verzoek van de rechtbanken en hoven kan de Orde ook advies verstrekken omtrent de bepaling en het bedrag van de erelonen (wet van 26 juni 1963, art. 18).

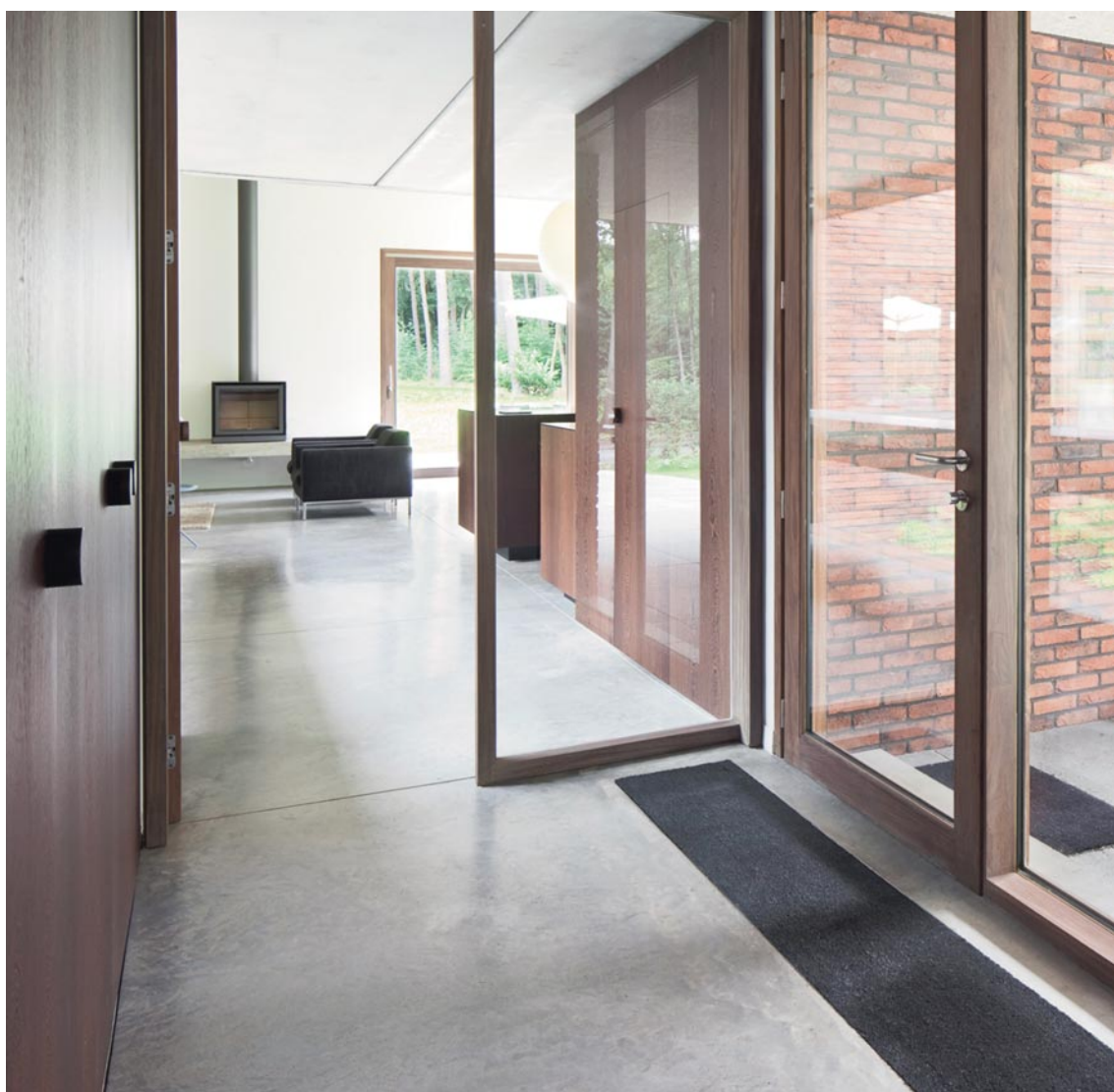
□ Reprografievergoeding

Als een architect een kopieerapparaat heeft en hiermee kopieën maakt, moet hij aan Repobel de zogenaamde reprografievergoeding betalen. Deze bijdrage kan al snel oplopen tot ettelijke honderden euro's. De architecten die zijn ingeschreven op de tabel van de Orde moeten deze vergoeding niet meer betalen. Sinds 2000 betaalt de Orde van Architecten immers een eenmalige jaarlijkse vergoeding voor alle ingeschreven architecten.

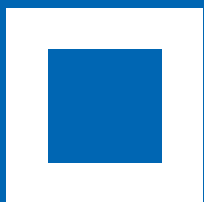
Architecten die toch een uitnodiging krijgen voor de betaling van de jaarlijkse bijdrage sturen die het best door naar de financiële dienst van de Orde. De Orde neemt dan contact op met Repobel.

De reprografievergoeding mag niet worden verward met de eenmalige taks bij de aanschaf van een nieuw kopieerapparaat. Die taks zit immers niet vervat in het contract dat de Orde met Repobel heeft. Meestal is de taks trouwens inbegrepen in de verkoopprijs van het toestel en dus niet als dusdanig herkenbaar.

In 2013 betaalde de Orde aan Repobel 95.053 euro.

De kerncijfers voor 2013

□ Vergelijkende balans per 31 december 2013

		2013	2012	Verandering	%
Vaste activa	20/28	2.201.245,30	2.243.617,93	(42.372,63)	-1,89%
II. Immateriële vaste activa	21	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
III. Materiële vaste activa	22/27	2.155.268,81	2.197.979,86	(42.711,05)	-1,94%
A. Terreinen en gebouwen	22	1.651.708,59	1.619.547,83	32.160,76	1,99%
B. Installaties, machines en uitrusting	23	202.928,31	262.382,68	(59.454,37)	-22,66%
C. Meubilair en rollend materieel	24	155.556,74	153.772,03	1.784,71	1,16%
D. Leasing en soortgelijke rechten	25	0,00	0,00	0,00	0,00%
E. Overige materiële vaste activa	26	145.075,17	162.277,32	(17.202,15)	-10,60%
IV. Financiële vaste activa	28	45.976,49	45.638,07	338,42	0,74%
C. Andere financiële vaste activa	284/8	45.976,49	45.638,07	338,42	0,74%
2. Vorderingen en borgtochten in cont.	285/8	45.976,49	45.638,07	338,42	0,74%
Vlottende activa	29/58	5.804.703,78	5.627.799,87	176.903,91	3,14%
VII. Vorderingen op ten hoogste één j.	40/41	187.334,31	43.679,42	143.654,89	328,88%
A. Handelsvorderingen	40	187.334,31	43.543,01	143.791,30	330,23%
B. Overige vorderingen	41	0,00	136,41	(136,41)	-100,00%
VIII Geldbeleggingen	53	1.120.688,59	1.128.591,98	(7.903,39)	-0,70%
IX. Liquide middelen	54/58	4.462.731,97	4.382.454,69	80.277,28	1,83%
X. Overlopende rekeningen	490/1	33.948,91	73.073,78	(39.124,87)	-53,54%
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	8.005.949,08	7.871.417,80	134.531,28	1,71%

□ Vergelijkende balans per 31 december 2013

		2013	2012	Verandering	%
Eigen verm. + Overgedragen winst	10/15	6.969.863,93	6.696.774,48	273.089,45	4,08%
I. Eigen Vermogen	10	3.157.585,94	3.157.585,94	0,00	0,00%
A. Eigen vermogen	100	3.157.585,94	3.157.585,94	0,00	0,00%
V. Overgedragen winst	140	3.812.277,99	3.539.188,54	273.089,45	7,72%
Voorzieningen en uitgestelde bel.	16	81.500,00	101.500,00	(20.000,00)	-19,70%
VII.A. Voorzieningen voor risico's en k.	16	81.500,00	101.500,00	(20.000,00)	-19,70%
Schulden	17/49	954.585,15	1.073.143,32	(118.558,17)	-11,05%
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	953.346,50	1.073.143,32	(119.796,82)	-11,16%
C. Handelsschulden	44	329.489,98	436.769,18	(107.279,20)	-24,56%
1. Leveranciers	440/4	329.489,98	436.769,18	(107.279,20)	-24,56%
E. Schulden m.b.t. bel., sociale lasten en bezoldigingen	45	592.310,01	608.043,07	(15.733,06)	-2,59%
1. Belastingen	450/3	143.883,69	162.072,56	(18.188,87)	-11,22%
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	448.426,32	445.970,51	2.455,81	0,55%
F. Overige schulden	47/48	31.546,51	28.331,07	3.215,44	11,35%
X. Overlopende rekeningen	492/3	1.238,65	0,00	1.238,65	0,00%
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10/49	8.005.949,08	7.871.417,80	134.531,28	1,71%

□ Vergelijkende resultatenrekening per 31 december 2013

		2013	2012	Verandering	%
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	6.056.502,70	6.040.265,15	16.237,55	0,27%
A. Omzet	70	5.996.252,16	5.976.315,00	19.937,16	0,33%
D. Andere bedrijfsopbrengsten	74	60.250,54	63.950,15	(3.699,61)	-5,79%
II. Bedrijfskosten	60/64	5.836.972,34	5.472.835,43	364.136,91	6,65%
B. Diensten en diverse goederen	61	2.776.054,63	2.520.913,73	255.140,90	10,12%
C. Bezoldigingen, sociale last en pens.	62	2.578.135,41	2.612.921,94	(34.786,53)	-1,33%
D. Afschrijvingen op IVA en MVA	630	374.110,87	351.265,31	22.845,56	6,50%
E. Waardeverminderingen op handelsv.	631/4	-8.432,33	-109.263,24	100.830,91	-92,28%
F. Voorzieningen voor risico's en kost.	635/7	-20.000,00	-35.000,00	15.000,00	-42,86%
G. Andere bedrijfskosten	640/8	137.103,76	131.997,69	5.106,07	3,87%
III. Bedrijfsresultaat	70/64	219.530,36	567.429,72	(347.899,36)	-61,31%
IV. Financiële opbrengsten	75	57.448,89	99.619,70	(42.170,81)	-42,33%
A. Opbrengsten uit financiële vaste act.	750	57.435,00	99.579,44	(42.144,44)	-42,32%
B. Opbrengsten uit vlottende activa	751	4,46	40,26	(35,80)	-88,92%
C. Andere financiële opbrengsten	752	9,43	0,00	9,43	0,00%
V. Financiële kosten	65	15.809,66	29.987,19	(14.177,53)	-47,28%
A. Kosten van schulden	650	15.708,98	5.238,79	10.470,19	199,86%
C. Andere financiële kosten	652/9	100,68	24.748,40	(24.647,72)	-99,59%
VI. Resultaat uit gewone bedr. vb.	70/65	261.169,59	637.062,23	(375.892,64)	-59,00%
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	76	13.678,12	5.757,26	7.920,86	137,58%
D. Meerwaarden bij de realisatie van V.A.	763	0,00	0,00	0,00	0,00%
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	13.678,12	5.757,26	7.920,86	137,58%
VII. Uitzonderlijke kosten	66	1.758,26	18.647,42	(16.889,16)	-90,57%
A. Uitzonderlijke afschrijvingen	660	1.758,26	0,00	1.758,26	0,00%
E. Andere uitzonderlijke kosten	664/9	0,00	18.647,42	(18.647,42)	-100,00%
IX. Resultaat van het bkj voor belast.	70/66	273.089,45	624.172,07	(351.082,62)	-56,25%

□ Vergelijkende resultatenrekening per 31 december 2013

		2013	2012	Verandering	%
IX. Resultaat van het bkj voor belast.	70/66	273.089,45	624.172,07	(351.082,62)	-56,25%
A. Belastingen	670/3	0,00	0,00	0,00	0,00%
XI. Resultaat van het boekjaar	70/68	273.089,45	624.172,07	(351.082,62)	-56,25%
XII. Te bestemmen resultaat van bkj.	70/68	273.089,45	624.172,07	(351.082,62)	-56,25%

□ Vergelijkende resultatenrekening per 31 december 2013

		2013	2012	Verandering	%
A. Te bestemmen winst/verliessaldo	70/69	3.812.277,99	3.539.188,54	273.089,45	7,72%
1. Te bestemmen winst/verlies van bkj.	70/68	273.089,45	624.172,07	(351.082,62)	-56,25%
2. Overgedragen verlies/winst vorig bkj.	790	3.539.188,54	2.915.016,47	624.172,07	21,41%
D. Over te dragen resultaat					
1. Over te dragen winst/verlies	693	3.812.277,99	3.539.188,54	273.089,45	7,72%

ORDE VAN ARCHITECTEN
VLAAMSE RAAD

VISUM N° : V. 2013.0.12253

VISUM DATUM : 21/04/2013

VISUM CODE : XG56UI2

Architectenvisum N° V. 2013.0.12253

De Provinciale Raad van de Orde van Architecten van **West-Vlaanderen** verklaart op datum van **21/04/2013** dat

Architect Piet Peeters

een aanvraag heeft ingediend voor het verkrijgen van een visum voor

het opmaken van de plannen en de controle op de uitvoering van de werken (1)

voor volgende opdracht :

Gegevens van de geplande werken of handelingen : (1)

Aard van de werken : **T01 - Verbouwing van een woonhuis.**

Gegevens van het goed : (1)

Straat en nr : **Auguste Janssens 1**

Postcode en plaats : **BE - 1500 Halle**

Kadastrale gegevens : **Sectie A nummers 12,13,15**

Gegevens van de opdrachtgevers: (1)

Naam : **Deheer Jan Janssens**

Straat en nr : **Pieter Rubensstraat 10**

Postcode en plaats : **BE - 1000 Brussel**

Naam : **Mevrouw Isabelle Peeters**

Straat en nr : **Auguste Janssens 1**

Postcode en plaats : **BE - 1750 Lennik**

Gegevens van de architect : (1)

Naam : **Pascal Pieters**

Straat en nr : **Franklin Rooseveltlaan 1**

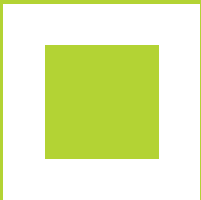
Postcode en plaats : **BE - 1750 Lennik**

De Orde verklaart hierbij dat de aanvrager gemachtigd is het beroep van architect in België uit te oefenen en dat hij of zij **ingeschreven is op de tabel van de Orde van Architecten.** (2)(3)

De aanvrager verklaart dat de architecten, **belast met het opmaken van de plannen**, zijn :

Architect Adam Philip (OVL), Build-IT Architecten (WVL) (1)

De aanvrager verklaart dat de architect **belast met de controle op de uitvoering van de werken** is :

Het digitale visum

□ Het digitale visum in cijfers

Het jaar 2012 was een jaar waarin een belangrijke eerste stap werd gezet in de digitalisering van de Orde van Architecten – Vlaamse Raad. De Vlaamse Raad lanceerde immers begin september 2012 het digitale visum voor architecten. Deze applicatie vervangt de visumstempel en vereenvoudigt het aanvragen van een architectenvisum aanzienlijk.

2013 was dan ook het laatste jaar waarin de Orde van Architecten - Vlaamse Raad met de klassieke visumstempel gewerkt heeft. Vanaf 2014 worden de visa immers alleen nog digitaal afgeleverd.

In 2013 werden er in totaal 46.731 visa verleend. 8.924 visa werden nog via de klassieke weg (stempel) afgeleverd en 37.807 visa werden digitaal verleend. Deze cijfers staan in sterk contrast met 2012; toen werden 34.660 visa op klassieke wijze afgeleverd en 4.097 via digitale weg (het digitale visumsysteem ging weliswaar pas van start op 1 september 2012).

Kijken we naar de cijfers per provincie dan krijgen we volgende verdeling voor 2013:

Provincie	Klassieke stempel	Digitaal visum
West-Vlaanderen	1.221	8.566
Oost-Vlaanderen	2.869	11.002
Antwerpen	2.642	7.563
Limburg	758	6.366
Vlaams-Brabant	1.434	4.310
TOTAAL	8.924	37.807

□ Integratie in de digitale bouwaanvraag

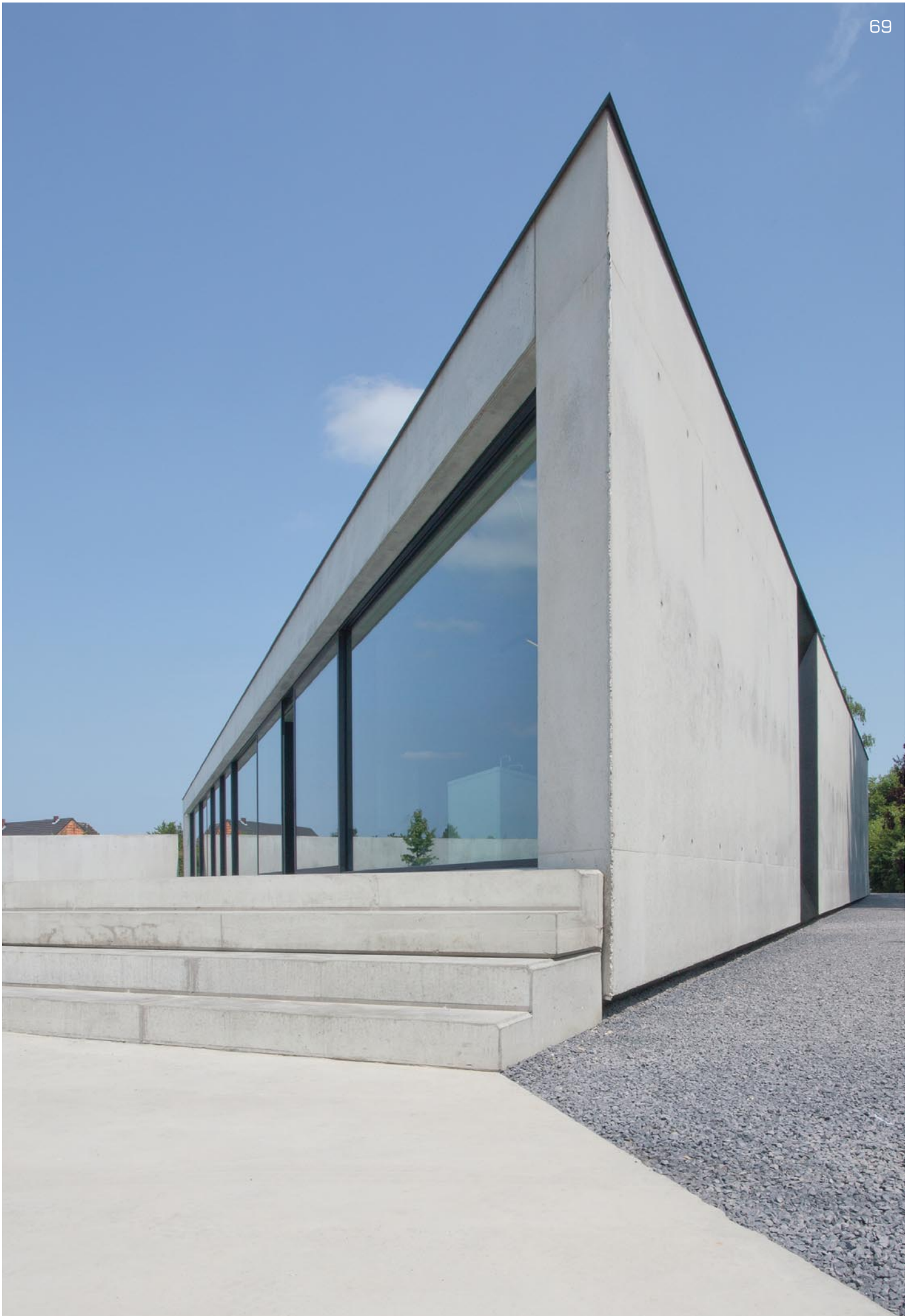
Eind 2012 en in 2013 werd dus een hele weg afgelegd met de lancering van het digitale visum en dit systeem heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen. De volgende grote stap die ons in 2014 te wachten staat, is de integratie in de digitale bouwaanvraag van de Vlaamse Overheid.

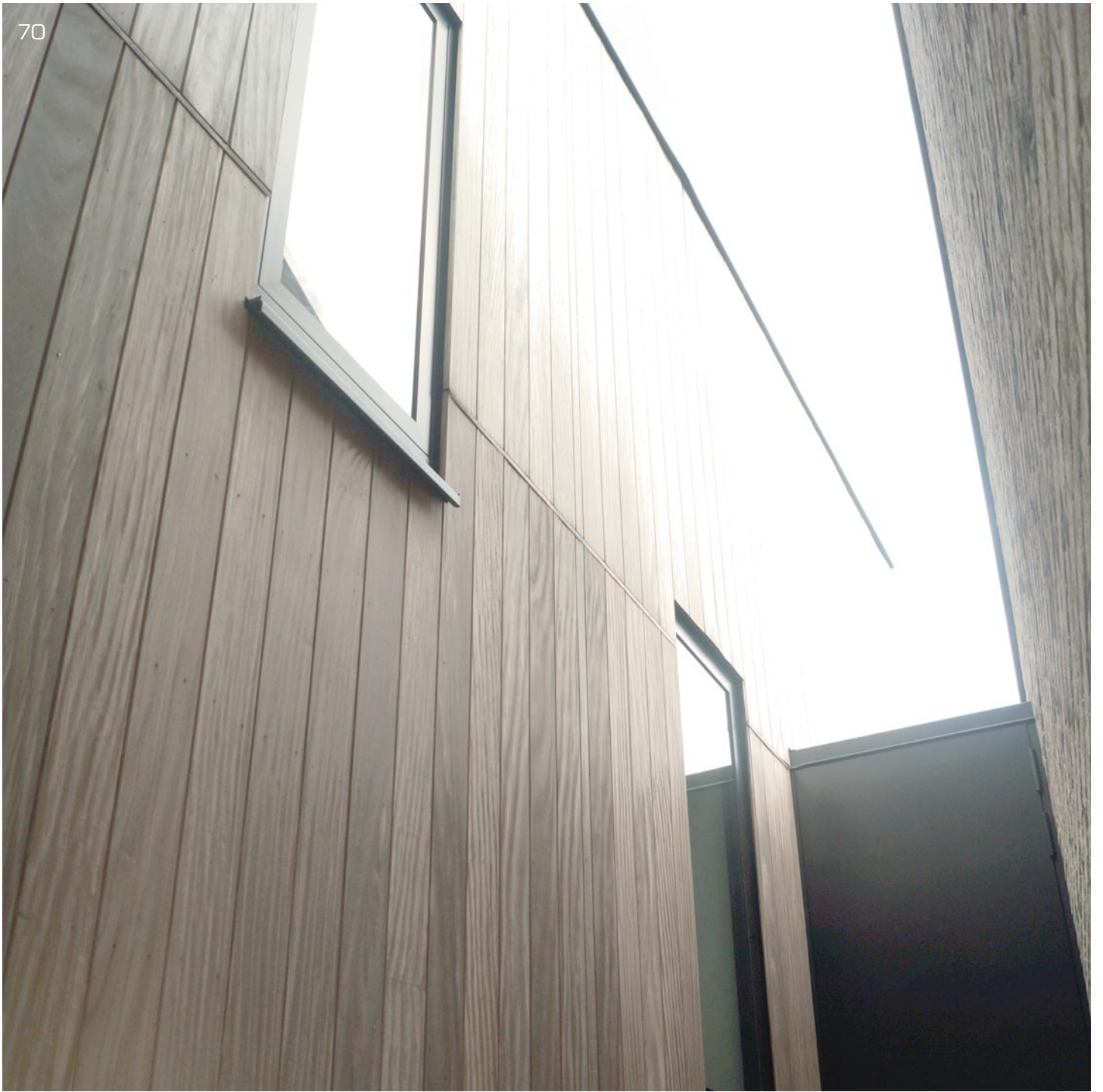
Wie bouwt moet zijn dossier op papier indienen. Soms zelfs in achtvoud, afhankelijk van de stad of gemeente waar de aanvraag ingediend wordt. Gedurende het hele vergunningsproces komen er documenten en bijlages bij en legt het dossier fysiek een lange weg af. Daar komt in 2014 verandering in.

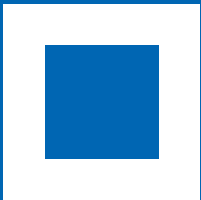
Verwacht wordt dat vanaf 1 juni 2014 de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning in een eerste reeks steden en gemeenten digitaal afgehandeld kan worden. Hierdoor kan de bouwer eenvoudiger, sneller en transparanter de noodzakelijke vergunningen bekomen. Dat is meteen het eerste Vlaamse e-loket dat een rechtstreekse digitale verbinding opzet tussen de burger, de lokale besturen en de Vlaamse Overheid.

Deze digitale en interactieve dienstverlening maakt het proces niet alleen eenvoudiger en transparanter, het is bovendien kostenbesparend. Ook de architecten kunnen met de digitale aanpak de kosten aanzienlijk beperken. Voor deze beroepsgroep wordt de besparing op de papierkost al op 50 miljoen euro geraamd. Met deze innovatieve ontwikkeling zet Vlaanderen dus een nieuwe stap op de digitale snelweg.

Een volgende stap in dit verhaal voor de Vlaamse Raad is de verdere integratie tussen het digitale visumsysteem en de digitale bouwaanvraag zodat de architect nog slechts op één plaats de gegevens van de aanvraag dient in te vullen en de gegevens dan, volledig transparant, tussen de Orde van Architecten en de Vlaamse Overheid uitgewisseld worden zodat de verlening van het digitale visum ook volledig automatisch kan verlopen.

Bijlagen

□ Bijlage 1: Wie is wie in de Vlaamse Raad?

Hieronder vindt u de samenstelling van 2013, gebaseerd op de verkiezingen in 2011.

De Vlaamse Raad

Naam	Afgevaardigd als	Provincie
Jean-Marc Luypaert	voorzitter Vlaamse Raad & nationaal afgevaardigde	West-Vlaanderen
Tuur Cueppens	gemeentelijk ambtenaar door Koning benoemd	
Firmin Mees	officieel universitair onderwijs door Koning benoemd	
Johan Rutgeers	Nederlandstalig gesubsidieerd vrij onderwijs door Koning benoemd	
Evy Van Beurden	Nederlandstalige federale ambtenaar door Koning benoemd	
Koen Van De Vreken	gemeenschapsonderwijs door Koning benoemd	
Marnik Dehaen	nationaal afgevaardigde	Vlaams-Brabant
Lieve Joosten	nationaal afgevaardigde	Antwerpen
Dirk Mattheeuws	provinciaal voorzitter & nationaal afgevaardigde	Oost-Vlaanderen
Dirk Medland / Peter Ketsman	nationaal afgevaardigde	Limburg
Johan Arnout	provinciaal voorzitter	West-Vlaanderen
Annick Deboes	provinciaal voorzitter	Limburg
Jos Leyssens	provinciaal voorzitter	Vlaams-Brabant
Marc Van Bortel	provinciaal voorzitter	Antwerpen
Anneleen Vandewynckel	secretaris-generaal / toegevoegd lid	
Bart Van Roy	hoofd juridische dienst / toegevoegd lid	
Jennifer Vandermosten	plaatsvervanger secretaris-generaal / toegevoegd lid	

Bureau Vlaamse Raad

Naam	Afgevaardigd als
Jean-Marc Luypaert	voorzitter
Marnik Dehaen	secretaris
Lieve Joosten	ondervoorzitter
Evy Van Beurden	penningmeester
Dirk Mattheeuws	architect-raadsman
Anneleen Vandewynckel	secretaris-generaal
Bart Van Roy	hoofd juridische dienst
Jennifer Vandermosten	plaatsvervanger secretaris-generaal / toegevoegd lid

De beleidscommissies

Commissieleden	Provincie / Functie	Plaatsvervanger(s)
Beleidscommissie Onderzoek en Deontologie		
Jos Leyssens (commissievoorzitter)	Vlaams-Brabant	Dirk Hendrickx
Dirk Mattheeuws	Oost-Vlaanderen	Dirk Thijs
Johan Arnout	West-Vlaanderen	Jan Debuyck
Annick Deboes	Limburg	Dirk Medland
Marc Van Bortel	Antwerpen	Pieter Goffin
Geert De Coninck	juridisch assessor	
Bart Van Roy	personeelslid-jurist / hoofd juridische dienst	
Jennifer Vandermosten	personeelslid-beheerder	
Beleidscommissie Toegang Beroep		
Patrick Derycker (commissievoorzitter)	Oost-Vlaanderen	Dirk Thijs
Jean-Pierre Vanhoutteghem	West-Vlaanderen	Franki Maes
Paul Van Hees	Limburg	-
Catherine De Bie	Antwerpen	Coby Manders
Dominic Van Cle	Vlaams-Brabant	Koen Gaudaen
Lieve Joosten	commissieverantwoordelijke	
Arsène Colpaert	juridisch assessor	
Koen Vidts	personeelslid-jurist	
Eva De Ridder	personeelslid-jurist	
Katrien Bal	personeelslid-beheerder	
Beleidscommissie Opvolging		
Jan Debuyck (commissievoorzitter)	West-Vlaanderen	Johan Arnout
Dirk Thijs	Oost-Vlaanderen	Henk Vanthuyne
Peter Ketsman	Limburg	Freddy Thoelen
Frank Vissers	Antwerpen	Pieter Goffin (1e plaatsvervanger) Peter Van Bragt (2e plaatsvervanger)
Dirk Hendrickx	Vlaams-Brabant	Marnik Dehaen
Johan Arnout	commissieverantwoordelijke	
Dirk Vermeersch	juridisch assessor	
Koen Vidts	personeelslid-jurist	
Katrien Bal	personeelslid-beheerder	

Commissieleden	Provincie/Functie	Plaatsvervanger(s)
Beleidscommissie Taxatie		
Luc Brasseur (commissievoorzitter)	Vlaams-Brabant	Dirk Van Eycken
Christian Van Soye	Oost-Vlaanderen	Joëlle De Bock
Christophe Van Oyen	West-Vlaanderen	Luc Soete
Freddy Thoelen	Limburg	-
Guy Dollez	Antwerpen	Jan Melis
Marc Van Bortel	commissieverantwoordelijke	
Gerard Soete	juridisch assessor	
Ann Vliegen	personeelslid-beheerder	
Beleidscommissie Stage en Vorming		
Peter Ketsman (commissievoorzitter)	Limburg	Egide Meertens
Henk Vanthuylne	Oost-Vlaanderen	Jean-Marie Molleman
Christophe Van Oyen	West-Vlaanderen	Dirk Vanbecelaeere
Kris Minnen	Antwerpen	Wim Van Opstal
Paul Van Welden	Vlaams-Brabant	Luc Brasseur
Koen Van De Vreken	door de Koning benoemd	
Annick Deboes	commissieverantwoordelijke	
Kristiaan Dehing	juridisch assessor	
Bart Van Roy	hoofd juridische dienst	
Eva De Ridder	personeelslid-jurist	
Jennifer Vandermosten	personeelslid-beheerder	

De kamers

Kamerleden	Functie
Kamer Gewesten en Gemeenschappen	
Jean-Marc Luypaert	kamerverantwoordelijke
Lieve Joosten	kamerlid
Bart Van Roy	personeelslid-jurist / hoofd juridische dienst
BRUSSELS GEWEST	
Walther Decleyn	Brusselse kamer
Jos Leyssens	Eventuele andere Brusselse materie
VLAAMSE GEMEENSCHAP	
Jan Melis	Energie: Vlaams Energie Agentschap
Jean-Marc Luypaert	DBFM
Catherine De Bie	Ruimtelijke Ordening
OVERLEG MET BEROEPSVERENIGINGEN IN VLAANDEREN (VPO)	
Lieve Joosten	
Jean-Marc Luypaert	
Dirk Mattheeuws	
Nationale kamer	
Jean-Marc Luypaert	kamerverantwoordelijke
Marnik Dehaen	kamerlid
Bart Van Roy	personeelslid-jurist / hoofd juridische dienst
Kamer Communicatie	
Marnik Dehaen	kamerverantwoordelijke
Patrick Derycker	kamerlid
Dirk Mattheeuws	woordvoerder
Erika Van Overbeke	personeelslid-beheerder
Internationale kamer	
Evy Van Beurden	kamerverantwoordelijke
Sara Van Ropmaey	kamerlid
Koen Vidts	personeelslid-jurist
Jennifer Vandermosten	personeelslid-beheerder

De provinciale raden *

Provincie Antwerpen

Functie	Naam
Voorzitter	Marc Van Bortel
Lid van het bureau	
Ondervoorzitter	Pieter Goffin
Plaatsvervangend afgevaardigde bij de Nationale Raad	
Lid van het bureau	
Secretaris	Wim Van Opstal
Lid van het bureau	
Penningmeester	Guy Dollez
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Lieve Joosten
Raadsleden	Catherine De Bie
	Kris Minnen
Plaatsvervangende raadsleden	Jef Heymans
	Frank Jennen
	Coby Manders
	Jan Melis
	Peter Van Bragt
	Frank Vissers
Rechtskundige assessoren	Bart Van de Venster
	Kristiaan Dehing - plaatsvervangend assessor
	Philip Lepere - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Onderzoek	Marc Van Bortel
	Pieter Goffin
	Wim Van Opstal
	Lieve Joosten
	Bart Van de Venster - assessor
	Kristiaan Dehing - plaatsvervangend assessor
	Philip Lepere - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Opvolging	Pieter Goffin
	Frank Vissers
	Peter Van Bragt
	Jan Melis

* Daar de samenstelling van de tuchtraad kan wijzigen van dossier tot dossier worden de namen van de leden van de tuchtraad niet expliciet opgesomd in dit Jaarverslag onder Bijlage 1 – De provinciale raden.

Provincie Antwerpen

Functie	Naam
Lokale werkingscel Taxatie	Guy Dollez
	Frank Jennen
	Jan Melis
	Kris Minnen
	Peter Van Bragt
Lokale werkingscel Toegang tot het Beroep	Catherine De Bie
	Guy Dollez
	Lieve Joosten
	Coby Manders
Lokale werkingscel Stage	Kris Minnen
	Guy Dollez
	Wim Van Opstal
	Jef Heymans
	Catherine De Bie
	Frank Jennen
	Karen Beyens - afgevaardigde van de stagiairs

Provincie Oost-Vlaanderen

Functie	Naam
Voorzitter Afgevaardigde bij de Nationale Raad Lid van het bureau	Dirk Mattheeuws
Ondervoorzitter Lid van het bureau	Bernard Van Acker
Secretaris Penningmeester Lid van het bureau	Dirk Thijs
Plaatsvervangend afgevaardigde bij de Nationale Raad	Sara Van Rompaey
Raadsleden	Joëlle De Bock
	Patrick Lints
	Henk Vanthuyne
Plaatsvervangende raadsleden	Patrick Derycker
	Piet Kerckhof
	Jean-Marie Molleman
	Dirk Schepens
	Dominique Van Cauwenberghe
	Christian Van Soye
Rechtskundige assessoren	Geert De Coninck
	Arsène Colpaert - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Onderzoek	Dirk Mattheeuws
	Bernard Van Acker
	Dirk Thijs
	Joëlle De Bock
	Geert De Coninck - assessor
Lokale werkingscel Stage	Henk Vanthuyne
	Christian Van Soye
	Piet Kerckhof
	Jean-Marie Molleman
	Dirk Schepens
	Dirk Thijs
	Patrick Derycker
	Dominique Van Cauwenberghe

Provincie West-Vlaanderen

Functie	Naam
Voorzitter Lid van het bureau	Johan Arnout
Ondervoorzitter Peningmeester Lid van het bureau	Jan Debuyck
Secretaris Lid van het bureau	Franki Maes
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Jean-Marc Luypaert
Plaatsvervangend afgevaardigde bij de Nationale Raad	Christophe Van Oyen
Raadsleden	Wim Supply
	Dirk Vanbecelaere
Plaatsvervangende raadsleden	Hubert Davans
	Luc K. Declercq
	Eddy Demeyere
	Luc Soete
	Marc Vandendries
	Jean-Pierre Vanhoutteghem
	Hubert Verhaeghe
Rechtskundige assessor	Dirk Vermeersch
	Gerard Soete - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Onderzoek	Johan Arnout
	Jan Debuyck
	Franki Maes
	Jean-Marc Luypaert
	Christophe Van Oyen
	Dirk Vanbecelaere
	Wim Supply
	Dirk Vermeersch - assessor

Provincie West-Vlaanderen

Functie	Naam
Lokale werkingscel Opmenging	Johan Arnout
	Jan Debuyck
	Jean-Marc Luybaert
	Franki Maes
	Wim Supply
	Christophe Van Oyen
	Dirk Vanbecelaere
	Dirk Vermeersch - assessor
Lokale werkingscel Taxatie	Luc Declercq
	Eddy Demeyere
	Luc Soete
	Christophe Van Oyen
	Hubert Verhaege
	Gerard Soete - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Toegang tot het beroep	Johan Arnout
	Jan Debuyck
	Jean-Marc Luybaert
	Franki Maes
	Wim Supply
	Christophe Van Oyen
	Dirk Vanbecelaere
	Dirk Vermeersch - assessor

Provincie West-Vlaanderen

Functie	Naam
Lokale werkingscel Stage	Johan Arnout
	Hubert Davans
	Jan Debuyck
	Luc Declercq
	Eddy Demeyere
	Jean-Marc Luypaert
	Franki Maes
	Luc Soete
	Wim Supply
	Christophe Van Oyen
	Dirk Vanbecelaere
	Marc Vandendries
	Jean-Pierre Vanhoutteghem
	Hubert Verhaege
	Dirk Vermeersch - assessor

Provincie Vlaams-Brabant

Functie	Naam
Voorzitter Lid van het bureau	Jos Leyssens
Ondervoorzitter Lid van het bureau	Dirk Hendrickx
Secretaris Lid van het bureau	Koen Gaudaen
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Marnik Dehaen
Plaatsvervangend afgevaardigde bij de Nationale Raad	Luc Brasseur
Penningmeester	Paul Van Welden
Raadslid	Paul De Boelpaep
Plaatsvervangende raadsleden	Walther Decleyn
	Dominic Van Cle
	Christiaan Verhelst
	Dirk Van Eyken
	Chantal Bonne
	Etienne Coffe
	Pascal Musch
Rechtskundige assessoren	Pieter Jongbloet
	Willem Van Betsbrugge - plaatsvervangend assessor
	Steven Verbeke - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Onderzoek	Jos Leyssens
	Dirk Hendrickx
	Koen Gaudaen
	Pieter Jongbloet - assessor
Lokale werkingscel Taxatie	Luc Brasseur
	Chris Verhelst
	Dirk Van Eyken
Lokale werkingscel Stage	Paul Van Welden
	Paul De Boelpaep
	Chantal Bonne
	Chris Verhelst
	Pascal Musch

Provincie Limburg

Functie	Naam
Voorzitter	Annick Deboes
Lid van het bureau	
Plaatsvervangend afgevaardigde bij de Nationale Raad	
Ondervoorzitter	Tom Preuveneers
Lid van het bureau	
Secretaris	Dirk Medland
Lid van het bureau	
Penningmeester	Koen Claesen
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Peter Ketsman
Raadsleden	Massimo Pignanelli
	Egide Meertens
Plaatsvervangende raadsleden	Michel Scaut
	Freddy Thoelen
	Jean-Louis Vandebriel
	Paul Vanhees
	Dominique Verboven
Rechtskundige assessoren	Marc Similon
	Johan Dewez - plaatsvervangend assessor
	Peter Martens - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Onderzoek	Annick Deboes
	Tom Preuveneers
	Dirk Medland
	Peter Martens - plaatsvervangend assessor
Lokale werkingscel Opvolging	Annick Deboes
	Tom Preuveneers
	Dirk Medland
	Freddy Thoelen
	Peter Martens - plaatsvervangend assessor

Provincie Limburg

Functie	Naam
Lokale werkingscel Taxatie	Annick Deboes
	Tom Preuveneers
	Dirk Medland
	Peter Ketsman
	Egide Meertens
	Massimo Pignanelli
	Koen Claesen
Marc Similon - assessor	
Lokale werkingscel Toegang tot het beroep	Annick Deboes
	Tom Preuveneers
	Dirk Medland
	Peter Ketsman
	Egide Meertens
	Massimo Pignanelli
	Koen Claesen
Marc Similon - assessor	
Lokale werkingscel Stage	Paul Vanhees
	Koen Claesen
	Massimo Pignanelli
	Egide Meertens
	Freddy Thoelen
Jean-Louis Vandebriel	

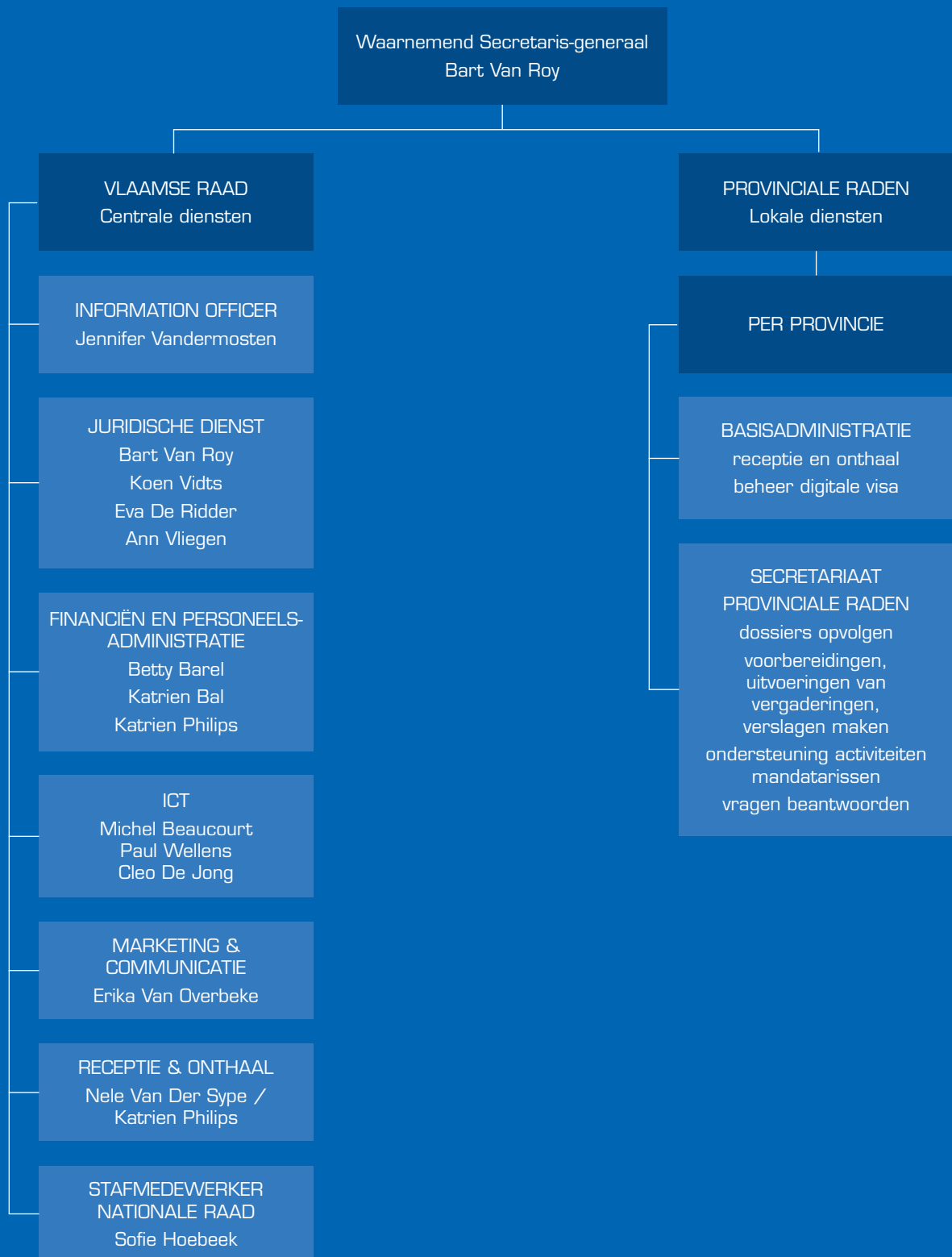
Raad van Beroep

Functie	Effectieve leden	Provincie	Plaatsvervanger(s)
Voorzitter Lid-raadsheer	Lucien Janssens		Emiel Teirlinck
Lid-raadsheer	Jean Van Der Eecken		Luc Thabert
Lid-raadsheer	Edward Hulpiau		
Leden-architecten	Tom Preuveneers	Limburg	Massimo Pignanelli
	Paul De Boelpaep	Vlaams-Brabant	Jos Leysens
	Dirk Vanbecelaere	West-Vlaanderen	Johan Arnout
Vervangende leden-architecten	Wim Van Opstal	Antwerpen	Marc Van Bortel
Griffiers	Frank Jodts		Patrick De Mey Cathrina Van Den Abeele

□ Bijlage 2: Het personeelsbestand van de Vlaamse Raad situatie juni 2014

De Vlaamse Raad

Waarnemend Secretaris-generaal	Bart Van Roy
Information officer	Jennifer Vandermosten
Juridische dienst	Bart Van Roy
	Koen Vidts
	Eva De Ridder
	Ann Vliegen
Financiën	Betty Barel
	Katrien Philips
Personeelsadministratie	Katrien Bal
ICT	Michel Beaucourt
	Paul Wellens
	Cleo De Jong
Marketing & communicatie	Erika Van Overbeke
Receptie & onthaal	Nele Van Der Sype / Katrien Philips
Stafmedewerker Nationale Raad	Sofie Hoebeek
West-Vlaanderen	Els Van Dael
	Katia Deneve
Oost-Vlaanderen	Eddy Van Der Vorst
	Nathalie Decruyenaere
	Cleo De Jong
Antwerpen	Lieve Gotemans
	Chris Joosen
	Cathy Janssens
Limburg	Christy Vanderstraeten
	Caroline Cuyx
Vlaams-Brabant	Nathalie De Clerck
	Kathleen Bauwens

□ Bijlage 3: De Orde van Architecten – ledenbestand en historiek*

Ledenbestand

Iedere architect moet zich aansluiten bij de provinciale raad van de provincie waar zijn hoofdactiviteit zich bevindt.

■ Aantal natuurlijke personen

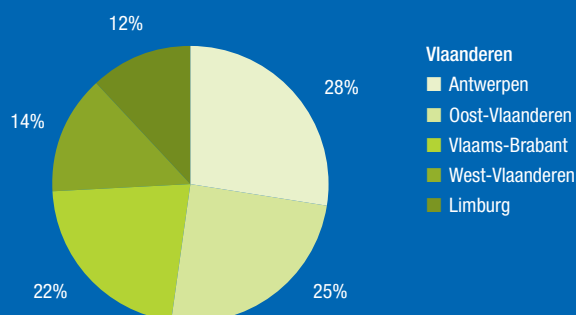
In 2013 telde Vlaanderen 150 architecten meer dan in 2012, goed voor een totaal van 7.714 architecten in Vlaanderen, of 56,5% van het gehele architectenkorps in België. Antwerpen bleef de grootste provincie met 2.144 architecten – 28% van het Vlaamse architectenkorps, maar het was de provincie Vlaams-Brabant die de sterkste groei kende, goed voor 22% van het Vlaamse ledenbestand. Oost-Vlaanderen vervoegde de drie grootste provincies met 1.906 architecten of 25% van het Vlaamse korps. Samen vertegenwoordigden deze drie provincies maar liefst drie kwart van het Vlaamse architectenbestand. West-Vlaanderen en Limburg blijven proportioneel de kleinste provincies van het Vlaamse architectuurlandschap, maar ook hun ledenbestand bleef groeien.

Aantal natuurlijke personen per provincie in 2013 (gerangschikt per grootte)

Provincie	Aantallen	Percentage
Antwerpen	2.144	28%
Oost-Vlaanderen	1.906	25%
Vlaams-Brabant	1.667	22%
West-Vlaanderen	1.108	14%
Limburg	889	12%
Vlaanderen	7.714	100%

Procentueel ziet de verhouding tussen de provincies er als volgt uit:

Natuurlijke personen: procentuele spreiding per provincie in 2013 - Vlaanderen

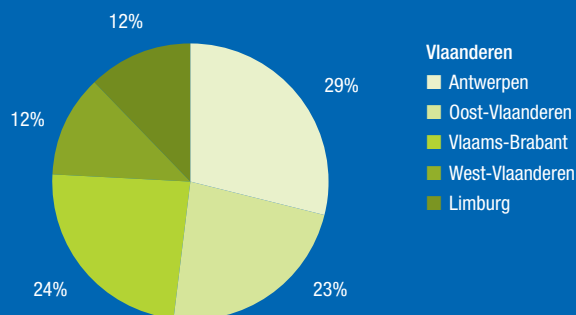
* Bron: Orde van Architecten - De grafieken en tabellen in bijlage 3 zijn opgesteld op basis van gegevens van de tabel van de Orde van Architecten en houden geen rekening met architecten die niet ingeschreven zijn op de tabel.

■ Verhouding mannen/vrouwen

Hoewel nog altijd vooral mannen zich vestigen als architect, telt dit creatieve beroep steeds meer vrouwen. In de loop van 2011 groeide het aantal vrouwelijke architecten met 6,1%, in 2012 met 3,8%, en in 2013 met 5,1% tot een totaal van 2.499 vrouwen in Vlaanderen.

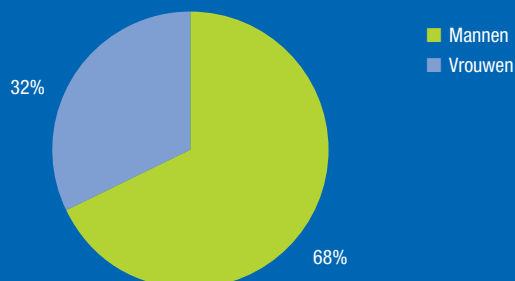
Vlaanderen	2009	2010	Groei 2010 /2009	2011	Groei 2011 /2010	2012	Groei 2012 /2011	2013	Groei 2013 /2012
Aantal vrouwen	2.072	2.158	4,2%	2.289	6,1%	2.377	3,8%	2.499	5,1%
Aantal mannen	5.045	5.105	1,2%	5.142	0,7%	5.187	0,9%	5.215	0,5%

Aantal vrouwelijke architecten per provincie in 2013

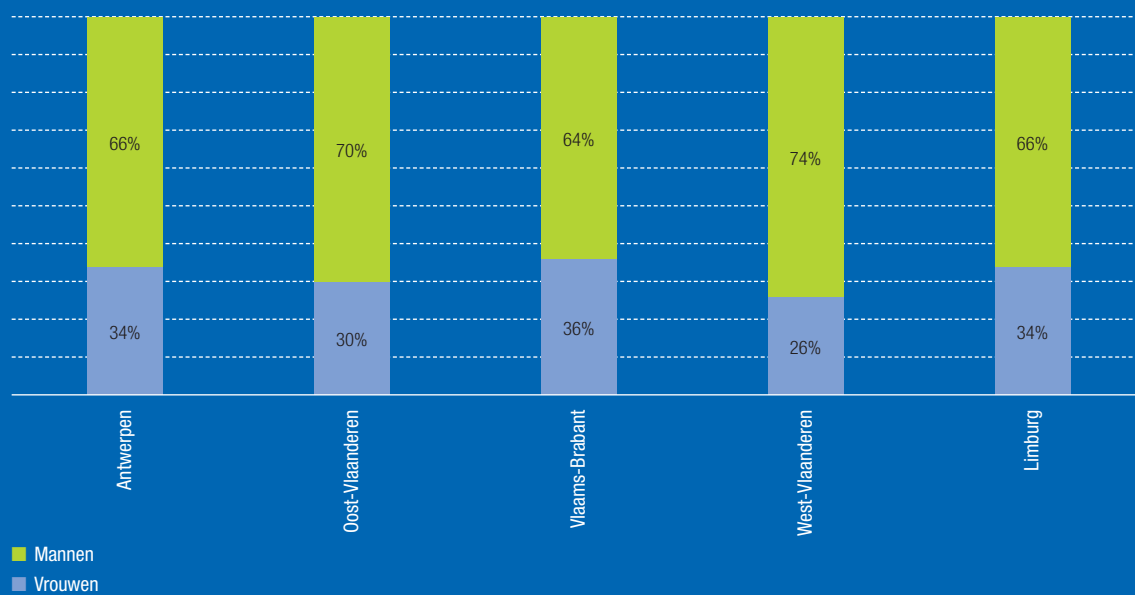
De verhouding mannen/vrouwen in Vlaanderen bedraagt 32% vrouwen en 68% mannen.

Verdeling mannen/vrouwen (Vlaanderen)

West-Vlaanderen is de provincie met het procentueel laagste aantal vrouwen in deze branche (26%), gevolgd door Oost-Vlaanderen (30%). De andere Vlaamse provincies overstijgen het Vlaams gemiddelde wat het aandeel vrouwen betreft, met Vlaams-Brabant als koplopers (36%).

Verdeling mannen/vrouwen (per provincie)

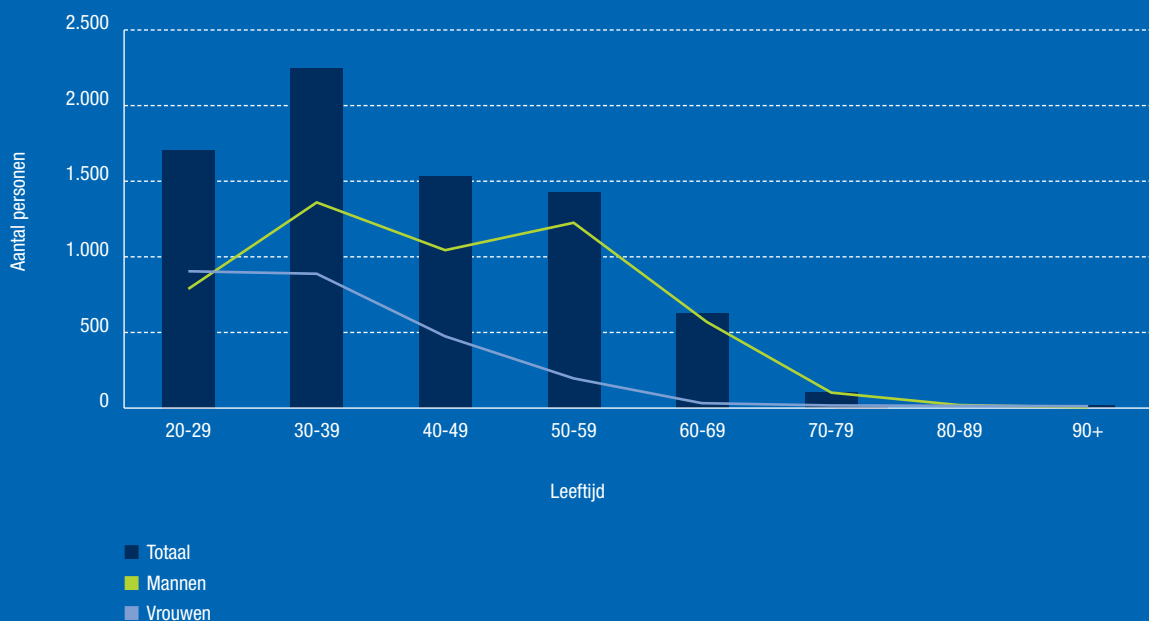
■ Leeftijd

Het grootste aantal ingeschreven architecten (29%) heeft een leeftijd tussen 30-39 jaar. Voor de aanvangsjaren van de carrière (d.i. 20-29 jaar) zijn echter meer vrouwen ingeschreven (53%), mannen nemen echter onverminderd het leeuwendeel op vanaf de leeftijdscategorie 30-39 jaar.

Onderstaande grafiek toont ook dat vrouwen minder lang in het architectencircuit blijven. Vanaf 40 jaar gaat het aantal geregistreerde vrouwelijke architecten pijlsnel omlaag. Bij mannen zien we de scherpste daling pas vanaf 60 jaar.

Ook rond en na de pensioensleeftijd zijn het voornamelijk mannen die de sector vertegenwoordigen. De verdeling wat leeftijd betreft, is grotendeels dezelfde in beide taalgemeenschappen.

Aantal architecten per leeftijdscategorie - 2013 (Vlaanderen)

■ Deontologisch statuut

De meeste architecten in Vlaanderen zijn zelfstandig, maar een architect kan zijn beroep onder verschillende hoedanigheden uitoefenen. Dat gaat soms gepaard met bepaalde beperkingen. Zo mag bijvoorbeeld een architect die als ambtenaar voor de Regie der Gebouwen werkt, geen zelfstandige opdrachten aannemen.

Deontologisch statuut in 2013 (Vlaanderen)

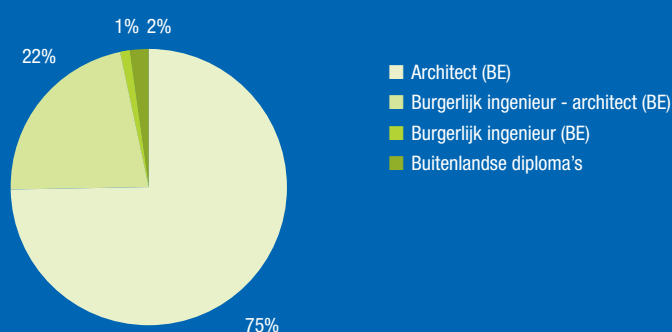

■ Diploma

Verscheidende diploma's kunnen toegang geven tot de uitoefening van het beroep van architect in België. Het merendeel van de in Vlaanderen ingeschreven architecten hebben een diploma van architect (75%) behaald in België. Op de tweede plaats komen architecten met een diploma burgerlijk ingenieur-architect (22%). De andere erkende diploma's, vaak uit EU landen, vormen een verwaarloosbaar aandeel.

Diploma's - Vlaanderen	Aantal architecten	%
Architect (BE)	5.758	75%
Burgerlijk ingenieur - architect (BE)	1.712	22%
Burgerlijk ingenieur (BE)	71	1%
Buitenlandse diploma's	126	2%
Vlaanderen	7.667	100%

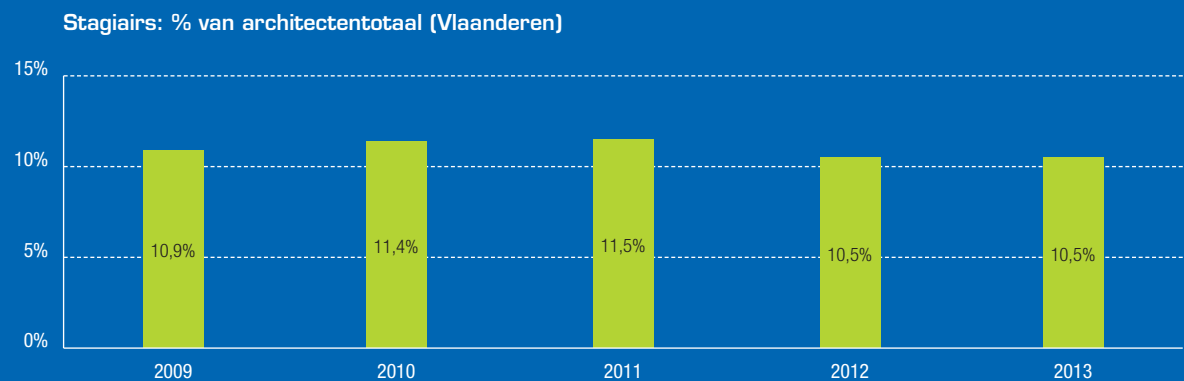
Diploma's in 2013 (Vlaanderen)

■ Stagiairs

Iedere afgestudeerde die het beroep van architect wil uitoefenen, moet eerst een stage doorlopen. De Orde oefent daarop toezicht uit. Na twee jaar wordt beoordeeld of de stagiair klaar is om opgenomen te worden op de tabel om volwaardig het beroep van architect te kunnen uitoefenen.

Begin januari 2014 waren er 812 stagiairs ingeschreven bij de Orde van Architecten in Vlaanderen. Dat betekent dat 10,5% van de architecten stagiair is.

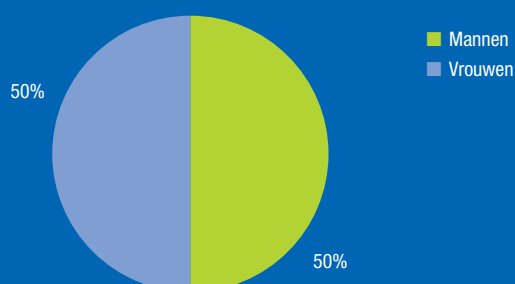

Jaar	Stagiairs	Architecten	Datum telling
2009	776	7.119	22/01/2010
2010	827	7.263	03/01/2011
2011	852	7.431	21/12/2011
2012	794	7.564	21/01/2013
2013	812	7.714	09/01/2014

Bovenstaande cijfers tonen het totaal aantal ingeschreven stagiairs onafhankelijk van de inschrijvingsdatum.

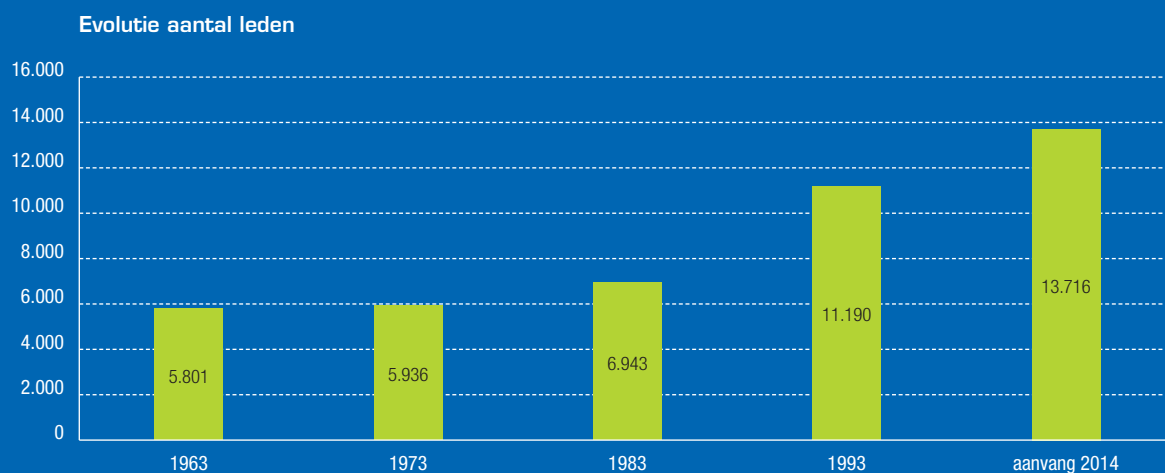
De verhouding mannen/vrouwen is bij stagiairs met een 50/50 verdeling in evenwicht, in tegenstelling tot het hele architectenkorps, waar mannen 68% van architecten vertegenwoordigden in 2013. Dit gegeven kan deels verklaard worden door het feit dat vrouwen ook vroeger stoppen met hun architectencarrière.

Verdeling mannen/vrouwen stagiairs in 2013 (Vlaanderen)

Historiek Orde van Architecten

De Orde van Architecten bestaat net iets meer dan 50 jaar en is in die periode sterk gegroeid. Vandaag telt de Orde van Architecten ca. 13.700 leden, ruim een verdubbeling in vergelijking met 1963. Tussen 2012 en 2013 kwamen er 150 architecten bij in Vlaanderen.

De ledenbijdrage is in de loop van de jaren gestegen van 2.000 Belgische frank (49,58 euro) in 1964 tot 3.000 frank (74,37 euro) in 1973, 8.250 frank (204,51 euro) in 1983 en 490 euro in 2005. In 2008 werd de bijdrage teruggebracht tot 450 euro. Sinds 2011 tot heden bedraagt de bijdrage 480 euro.

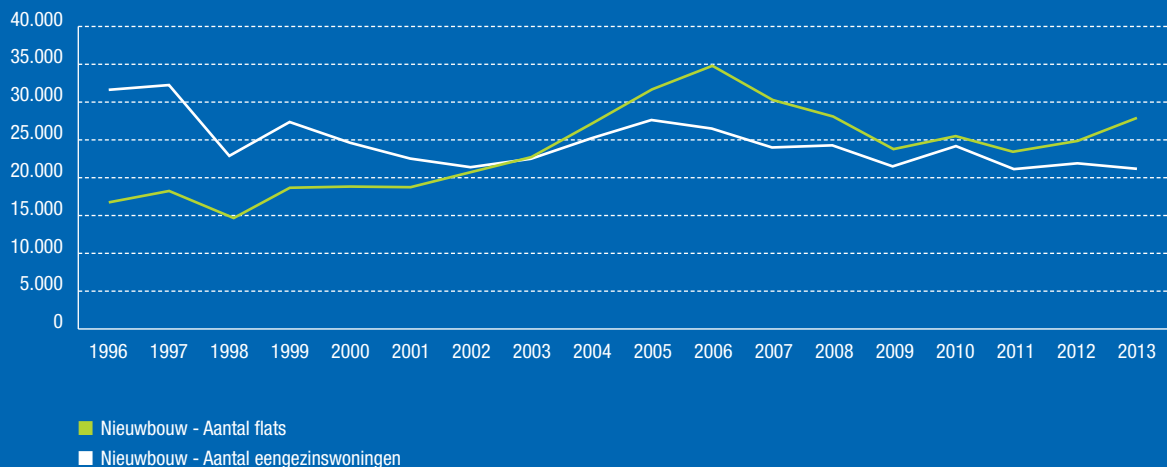
▣ Bijlage 4: De bouwconjunctuur in 2013

Het aantal opdrachten voor architecten volgt de economische conjunctuur in de bouwnijverheid. In 2013 kende het aantal nieuwbouwvergunningen opnieuw een voorzichtige stijging (5%) in vergelijking met 2012. Deze stijging was echter enkel te danken aan een groei (+13%) in de appartementenbouw. Het aantal nieuwbouwwoningen kende in 2013 zelfs een lichte daling (-3%) t.a.v. 2012. Er werden meer dan 3.000 vergunningen meer uitgereikt voor residentiële nieuwbouwappartementen.

Het Federaal Planbureau heeft daarentegen wel een positieve prognose gemaakt voor de investeringen in woongebouwen tegen 2020, gebaseerd op o.a. de groei van het reëel beschikbaar inkomen. Daarnaast zal de architect een steeds belangrijkere rol spelen in het zoeken naar creatieve woonoplossingen voor de bevolkingsgroei op de beperkte oppervlakte die België biedt. Het Planbureau raamt dat de Belgische bevolking zal stijgen van 11,1 miljoen inwoners in 2013 tot 11,9 miljoen in 2030 (+7%) en 12,5 miljoen in 2060 (+13%).

Ook het feit dat het vastgoedpatrimonium van België sterk verouderd is, maakt dat een groei in nieuwbouw en verbouwingen noodzakelijk wordt. In het Vlaamse Gewest is 72% van de gebouwen ouder dan 1981 (Bron: FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, STAT.be). In het Brussels Hoofdstedelijk en het Waals Gewest is het gebouwenpark nog ouder, met respectievelijk slechts 6% en 18% van de gebouwen gebouwd na 1981.

Bouwvergunningen uitgereikt voor residentiële nieuwbouw in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

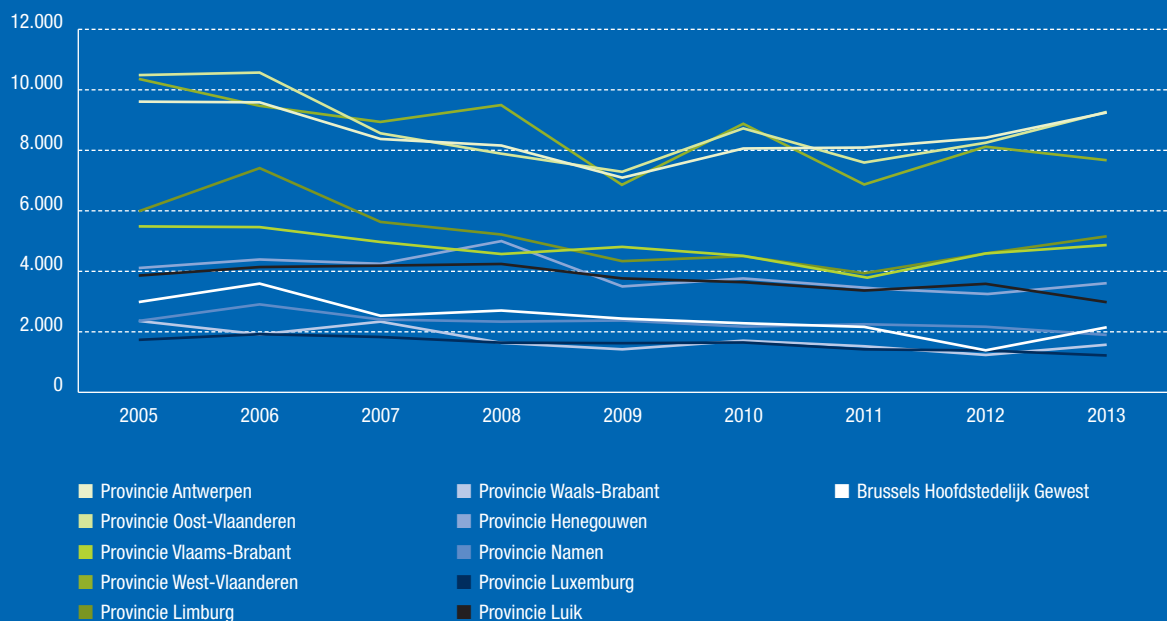
Residentiële nieuwbouw bouwvergunningen - aantal woningen in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Wanneer we kijken naar de verschillende provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, merken we dat de uitreiking van nieuwbouwvergunningen in België het meeste steeg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (een heropleving na de zware val in 2012), gevolgd door de provincie Waals-Brabant. Het merendeel van de Vlaamse provincies kende een stijging in vergunningen van residentiële nieuwbouw, enkel West-Vlaanderen hield de sterke groei van 2012 niet aan en kende een lichte daling in het aantal uitgereikte nieuwbouwvergunningen. Afgezien van de forse stijging (+28%) in vergunningen voor nieuwbouw in Waals-Brabant, registreerden de overige Waalse provincies een daling in 2013.

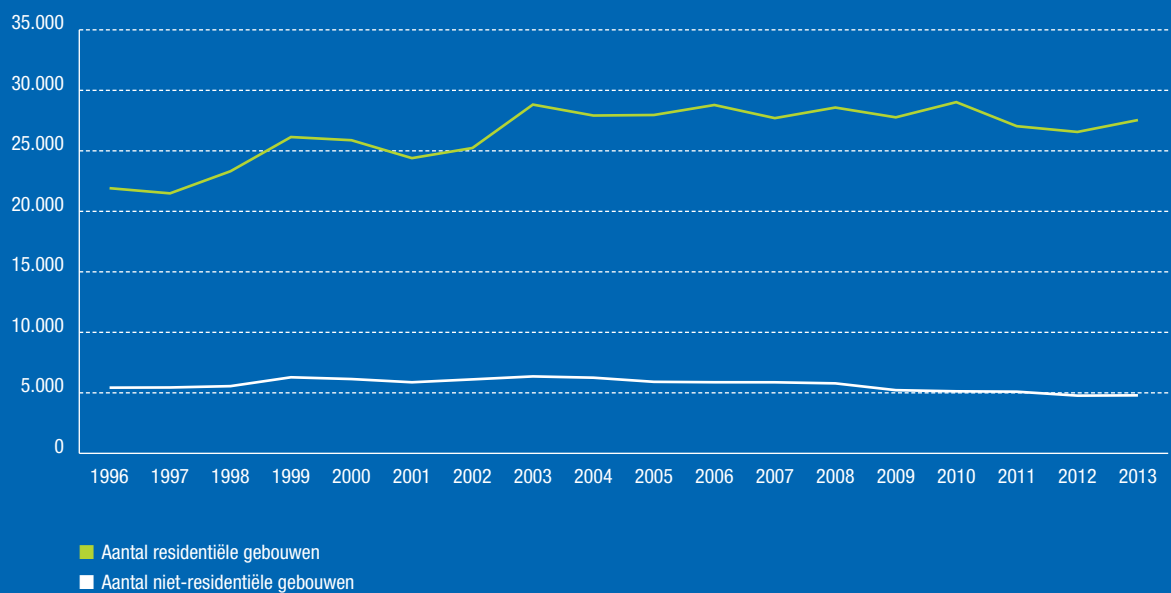
Bouwvergunningen uitgereikt voor residentiële nieuwbouw - provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

De verbouwing van residentiële gebouwen kende een eerste voorzichtige stijging sinds 2010, mogelijk te danken aan de versoepeling van de voorwaarden voor de verbeterings- en aanpassingspremie en renovatiepremie in 2013 door de Vlaamse Overheid. De verbouwing van niet-residentiële gebouwen daarentegen zette de afname van 2012 verder in 2013.

Bouwvergunningen uitgereikt voor renovaties in België

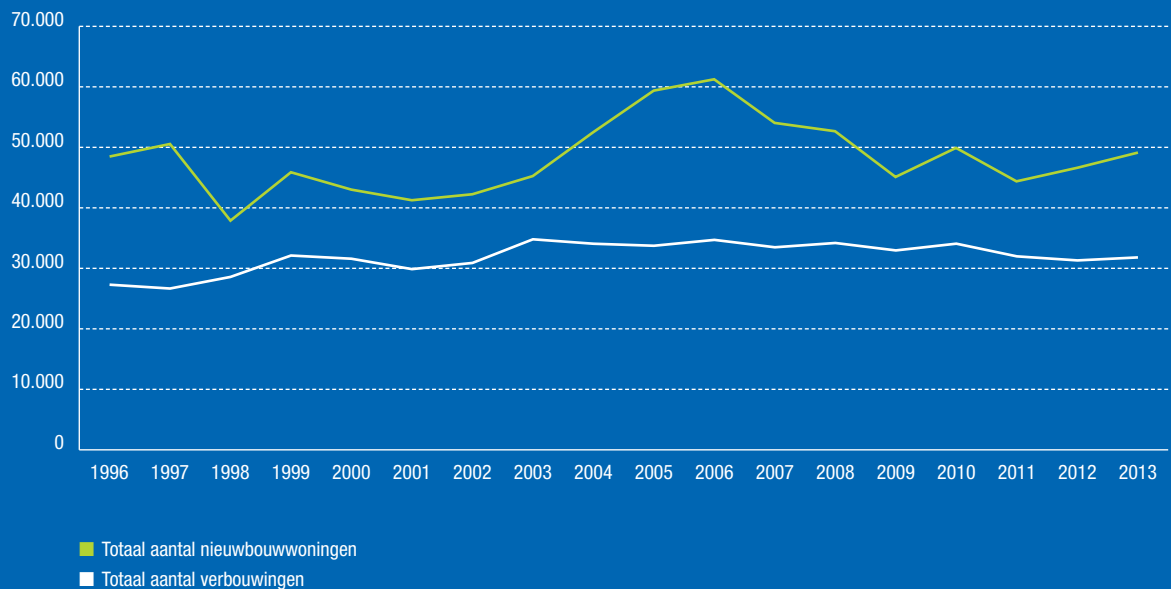
Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Het topjaar voor nieuwbouwwoningen blijft 2006, in dat jaar werden meer dan 60.000 vergunningen voor nieuwbouwwoningen uitgereikt. Voor renovaties was 2006 het op één na beste jaar met net onder 35.000 vergunningen, net wat minder dan in 2003.

In 2010 leek de markt zich even te herstellen na de dip die ontstond door de crisis in 2008. De economische crisis liet zich echter opnieuw voelen in 2011. Dit, samen met de afbouw van federale bouwpremies, is nefast gebleken voor de bouwsector.

In 2012 en 2013 lijken de tegemoetkomingen van de Vlaamse Overheid de sector een boost te geven, gezien de opmars in nieuwbouwwoningen.

Nieuwbouw t.o.v. renovaties in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Bij de interpretatie van de cijfers moeten we wel rekening houden met het feit dat niet voor alle renovaties een vergunningsplicht geldt. Sinds 1 december 2010 werd de vergunningsplicht in vele gevallen vervangen door de meldingsplicht (meer informatie op www.ruimtelijkeordening.be). De reële renovatiecijfers kunnen dan ook afwijken van de gegevens vermeld in dit hoofdstuk.

Nieuwbouw: woningen									
2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal bouwvergunningen voor nieuwbouw ééngezinswoningen									
25.144	27.776	26.596	23.841	24.313	21.680	24.147	20.957	21.962	21.294
Aantal bouwvergunningen voor nieuwbouw appartementen									
27.086	31.608	34.487	30.082	28.338	23.776	25.671	23.369	24.849	28.013
Totaal aantal nieuwbouwwoningen									
52.230	59.384	61.083	53.923	52.651	45.456	49.818	44.326	46.811	49.307
Renovatie									
Aantal bouwvergunningen voor verbouwingen van woongebouwen									
27.977	28.014	28.734	27.792	28.555	27.750	28.887	26.984	26.510	27.477
Aantal bouwvergunningen voor verbouwingen van niet-woongebouwen									
6.325	5.988	6.073	5.968	5.861	5.226	5.252	5.178	4.907	4.741
Totaal aantal verbouwingen									
34.302	34.002	34.807	33.760	34.416	32.976	34.139	32.162	31.417	32.218

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

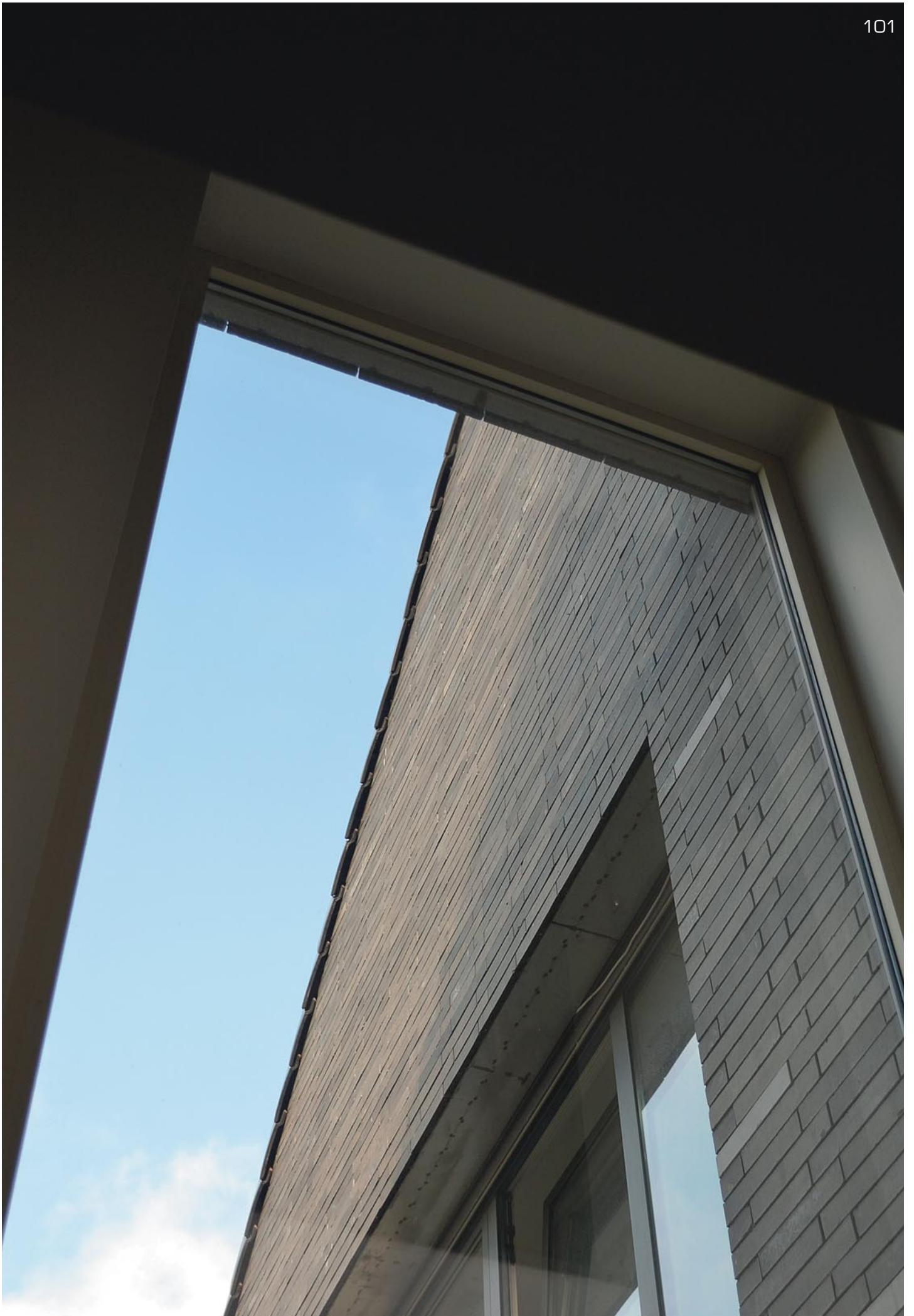
□ Bijlage 5: De architectuurscholen in de Vlaamse Gemeenschap

- **Universiteit Antwerpen**
Faculteit Ontwerpwetenschappen
Bachelor / Master of Science in de Architectuur
Mutsaardstraat 31
2000 Antwerpen
+32 (0)3 205 61 70
www.uantwerpen.be
- **Universiteit Hasselt**
Faculteit Architectuur en Kunst
Bachelor / Master of Science in de Architectuur
Martelarenlaan 42
3500 Hasselt
+32 (0)11 26 81 11
www.uhasselt.be/fac-architectuur-en-kunst
- **Vrije Universiteit Brussel**
Faculteit Ingenieurwetenschappen
Bachelor / Master of Science in de
Ingenieurwetenschappen: Architectuur
Pleinlaan 2
1050 Brussel
+ 32 (0)2 629 28 40
www.vub.ac.be/
- **KU Leuven**
Departement Architectuur
Bachelor / Master of Science in de
Ingenieurwetenschappen: Architectuur
Kasteelpark Arenberg 1 - bus 2431
3001 Heverlee
+32 (0)16 32 13 61
www.asro.kuleuven.be
- **Universiteit Gent**
Faculteit Ingenieurwetenschappen
en Architectuur
Bachelor / Master of Science in de
Ingenieurwetenschappen: Architectuur
Jozef Plateaustraat 22
9000 Gent
+32 (0)9 264 37 42
www.architectuur.ugent.be
- **KU Leuven**
Faculteit Architectuur
Bachelor / Master of Science in de Architectuur
Hoogstraat 51
9000 Gent
+32 (0)9 225 10 00
www.asro.kuleuven.be

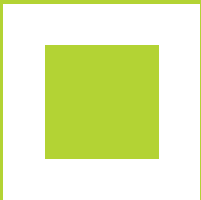
Alle opleidingen waarvan het diploma het recht op titelvoering van 'architect' meebrengt, worden vanaf 1 oktober 2013 enkel aan universiteiten aangeboden.

Zo werd de opleiding architectuur van de Artesis Hogeschool Antwerpen (Henry van de Velde) opgenomen in de Faculteit Ontwerpwetenschappen van de Universiteit Antwerpen en deze van de Provinciale Hogeschool Limburg (Provinciale Hoger Architectuurinstituut) in de Faculteit Architectuur en Kunst van de Universiteit Hasselt. Sint-Lucas Brussel en Sint-Lucas Gent werden omgevormd tot één faculteit Architectuur onder de KU Leuven.

Diploma's dragen niet langer de benaming van beroepen (zoals vroeger 'architect' of 'burgerlijk ingenieur-architect'), maar wel deze van het studiedomein/discipline ('master in de architectuur' of 'master in de ingenieurwetenschappen: architectuur').

Colofon

■ Vlaamse Raad

Koningsstraat 144
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 643 62 00
Fax +32 (0)2 643 62 19
vlaamse.raad@ordevanarchitecten.be

■ Nederlandstalige provinciale raden

- RAAD ANTWERPEN
Rucaplein 104
2610 Wilrijk
Tel. +32 (0)3 239 78 58
Fax +32 (0)3 218 62 67
raad.antwerpen@ordevanarchitecten.be
- RAAD LIMBURG
Gouverneur Roppesingel 51
3500 Hasselt
Tel. +32 (0)11 28 30 77
Fax +32 (0)11 28 30 76
raad.limburg@ordevanarchitecten.be
- RAAD VLAAMS-BRABANT
Akenkaai 51a
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 204 01 20
Fax +32 (0)2 204 01 29
raad.brabant@ordevanarchitecten.be
- RAAD WEST-VLAANDEREN
Oude Zak 35/1
8000 Brugge
Tel. +32 (0)50 33 47 66
Fax +32 (0)50 34 66 17
raad.west-vlaanderen@ordevanarchitecten.be
- RAAD OOST-VLAANDEREN
Huis van de Bouw
Tramstraat 59
9052 Zwijnaarde
Tel. +32 (0)9 241 80 70
Fax +32 (0)9 241 80 79
raad.oost-vlaanderen@ordevanarchitecten.be

■ Nederlandstalige Raad van Beroep

Koophandelsplein 23
9000 Gent
Tel. +32 (0)9 234 47 47
Fax +32 (0)9 234 44 00

■ Conseil Francophone et Germanophone

Rue du Moulin à Papier 55
1160 Auderghem
Tel. +32 (0)2 643 61 00
Fax +32 (0)2 646 61 10
secretariat-cfgoa@ordredesarchitectes.be

■ Franstalige provinciale raden

- CONSEIL DU BRABANT-WALLON
Rue du Moulin à Papier 55
1160 Auderghem
Tel. +32 (0)2 626 10 40
Fax +32 (0)2 626 10 49
conseil.bcbw@ordredesarchitectes.be
- CONSEIL DU HAINAUT
Résidence Le Lucidel
Rue P.J. Duménil 7 boîte 14 - 6e étage
7000 Mons
Tel. +32 (0)65 33 81 67
Fax +32 (0)65 33 46 18
conseil.hainaut@ordredesarchitectes.be
- CONSEIL DU LIÈGE
Quai des Ardennes 12
4020 Liège
Tel. +32 (0)4 342 27 60
Fax +32 (0)4 343 81 47
conseil.liege@ordredesarchitectes.be
- CONSEIL DU LUXEMBOURG
Avenue Général Patton 148
6700 Arlon
Tel. +32 (0)63 22 10 01
Fax +32 (0)63 23 20 36
conseil.luxembourg@ordredesarchitectes.be
- CONSEIL DU NAMUR
Résidence Paola
Avenue Gouverneur Bovesse 117 boîte 31
5100 Jambes
Tel. +32 (0)81 30 25 01
Fax +32 (0)81 30 76 23
conseil.namur@ordredesarchitectes.be

■ Franstalige Raad van Beroep

Quai des Ardennes 12
4020 Liège

■ Nationale Raad

Livornostraat 160/2
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 627 88 10
Fax +32 (0)2 627 88 19
nationale.raad@cnoa-nroa.be

■ Colofon

Opmaak: Altera - Druk: Zquadra Digital Printing

BEELDMATERIAAL

Met dank aan:

Mijn Huis Mijn Architect 2013

- cover: architect Egide Meertens - Egide Meertens Architecten - Fotograaf: Philippe Vangelooen
- p. 2: architect Pieter Vanreusel - Vandamme Vanreusel Architecten
- p. 4: architect Bas Wauman - Bas Wauman Architectenbureau
- p. 6: architect Steven Vrebos
- p. 11 en 52: architect Luc Binst - Crepain Binst Architecture - Fotograaf: Luc Roymans
- p. 17: architect Ann-Sophie Rouffaert - (full) Scale Architecten
- p. 18: architect Bernd Buedts
- p. 36: ir. architect Gertjan Hoste - I'm with Alice | Architecture & Engineering
- p. 39: architect Bert Van der Borght - Architectenbureau Bert Van der Borght
- p. 44: architect Pieter Peerlings - Sculp(it) Architecten - Fotograaf: Luc Roymans
- p. 49: architect Peter Van Nuffel
- p. 59: architect Evert Crols - B-bis architecten
- p. 60: architect Veerle Vancluysen
- p. 69: architect Massimo Pignanelli - MASS Architects - Fotograaf: Philippe van Gelooven
- p. 70: architect Joeri Dautzenberg - X-act Architecten
- p. 101: architect Nele Lippens - Lippenstielemans Architecten
- p. 102: architect Ruben Braeken - B+ Architecten

ORDE VAN ARCHITECTEN
VLAAMSE RAAD

Koningsstraat 144, 1000 Brussel ■ Tel. 02 643 62 00 ■ Fax 02 643 62 19
info@ordevanarchitecten.be ■ www.architect.be

© Juni 2014 Orde van Architecten - Vlaamse Raad